

РАТНА ПИСМА
WARTIME LETTERS

ПРЕДГОВОР

После ратних наредаба, које смо објавили у првом тому сабраних дела др Радована Караџића, следеће томове (2-5) посвећујемо ратним писмима. До њих, баш као и до раније објављених ратних наредаба, дошли смо захваљујући предусретљивости самог др Радована Караџића и његове породице. Оригиниали ових писама још увек се налазе у ратној председничкој архиви која је похрањена негде у Републици Српској. На основу тих оригинала сачињене су копије које је лично прегледао њихов аутор и потписник. То закључујемо на основу осам руком написаних предлога и упутстава, које је уз поједина нарочито важна писма сачинио др Радован Караџић, а била су упућена будућем издавачу и уреднику *web site-a*.

Овакав начин прибављања ратних писама нужно је довео до појединих, за сада неотклоњивих недостатака у овом издавачком подухвату. Најпре, скоро је извесно да нам нису дошла у руке сва ратна писма др Радована Караџића него сама она која су била упућена страним државницима, дипломатама, војним командантима и званичницима Уједињених нација и њихових агенција. Располагали смо и са неколико писама упућених домаћим званичницима на тлу бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, али претпостављамо да је таквих писама било знатно више. Чак смо скоро сигурни да нам нису стављена на располагање ни сва писма упућена страним званичницима. На то нас упућује чињеница да писма која су нам дошла у руке нису била у потпуности сложена по хронолошком реду, што наводи на претпоставку да су копирана у великој брзини. Претпостављамо да је неко од Караџићевог поверења, који сигурно није био архивар, прегледао целокупну ратну председничку архиву и том приликом, без поновног прегледа и провере, издвајао и копирао писма упућена страним званичницима. Врло је вероватно да су му том приликом промакла нека писма, нарочито она која су изворно била написана на српском језику. Др Радован Караџић је, додуше, прегледао целу збирку писама, али тешко да је могао да запази да је неко писмо изостављено, поготово ако је било мање важно или упућено неком лицу коме је, иначе чешће писао. А и да је то запазио, тешко да је ишта могао да учини, пошто се у том часу сигурно није налазио на месту на којем је била похрањена његова ратна архива или један њен део.

Коначно, скоро смо сигурни да се током рата др Радован Караџић већем броју домаћих лица обраћао руком исписаним порукама. Једно од њих је и прослављени српски војсковођа Ратко Младић који је од др Радована Караџића примио један број руком исписаних порука које се налазе у, нама за сада недоступној, архиви Генералштаба Војске Републике Српске. Таква и слична писма радо бисмо објавили да су нам била доступна.

Други велики недостатак овога издавачког подухвата јесте чињеница да овом приликом објављујемо само ратна писма а не и целу ратну кореспонденцију др Радована Караџића, тј. само писма која је он упућивао другима, а не и писма која су други упућивали њему. Кључан разлог који је довео до овог великог недостатка јесте чињеница да је у збирци копија, која нам је стављена на располагање, било само 24 писма која су била повод за одговоре др Радована Караџића. Међу њима било је чак 16 писама које је упутио Јасуши Акаши, специјални представник Генералног секретара Уједињених нација, и по једно које су упутили Бартран д'Лапресел, Џими Картер, лорд Карингтон, Садако Огата, Нора Белоф, Слободанка Груден, Серђо Вијеира де Мело и Анри Жаколин. Није, међутим, било скоро ниједног писма које је представљао одговор на претходно писмо др Радована Караџића. Додуше, нека лица, рецимо амерички Председник Бил Клинтон, највероватније нису одговорила ни на једно Караџићево писмо, али је зато бивши амерички Председник Џими Картер бар једном одговорио, док је Председник Руске Федерације Борис Јелцин по свој прилици у више наврата упућивао поруке др Радовану Караџићу, о чему сведочи напомена у једном од Караџићевих писама Јелцину. Како смо, дакле, располагали са само безначајним бројем узвратних писама др Радовану Караџићу,

одлучили смо да у овом издању доступна узвратна писма изоставимо, у нади да ћемо у неким бољим временима бити у стању да објавимо мање-више целу Караџићеву ратну кореспонденцију. Отуда и садашњи наслов "Ратна писма", а не "Ратна кореспонденција".

У збирци писама која нам је стављена на располагање налазила су се и три истоветна непотписана писма упућена Антони Лејку, саветнику за националну безбедност, Билу Клинтону, Председнику Сједињених Америчких Држава, и Ворену Кристоферу, државном секретару Сједињених Америчких Држава, а потом и писмо Јулију Вороцову. Њих је очигледно требало да потпише неко од представника наших сународника у Сједињеним Америчким Државама, али нам није познато да ли је то учињено и да су она уопште послата. Упркос томе ми их објављујемо, пошто је врло вероватно да је у њиховом писању или бар редиговању учествовао и др Радован Караџић. Уз то она садрже аргументе у прилог српској ствари које је руководство Републике Српске често користило у разговорима и преписци с представницима тзв. међународне заједнице.

Ова збирка садржавала је и 12 писама из 1996. године и 5 недатираних писама за које смо, на основу расположивих података, закључили да су такође написана и упућена 1996. године. Иако су ова писма написана по окончању рата децембра 1995. године, решили смо да и њих објавимо. За то је било више ваљаних разлога. У тим писмима помињу се и разматрају многа питања која су постављена током рата, а остала су нерешена и после рата. Било је наравно и протоколарних писама, али и она сведоче о једној кобној ратној последици - присилном и срамном потискивању са државног положаја и јавне политичке сцене ратног Председника Републике Српске.

Два писма која објављујемо потекла су из Караџићевог кабинета, али их он сам није потписао него његов саветник, односно шеф кабинета.

Приликом уређивања искључиво смо се руководили уобичајним хронолошким редом. Иако је било могуће да се писма сложе и по листи лица којима су упућивана, тако да у једном одељку буду сва писма која су, примерице, упућена Бутросу Галију или Билу Клинтону, брзо смо схватили да је овој врсти збирке докумената много примеренији хронолошки ред. Јер, уколико се тај ред следи много лакше се запажа историјски ток збивања у том кобном и преломном времену.

Мањи број писама у овој збирци био је без датума. На основу њихове садржине и околности које се и њима помињу успели смо да утврдимо које су године написана и упућена, а најчешће и којег месеца у датој години. Ова писма објављујемо у посебном одељку на крају сваке једногодишње збирке писама.

За разлику од прве књиге посвећене ратним наредбама, само изузетно значајна ратна писма пропраћена су краћим освртом издавача. За овако оскудна објашњена објављених писама има више разлога. Приликом прегледа збирке својих ратних наредаба др Радован Караџић је вероватно имао довољно времена на располагању, па је уз скоро сваку наредбу приложио своје предлоге и напомене, који су нас обавезивали да и ми дамо опсежније објашњење. Изгледа да је приликом прегледа својих ратних писама др Радован Караџић био у временској стисци и знатно неповољнијим околностима, па је само уз осам писама приложио своје напомене. Уз то су нас веома дуге припреме писама за штампу и изузетно високи трошкови самог штампања присилили да приложимо веома ретка и оскудна објашњења, понекад у само једној реченици. То смо, међутим, чинили и у нади да ћемо, ако Бог да, последњем тому Караџићевих сабраних политичких дела моћи да приложимо краћу студију о његовим политичким радовима и историјској улози коју је одиграо у једном, за српски народ преломном и погибелном добу.

У овом двојезичном издању сва писма су упоредно објављена на енглеском и српском језику или обрнуто, тако што смо најпре објавили текст писма, који смо сматрали оригиналним, а потом његов превод на српски или енглески. Овај редослед је било лако следити у случају писама која су била написана само на једном од ових двају језика - далеко највећи број само на енглеском, а мањи број само на српском језику. Мале недоумице су се, међутим, појавиле у случају оних писама која су била написана, а

најчешће и потписана, и на српском и на енглеском језику. У таквим случајевима пошли смо од претпоставке да је текст на српском нацрт писма, дакле, изворник, а текст на енглеском превод. Пажљивим поређењем ова два текста уверили смо се, међутим, да су у преводу на енглески понекад појављују и мања одступања од изворника на српском, а у једном случају изостављена је и цела реченица. Како је др Радован Караџић прилично добро знао енглески, претпостављамо да је он најчешће читао и одобравао превод са српског на енглески, а повремено чинио и мање редакцијске измене. Због тога смо одлучили да текст на енглеском увек објављујемо на првом месту, а тек потом текст на српском језику чак и кад се на основу стила и језика могло закључити да је текст изворно писан на српском језику. То је нарочито уочљиво у случају писама на ијекавском изговору у којима су скраћенице за међународне организације понекад биле дословна конверзија латинице у ћирилицу, уз руком додате ортографије на енглеском страних личних имена. Иначе Караџићево прилично добро знање енглеског језика потврђује, поред осталог, и неколико писама на енглеском језику исписаних његовом руком, чије факсимиле ради илустрације такође објављујемо.

Озбиљан проблем представљала је ортографија писама на енглеском језику из 1992, а унеколико и прве половине 1993. године. Та писма су често дослован превод са српског са озбиљним грешкама у ортографији, а понекад и конгруенцији. Држећи се провереног начела да се у историјске документе ни на који начин не сме задирати, а камоли ишта преправљати, били смо слободни да исправљамо само словне грешке. Ово је нарочито било оправдано када се једна иста реч, примерице, два пута наводи са исправном ортографијом, а трећи пут са словном грешком, што је очигледно била последица ненамерне дактилографске грешке. Иначе, како је време одмицало језик писама на енглеском био је све бољи, нарочито од тренутка када је октобра 1993. године др Јован Заметица постао Председников саветник. Од тада најчешће нема изворног текста на српском, што значи да су писма највећма одмах писана на изузетно добром, идиомима богатом и стилски беспрекорном енглеском језику.

Писма писана на српском језику нису изазивала неке веће тешкоће. Једино је у врло ретким случајевима требало исправити очигледну дактилографску грешку. Читалац ће, међутим, запазити неуједначено коришћење ијекавског и екавског изговора. Иако је у већини писама која су изворно писана на српском језику коришћен ијекавски изговор, повремено се појављују и поједине речи на екавском изговору.

Највећи број писама на енглеском језику превела је на српски Радмила Шарац, док је највећи број писама на српском језику превео на енглески Иван Ђурић. Два писма су изворно била на руском језику, и њих је превео на српски др Веселин Ђуретић, а друга два на француском језику. Мањи број писама на енглеском језику превео је на српски писац овог предговора. Због читалаца којима се обраћамо решили смо да писма која су изворно била написана на руском и на француском језику објавимо само у преводу на енглески и српски језик.

Копије два писма на енглеском, нарочито писмо Ли Пенгу, биле су скоро нечитљиве, па је њихова замрљана места одгонетнуо писац овог предговора. Писма исписана руком нису изазивала неке веће тешкоће.

На крају петог тома дат је индекс лица којима су писма била упућена. Како су скоро сви примаоци писама били странци, за њихова имена коришћена је, где год је то било могуће, изворна латинична ортографија.

Једва да треба рећи да су ова ратна писма др Радована Караџића од далекосежног значаја. Она су најпре потврда његове изузетне државничке вештине, велике аналитичке моћи и ваљаног процењивања ратних прилика и односа снага на тлу Босне и Херцеговине и на широј међународној сцени. Она такође сведоче о његовој моћи дубоког принципања и испреног сналажења у тешким и погибљеним околностима. Она напослетку казују и о његовој личној снази да стојички поднесе тешка искушења када му је *fortuna* (срећа и судбина у исти мах) окренула леђа.

Ову опсежну збирку предајемо знатижељној јавности у нади да нико од озбиљних историчара и аналитичара неће више писати о грађанском и верском рату на тлу бивше Босне и Херцеговине и Социјалистичке Федеративне Републике Југославије без претходног увида у ратна писма др Радована Караџића.

Коста Чавошки

INTRODUCTION

After the wartime orders we published in the first volume of the Collected Works of dr Radovan Karadzic, we devote the following volumes (2-5) to his wartime letters. We obtained them, just like the already published wartime orders, thanks to the generosity of dr Radovan Karadzic himself and his family. The originals of these letters are still in the presidential wartime archives deposited somewhere in the Republic of Srpska. On the basis of these originals copies were made and personally inspected by their author and signatory. We can conclude that from eight handwritten suggestions and instructions, composed with certain letters of special importance by dr Radovan Karadzic, and they were addressed to the future publisher and website editor.

Such a way of obtaining wartime letters inevitably led to certain, so far unavoidable faults in this publishing venture. First of all, it is almost certain that we did not come into possession of all the wartime letters of dr Radovan Karadzic, but only the ones addressed to foreign statesmen, diplomats, military commanders, and the United Nations' officials and their agencies. We also had at our disposal several letters addressed to domestic officials on the territory of the former Socialist Federal Republic of Yugoslavia, but we suppose that such letters were much more numerous. We are even quite certain that we did not get access to all the letters addressed to foreign officials. This is indicated by the fact that the letters which came into our possession were not completely arranged by chronology, which leads us to assume that they had been copied in a great hurry. We suppose that someone whom Karadzic held trustworthy, who was certainly not an archivist, had inspected the whole presidential wartime archives and on that occasion, without repeated examination and inspection, singled out and copied the letters addressed to foreign officials. It is most likely that on that occasion some letters escaped him, especially the ones originally written in Serbian. Dr Radovan Karadzic, though, examined the whole collection of letters, but he could hardly have noticed that some letter was missing, especially if it was less important or addressed to someone to whom he, normally, wrote frequently. And even if he had noticed that, he could barely have done anything, as at that moment he was certainly not at the place where his wartime archives or part of them were deposited.

Finally, we are almost certain that during the war dr Radovan Karadzic addressed a large number of domestic persons with handwritten letters. One of them is the renowned Serbian general Ratko Mladic who had received from dr Radovan Karadzic a number of handwritten messages placed in the currently inaccessible archives of the Headquarters of the Republic of Srpska's Army. We would gladly have published such and similar letters if they had been available.

Another big flaw of this publishing venture is the fact that we are on this occasion publishing only wartime letters, and not the whole wartime correspondence of dr Radovan Karadzic, namely only the letters he addressed to others, and not the ones the others addressed to him. The key reason leading to such a big fault is the fact that in the collection of copies put at our disposal there were only 24 letters which prompted dr Radovan Karadzic's replies. There were among them no less than 16 letters sent by Yasushi Akashi, the special representative of the United Nations' Secretary General, and one each sent by Bertrand de Lapresle, Jimmy Carter, Lord Carrington, Sadako Ogata, Nora Beloff, Slobodanka Gruden, Sergio Vieira de Mello, and Henry Jacolin. However, there was almost not a single letter representing a reply to a previous letter by dr Radovan Karadzic. Yet, some persons, to be sure, such as the American President Bill Clinton, most probably had not replied to any of Karadzic's letters, but the former American President Jimmy Carter had replied at least once, whereas the President of the Russian

Federation Boris Yeltsin in all probability had repeatedly addressed messages to dr Radovan Karadzic, of which a note bears witness in one of Karadzic's letters to Yeltsin. Having, therefore, possessed only a negligible number of letters in reply to dr Radovan Karadzic, we decided to omit in this edition the available return letters, hoping that in some better times we would be able to publish more or less Karadzic's whole wartime correspondence. That accounts for the current title "Wartime Letters", and not "Wartime Correspondence".

In the collection of letters put at our disposal there were also three identical unsigned letters addressed to Anthony Lake, national security counsellor, to Bill Clinton, President of the United States of America and Warren M. Christopher, US Secretary of State, and then a letter to Yuliy Vorontsov. They had obviously to be signed by some representative of our compatriots in the United States of America, but we do not know if that had been done and if they had been sent at all. In spite of that, we are publishing them, as it is most likely that in composing or at least editing them dr Radovan Karadzic took part. In addition, they contain significant arguments promoting the Serbian cause, which the Republic of Srpska government often used in talks and correspondence with representatives of the so-called international community.

This collection also contained 12 letters from 1996 and 5 undated letters for which we, on the basis of available data, concluded they had also been written and addressed in 1996. Even though these letters were written upon conclusion of the war in December 1995, we decided to publish them too. There were many good reasons for that. These letters mention and discuss many questions asked during the war, which remained unanswered even when the war ended. There were also, certainly, protocol letters, but they too bear witness to a fatal consequence of war – the forced and shameful suppression from the state function and the public political scene of the wartime President of the Republic of Srpska.

Two letters we have here published originate from Karadzic's office, but they were not signed by him, but by his counsellor and head of office.

While arranging them we exclusively observed the usual chronological order. Although it was also possible to arrange the letters according to the list of addressees, so that one section should include the letters addressed, for example, to Boutros Gali or Bill Clinton, we soon realised that the chronological order much more suited this type of collection of documents. For, if one follows that order, it is much easier to observe the historic course of events in that fatal and critical time.

Few letters in this collection were undated. According to their contents and the circumstances they mention we succeeded in establishing in which year they had been written and sent, and usually in which month of the year in question. We publish these letters in a separate section at the end of each annual collection of letters.

In contrast to the first book dedicated to wartime orders, only extremely important wartime letters are accompanied by brief observations by the publisher. There are several reasons for such scarce explanations of the published letters. While examining the collection of his wartime orders, dr Radovan Karadzic had probably had enough time on his hands, and thus he added to every order his suggestions and remarks, which in turn obliged us to supply more extensive explanations. It seems that on the occasion of examining his wartime letters dr Radovan Karadzic was pressed for time and under considerably less favourable circumstances, and thus he contributed his notes to only 8 letters. Apart from that, a very long preparation of the letters for print and exorbitant costs of printing forced us to contribute very scarce and sparse explanations, sometimes in a single sentence. However, we did that in the hope that, God willing, we would be able to contribute to the last volume of Karadzic's collected wartime works

a brief study of his political works and historical role he played at a time perilous and precarious for the Serbian people.

In this bilingual edition all letters have been published side by side in English and Serbian or vice versa, by first publishing the text of the letter which we held to be the original, and then its translation into Serbian or English. This order was easy to follow in the case of letters which were written in only one of the two languages – the largest number by far only in English, and a smaller number only in Serbian. Minor dilemmas, however, arose in the case of letters which were written, and more often than not signed, both in Serbian and English. In such cases we started from the assumption that the Serbian text was the draft of the letter, therefore the source, and the English text the translation. By attentive comparison of these two texts we, however, established that there were occasionally in the English translation minor departures from the Serbian source, and in one case a whole sentence was omitted. As dr Radovan Karadzic has a rather good knowledge of English, we suppose that most often he actually read and approved the translations from Serbian into English, occasionally making minor editing changes. It is therefore that we decided to always publish the English texts first, and only then the texts in Serbian, even when the style and language suggested the conclusion that the text had originally been composed in Serbian. This is especially conspicuous with letters in the ijekavian dialect where abbreviations for international organisations were sometimes letter-by-letter conversions of Latin into Cyrillic alphabet, with handwritten English spelling additions for foreign personal names. On the other hand, Karadzic's quite good command of English is proved, among other things, by several letters in the English language in his handwriting, whose facsimiles we have also published as illustration.

The spelling of English letters from 1992 presented a serious problem, and in some measure those from the first half of 1993. Those letters are usually literal translations from Serbian with serious mistakes in spelling, and sometimes in agreement. Following the proven principle that historical documents must by no means be interfered with, let alone corrected, we felt free only to correct letter mistakes. This was particularly justified when a word was, for example, two times written with correct spelling, and the third time with a letter mistake, which was evidently an unintentional typist's error. On the other hand, with the passage of time, the language of English letters was ever better, especially from the moment when Jovan Zametica, PhD, became the President's counsellor in October 1993. From that moment there were for the most part no letters in Serbian, meaning that the letters were mostly directly composed in extremely good English, rich in idioms and impeccable in style.

Letters composed in Serbian did not present any serious problems. There were only rarely obvious typing errors to be corrected. The reader will, however, notice an inconsistent use of the ijekavian and ekavian dialects. Although the ijekavian dialect was used in most letters originally written in Serbian, some words in the ekavian dialect appear occasionally too.

The majority of letters in English were translated into Serbian by Radmila Sarac, whereas most of Serbian letters were translated into English by Ivan Djuric. Two letters were originally written in Russian, and they were translated into Serbian by Veselin Djuretic, and there were yet other two in French. A small number of letters in English were translated into Serbian by the author of this introduction. We decided for the sake of the readers we are addressing to publish the letters originally composed in Russian and French only as translated into English and Serbian.

Copies of two English letters, especially of a letter to Li Peng, were almost illegible, and blurry spots in them were deciphered by the author of this Introduction.

At the end of the 5th volume there is the Index of Addressees. As all the letter recipients were foreigners, their names were written, wherever possible, with the original Latin spelling.

It goes without saying that these wartime letters by dr Radovan Karadzic are far-reaching in their importance. First of all, they are a proof of his exceptional statesmanship, great analytical power and a good assessment of wartime circumstances and the relation of powers on the territory of Bosnia-Herzegovina and on a wider international scene. They also bear witness to his power of profound thinking and ingenious coping with difficult and perilous circumstances. Finally, they show his personal strength in stoical endurance before severe temptations when *fortune* (luck and fate at the same time) turned her back on him.

We present this exhaustive collection to the inquisitive public hoping that no serious historian or analyst will any longer write of the civil and religious war on the territory of the former Bosnia-Herzegovina and the Socialist Federal Republic of Yugoslavia without prior examination of the wartime letters of dr Radovan Karadzic.

Kosta Cavoski

ГОДИНА 1992.

YEAR 1992

92-001-o

April 4, 1992

To: Ambassador Mr Cutileiro

URGENT!

Dear Mr Cutileiro,

We are just in front of a civil war, and situation is extremely dramatic. We are not sure that we will be able to contact you any more.

Namely, Mr Izetbegovic has quit unauthorized given an order for mobilization of the territorial defence and a march to Bijeljina, the town with conflicts. At the same time, very mighty armed forces from Croatia are attacking Serbian places in B and H and killing people.

Mr Izetbegovic has undertaken very irresponsible moves, mobilizing the whole population. State does not function, the chaos is accelerating. This is also the way of Mr Izetbegovic to derogate the results of our talks.

Please, if you have any possibility to influence Mr Izetbegovic into direction of preserving peace, do it immediately.

Sincerely yours,
Mr Momcilo Krajisnik
Dr Radovan Karadzic
CO: L. Carrington

92-001-п

АМБАСАДОРУ ГОСПОДИНУ КУТИЉЕРУ

4. април 1992.

ХИТНО

Драги господине Кутиљеро,

Управо се налазимо пред грађанским ратом и ситуација је крајње драматична. Нисмо сигурни да ћемо моћи бити и даље са Вама у контакту.

Наиме, г. Изетбеговић је издао неовлаштено наређење за мобилизацију територијалне одбране и марш на Бијељину, град у коме постоје сукоби. Истовремено, веома снажне оружане снаге из Хрватске нападају српска места у БиХ и убијају људе.

Г. Изетбеговић је повукао веома неодговорне потезе мобилишући цело становништво. Држава не функционише, хаос се убрзава. Ово је и начин да г. Изетбеговић дерогира резултате наших преговора.

Молимо Вас да, ако имате могућности да утичете на г. Изетбеговића у правцу очувања мира, одмах то и учините.

Искрено Ваши,
мр Момчило Крајишник
др Радован Караџић

Доставити:
Лорду Карингтону

92-002-o

From: DR RADOVAN KARADZIC
TO: MR J. CUTILEIRO
Pale, May 17, 1992.
SERBS PROPOSE UNCONDITIONAL CEASE-FIRE AND
UNCONDITIONAL RESUMPTION OF THE CONFERENCE ON BH

Dear Mr Cutileiro,

We would like to keep you properly informed about the situation in Bosnia and Herzegovina, particularly in Sarajevo. The war is getting worse and worse and it is turning into a disaster. We have made many peaceful proposals directly to the Moslem side and UNPROFOR but there was no response except more and more fighting. Finally our Assembly declared a unilateral ceasefire and it expires tomorrow, May 18. Our unilateral ceasefire was understood as our weakness and we were attacked even more savagely. In spite of talks and at the time the talks were being held Mr Izetbegovic made two statements in two days that they were going to victory, i.e. until they clean Bosnia from terrorists. By terrorists he meant Serbs. His statements sounded as a call for jihad. Today next-door neighbours in the Serbian suburb of Pofalici killed at least 50 Serbs, but some estimations make it 200. Every day Moslems make savage attacks on Serbian municipalities, particularly on Ilidza and Serbs never attacked Moslem municipalities. As far as the Croatian side is concerned, Kupres is quiet, the situation in the Neretva valley is better but not good. In Bosanski Brod Croatian regulars have doubled armed forces and chased Serbs out of this municipality. Now they are attacking Serbs in Bosanski Samac and Modrica. Terror over Serbs in Croatian and particularly in Moslem areas has been intensified. Along the Drina River Serbs and Moslems fight against each other and both Moslems and Serbs have many refugees in Serbia, where they are safe.

We are positive that Mr Izetbegovic does not want this Conference any more. He is asking for foreign military help from Islamic countries. We have strong evidence that Libya is involved and that is the only country which has its consulate in Sarajevo. Turkey, Egypt, Morocco and other Islamic countries are getting interested in the outcome of the Bosnian crisis. If the Conference does not continue, the war will become even more terrible and it will not stop until one side is completely defeated. As you know, all my predictions have become true and I am not happy about it. So we propose unconditional resumption of the Conference. If it is conditioned by ceasefire, that means that Mr Izetbegovic will have a way to hinder and sabotage it as long as he wants it.

Our report to all members of your team. I am looking forward to hearing from you.

I remain sincerely yours.
Dr Radovan Karadzic
URGENT
Confirm the reception please (611) 901
Yugoslavia

92-002-п

Шаље: Др РАДОВАН КАРАЦИЋ
Прима: Господин Ж. КУТИЉЕРО

Пале, 17. мај 1992.

СРБИ ПРЕДЛАЖУ БЕЗУСЛОВАН ПРЕКИД ВАТРЕ И
БЕЗУСЛОВНУ ОБНОВУ КОНФЕРЕНЦИЈЕ О БиХ

Поштовани господине Кутиљеро,

Желели бисмо да Вас тачно информишемо о ситуацији у Босни и Херцеговини, посебно у Сарајеву. Рат се све више распламсава и претвара се у праву катастрофу. Упутили смо много предлога за примирје директно муслиманској страни и УНПРОФОР-у, али није било никаквог одговора осим наставка борби. Коначно је наша Скупштина прогласила једнострани прекид ватре који истиче сутра, 18. маја. Једнострани прекид ватре протумачен је као наша слабост и нападани смо још жешће. Упркос разговорима и у време када су разговори вођени господин Изетбеговић је у два дана дао две изјаве да ће ићи до победе, тј. до чишћења Босне од терориста. Под терористима је мислио на Србе. Његове изјаве звучале су као позив на цихад. Данас су суседи у српском предграђу Пофалића убили најмање 50 Срба, али по неким проценама их је било 200. Сваког дана Муслимани жестоко нападају српске општине, посебно Илицу, док Срби нису напали ни једну муслиманску општину. Што се тиче хрватске стране, Купрес је миран, ситуација у долини Неретве је боља али није добра. У Босанском Броду Хрвати су удвостручили своје регуларне снаге и прогнали су Србе из ове општине. Сада нападају Србе у Босанском Шамцу и Модричи. Појачава се терор над Србима у хрватским, а посебно муслиманским зонама. Дуж реке Дрине боре се Срби и Муслимани и обе стране имају много избеглица који прелазе у Србију на сигурно.

Са сигурношћу тврдимо да господин Изетбеговић више не жели ову конференцију. Он тражи војну помоћ од исламских држава. Имамо чврст доказ да је Либија умешана и да је то једина земља која има конзулат у Сарајеву. Турска, Египат, Мароко и друге исламске државе заинтересоване су за исход босанске кризе. Ако се Конференција не настави рат ће постати још жешћи и неће престати све док једна страна не буде потпуно поражена. Као што знате, нажалост, сва моја предвиђања су се остварила. Зато предлажемо безусловну обнову Конференције. Ако је она условљена прекидом ватре, значи да ће г-дин Изетбеговић имати начина да спречи њено одржавање и саботира је докле год буде желео.

Наш извештај је за све чланове вашег тима. Очекујем Ваш одговор.

С поштовањем,
др Радован Карацић

ХИТНО!

Молим Вас потврдите пријем (011) 901 Југославија

92-003-o

June 5, 1992

Dear Mr Cutileiro,

Tonight, June 5, Mr Izetbegovic gave the negative reply to Lord Carrington's letter about the Bosnia Conference. Explicitly, on the TV news, he said "that now everything is different and that he does not want any Conference about the constituent units."

Inspite of the good will we showed in our readiness to open the airport unconditionally we were blackmailed with the lives of JNA families to leave the heavy arms in the barracks "Marshal Tito". This same evening the Moslem side has started shelling of Serbian residential areas in Sarajevo.

We hope that you can still mediate and bring the Moslem side to the Conference. However, we have *to know the truth* because Serbian people feel both cheated and jeopardized. Namely, if you cannot keep your promises, publicly announced and confirmed by E.C, we have to protect Serbian people on their ethnic territories.

Dr Radovan Karadzic
Co: Lord Carrington

92-003-п

5. јун 1992

Поштовани господине Кутиљеро,

Вечерас, 5. јуна, господин Изетбеговић је дао негативан одговор на писмо лорда Карингтона везано за Конференцију о Босни. Јасно је у ТВ дневнику изјавио : "да је сада све друкчије и да он не жели Конференцију о конститутивним јединицама".

И поред добре воље коју смо показали спремношћу да безусловно отворимо аеродром, уцењени смо животима породица припадника ЈНА да оставимо тешко наоружање у касарни "Маршал Тито". Исто то вече Муслимани су почели гранатирање српског стамбеног дела Сарајева.

Надамо се да још увек можете да посредујете и доведете муслиманску страну на Конференцију. Међутим, морамо *да знамо истину* јер се српско становништво осећа превареним и угроженим. Наиме, уколико не можете да одржите дата обећања, јавно објављена и потврђена од стране Европске Заједнице, мораћемо да заштитимо српски народ на његовим етничким територијама.

др Радован Караџић

Достављено: лорду Карингтону

92-004-o

June 6, 1992
Mr Jose Coutileiro
c/o Secretariat of the Conference
on Yugoslavia

"Ajanovic announces new clashes"

"SDA party delegation in Brussels did not want to withdraw from the agreement, although it had its reasons. I was again lonely in the demand to change or throw away ethnic cantons in Bosnia and Herzegovina. SDS party and HDZ party the chairman Mr Jose Cutileiro found themselves on one side and SDA party on the other one - said Mr Irfan Ajanovic to journalists on the press conference of SDA. He added then SDA "accepted the game of absurds" and that the citizens will have the final say about the cantonization of the Republic on some further referendum. ..".

("Politika", April 2)

92-004-п

5. јун 1992.

Господин Хозе Кутиљеро
Секретаријат Конференције о Југославији

"Ајановић најављује нове сукобе"

" Делегација СДА у Бриселу није желела да се повуче из споразума, мада је имала разлога за то, и поново је остала усамљена у захтеву да се идеја о етничким кантонима у Босни и Херцеговини промени или одбаци. председавајући, господин Хозе Кутиљеро, имао је на једној страни странке СДС и ХДЗ, а на другој СДА – изјавио је Ирфан Ајановић на конференцији за штампу коју је организовала СДА. Додао је затим да је СДА "прихватила игру апсурда" и да ће грађани имати задњу реч у вези кантонизације Републике на неком будућем референдуму ..."

("Политика", 2. април)

92-005-o

SERBIAN REPUBLIC OF BOSNIA AND HERCEGOVINA
PRESIDENCY
TO: HIS EXCELLENCY
BOUTROS GHALI
SECRETARY GENERAL OF THE
UNITED NATIONS
Fax: 9912-12-963-48-79
Pale, June 10, 1992

Your excellency, Mr Boutros Ghali,

We have accepted the Resolution 758 of the Security Council with satisfaction and great hope.

We would like to inform you about the current situation in Bosnia and Herzegovina and particularly in Sarajevo.

The Serbian side is fully and unconditionally ready to give the Sarajevo airport under the UNPROFOR command and control. The Moslem side, however, permanently attacks our forces at the airport, in order to delay the action of the UNPROFOR and to take the airport under their unilateral control.

The Serbian side permanently announces the readiness for a cease-fire and have declared a few unilateral cease-fires. The Moslem side does not accept our appeals and they violate any appointed cease-fire. The Serbian side is ready to stop any artillery fire around Sarajevo. The Moslem side, encouraged by the artillery which JNA left to them in the blocked barracks, permanently attacks the Serbian parts of the city of Sarajevo. The Serbian side refrains to respond until they are extremely endangered. The Serbian side is ready to stop all of activities of the artillery around Sarajevo provided the Moslem side does the same.

The Serbian side is ready for further political talks at the Conference on Bosnia and Herzegovina under the auspices of the E.C. The Moslem side has rejected further participation in this talks.

The Serbs in Bosnia and Herzegovina are not aggressors. On the contrary, they are attacked and expelled out of Sarajevo. The Moslem side intends to "fight to the end" and declares it publicly. It is obvious that the Moslem side needed this war in order to suspend political talks and to maintain a domination over Serbian people in Bosnia and Herzegovina.

We are positive, your excellency, that the war in Bosnia and Herzegovina would stop only by political talks about rearrangement of Bosnia and Herzegovina.

We suggest a wider mandate of the UNPROFOR in the city of Sarajevo as a whole. The Serbian side would accept the city of Sarajevo to be the UNPA, only with Serbian and Moslem police forces in Serbian and Moslem parts of Sarajevo, respectively, and without any other armed forces but the UN forces. That would be a beginning of a comprehensive solution of Bosnian crisis.

The regular armed forces of Republic of Croatia continue with their offensive campaign against Serbian areas in the north of Bosnia and the south of Herzegovina, with the bombardment of civilian targets in the town of Trebinje. Serbian people in Bosnia and Herzegovina are in an extreme danger, and they desperately need full insight and protection of the UN.

Expressing the readiness of the Serbian side for the full cooperation with the UN,
Yours respectfully,

Dr Radovan Karadzic
PRESIDENT OF THE PRESIDENCY
SERBIAN REPUBLIC OF BOSNIA AND HERCEGOVINA

СРПСКА РЕПУБЛИКА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПРЕДСЈЕДНИШТВО

ЊЕГОВОЈ ЕКСЦЕЛЕНЦИЈИ Г. БУТРОСУ ГАЛИЈУ
ГЕНЕРАЛНОМ СЕКРЕТАРУ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА

Пале, 10. јуни 1992.

Ваша екселенцијо, г. Гали,

Прихватили смо резолуцију 758 Савјета безбједности са задовољством и великом надом.

Хтјели бисмо да Вас обавијестимо о тренутној ситуацији у БиХ и посебно у Сарајеву.

Српска страна је потпуно и безусловно спремна да преда аеродром у Сарајеву под команду и контролу УНПРОФОР-а. Међутим, муслиманска страна без престанка напада наше снаге на аеродрому да би успорила акцију УНПРОФОР-а и преузела аеродром под своју једнострану контролу.

Српска страна непрестано најављује спремност на прекид ватре и прогласила је неколико једностраних прекида ватре. Муслиманска страна не прихвата наше апеле и крши сваки договорени прекид ватре. Српска страна је спремна да заустави артиљеријску ватру око Сарајева. Муслиманска страна, охрабрена артиљеријским наоружањем које им је оставила ЈНА у блокираним касарнама, непрестано напада српске дијелове града Сарајева. Српска страна се уздржава да одговори док се не нађе у крајњој опасности. Српска страна је спремна да заустави све активности артиљерије око Сарајева под условом да то исто уради и муслиманска страна.

Српска страна је спремна на даље политичке разговоре на Конференцији о БиХ под покровитељством ЕЗ. Муслиманска страна је одбила даље учествовање у овим разговорима.

Срби у БиХ нису агресори. Напротив, њих нападају и протјерују из Сарајева. Муслиманска страна намјерава “да се бори да краја“ и то јавно изјављује. Очигледно је да је муслиманској страни био потребан рат да би суспендовала политичке преговоре и одржала доминацију над српским народом у БиХ.

Ми смо сагласни, Ваша екселенцијо, да ће рат у Босни и Херцеговини стати само политичким разговорима о преуређењу Босне и Херцеговине.

Предлажемо шири мандат УНПРОФОР-а за град Сарајево као целину. Српска страна би прихватила да град Сарајево буде УНПА само са српским и муслиманским полицијским снагама у српским и муслиманским деловима Сарајева, и без било каквих других оружаних снага изузев снага УН. То би био почетак свеобухватног решења босанске кризе.

Регуларне оружане снаге Републике Хрватске настављају са својим оружаним нападима против српских области на северу Босне и југу Херцеговине са бомбардовањем цивилних циљева у граду Требињу. Српски народ у Босни и Херцеговини је у крајњој опасности, па су му очајнички потребни пун увид и заштита УН.

Изражавајући спремност српске стране за пуну сарадњу са УН,

С поштовањем
др Радован Карацић

ПРЕСЕДНИК ПРЕДСЕДНИШТВА
СРПСКА РЕПУБЛИКА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНЕ

*[Првих шест одељака представљају изворни нацрт овог писма на српском језику.
Почев од одељка који започиње речима " Ми смо сагласни..." следи превод са енглеског на
српски.]*

92-006-o

TO: His Excellency Dr Boutros Ghally
Secretary General, The United Nations,
New York, United States of America
From: Dr Radovan Karadzic
Belgrade, Yugoslavia
Date: Friday 12 June 1992
Status: Immediate - Most Urgent

We unilaterally announce a cease-fire from Monday 15 June 1992 at 06:00 Hrs. We also request a substantial force of at least 800 officers of the UN peace keeping force to monitor, from Serbian positions, this cease fire.

On the positioning of UN personnel, we will continue to support the use of Sarajevo airport for humanitarian assistance.

In addition, we urgently request that the peace conference on Bosnia and Hercegovina be resumed as soon as possible.

I appeal to the Secretary-General to use his personal integrity and the power of his office to use this opportunity to move towards a solution to the present conflict.

Whilst the option of further sanctions remains with the UN, it is important for us to stress that we neither seek to influence this option or the decisions already taken, we present this as a definite cease-fire.

Our military positions are open to UN monitors and we will warmly welcome their immediate arrival."

Your sincerely,
Dr Radovan Karadzic

92-006-п

Прима: Њ.Е. др Бутрос Гали
Генерални секретар УН
Њујорк, САД

Пале: Др Радован Караџић
Београд, Југославија

Датум: Петак 12. јун 1992.

Класификација: Одмах - хитно

Једнострано смо најавили прекид ватре од понедељка 15. јуна 1992. у 6:00 сати. Захтевамо знатне снаге од најмање 800 официра мировних снага УН које ће надгледати прекид ватре са српских положаја.

Након размештаја људства УН наставићемо са подршком коришћења сарајевског аеродрома за допремање хуманитарне помоћи.

Поред тога, достављамо хитан захтев да се што пре обнови конференција о Босни и Херцеговини.

Апелујем на генералног секретара да употреби свој лични утицај и ауторитет своје функције и искористи ову прилику да се крене ка решењу постојећег сукоба.

Мада УН остају при опцији даљих санкција, за нас је важно да нагласимо да не покушавамо да утичемо на ову опцију или на већ донете одлуке; ми на овај начин предлажемо дефинитивни прекид борбених дејстава.

Наши војни положаји су отворени за посматраче УН и топло ћемо поздравити њихов скори долазак.

С поштовањем
др Радован Караџић

92-007-o

SERBIAN REPUBLIC OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
PRESIDENCY

June 13, 1992

To: HIS EXCELLENCY
DR BOUTROS GHALI

Fax: 99-12-12-963-4879

Your Excellency,

We want to inform you about our latest official decision to disown all paramilitary groups that are not ready to be under our political control.

As you can see we are trying to stop the tragedy of ethnic conflict in Bosnia and Herzegovina at different relevant levels. In that respect the enclosed decision is in accordance with our energetic efforts to stop the war in Bosnia as soon as possible.

We deeply appreciate the peace-keeping role of the UN forces and we will do our best to prove such a commitment.

Respectfully yours,
Dr Radovan Karadzic

92-007-п

СРПСКА РЕПУБЛИКА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Број: 2023-05

Датум: 13. јун 1992. године

САРАЈЕВО

СРНА је овлаштена да пренесе писмо др Радована Караџића, председника Председништва Српске Републике Босне и Херцеговине

ЊЕГОВОЈ ЕКСЦЕЛЕНЦИЈИ, Г. БУТРОСУ ГАЛИЈУ

Ваша екселенцијо,

Желимо да Вас обавијестимо о нашој званичној одлуци да се одрекнемо свих паравојних група које нису спремне да се ставе под нашу политичку контролу.

Као што видите, покушавамо да зауставимо трагедију етничког сукоба у Босни и Херцеговини на различитим релевантним нивоима. У вези са тим Вам предлажемо одлуку у складу са нашим енергичним настојањима да се, што је могуће прије, заустави рат у Босни.

Дубоко цијенимо мировну улогу снага У.Н. и учинићемо све што је у нашој моћи да докажемо такво опредјељење.

С поштовањем,
др Радован Караџић

92-008-o

SERBIAN REPUBLIC OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
PRESIDENCY
June 13, 1992

Dear Mr Cutileiro,

Thank you for your encouraging letter. We also believe that political settlement is absolutely essential and the only way we can envisage is under your chairmanship.

We have already made a considerable progress during the talks about the airport, free passage of humanitarian relief and safety of the landing.

We are certainly firmly committed to stick to the principles of the agreement reached on 18th March.

I hope that we have shown both on the ground, in our attitude towards UNPROFOR, and political search for peace, how much we care to reconvene the talks as soon as possible.

Respectfully yours,
Dr Radovan Karadzic
Fax: 99-35-11-364-6013

*[The aforesaid "principles of the agreement reached on 18th March" actually represent the Lisbon Agreement, initialed by all the three sides. Following talks with US Ambassador in Belgrade Warren Zimmerman, Alija Izetbegovic treacherously withdrew his initials, whereas the Serb side remained faithful to the Lisbon Agreement. The renouncement of the Lisbon Agreement on the part of the Muslim side is universally believed to have been the **casus belli** in Bosnia-Herzegovina.]*

92-008-п

СРПСКА РЕПУБЛИКА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПРЕДСЕДНИШТВО

13. јуни 1992.

Драги господине Кутиљеро,

Захваљујемо Вам се на Вашем охрабрујућем писму. И ми верујемо да је политички договор од суштинског значаја и једино га можемо замислити са Вама као председавајућим.

Већ смо постигли значајан напредак током разговора о аеродрому, слободном пролазу хуманитарне помоћи и сигурности слетања.

Ми смо чврсто опредељени да се придржавамо принципа споразума постигнутог 18. марта.

Надам се да смо показали и у пракси, у нашим ставовима према УНПРОФОР-у, и у настојању да се мир постигне политичким средствима, колико нам је стало да се, што је могуће пре, наставе преговори.

С поштовањем,

др Радован Караџић

[Поменути "начела споразума постигнутог 18. марта" представљају заправо Лисабонски споразум који су све три стране парафирале. Алија Изетбеговић је, после разговора са америчким амбасадором у Београду Вореном Зимерманом, вероломно повукао свој параф, док је српска страна остала верна Лисабонском споразуму. Иначе, одустајање муслиманске стране од Лисабонског споразума јесте, по општем уверењу, casus belli у Босни и Херцеговини.]

92-009-o

SERBIAN REPUBLIC OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
PRESIDENCY

To: HIS EXCELLENCY,
MR BOUTROS GHALI

June 16, 1992

fax: 99-12-12-963-4879

Dear Mr Ghali,

We have to inform you that the civil war in BH is spreading and taking more and more victims. In our mother country the number of foreign citizens engaged in the war has been increasing. As it has happened so many times so far, Serb people is being exposed to genocide committed by foreign mercenaries and foreign citizens. The presence of several thousand soldiers of the regular army of Republic of Croatia is particularly evident. They have been committing horrible crimes and creating, in the fascist manner, ethnically cleansed territories. The Moslem side has engaged, in their fight against Serbian people, a great number of foreign mercenaries - Libyans, Iranians, Kurds, as well as an untold number of Moslems from SR Serbia.

We are asking you to use your authority and stop further engagement in warfare of those people who have already committed dreadful crimes over Serbs and to inform the world public about it. It would be a just matter, after the withdrawal of all citizens of Serbia and Montenegro serving in the former JNA.

I remain sincerely yours,
Dr Radovan Karadzic
PRESIDENT OF THE PRESIDENCY

92-009-п

СРПСКА РЕПУБЛИКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ПРЕДСЕДНИШТВО

Прима: Њ.Е. господин БУТРОС ГАЛИ
16. јун 1992.

Факс: 99-12-12-963-4879

Поштовани господине Гали,

Морамо да Вас обавестимо да се грађански рат у БиХ шири и односи све више жртва. У нашој домовини се повећава број странаца ангажованих у рату. Као што се већ много пута до сада догодило, српски народ је изложен геноциду од стране страних плаћеника и страних држављана. Посебно је евидентно присуство неколико хиљада војника регуларне војске Републике Хрватске. Они врше страшне злочине и, на фашистички начин, остаљају за собом етнички чисте територије. Муслиманска страна је, за борбу против српског народа, ангажовала велики број страних плаћеника - Либијце, Ирачане, Курде, као и велики број Муслимана из СР Србије.

Молимо вас да употребите свој ауторитет и зауставите даље ангажовање у ратним дејствима ових људи који су већ починили страшне злочине над Србима и да о томе обавестите светску јавност. То би био праведан потез након повлачења свих држављана Србије и Црне Горе који су били на служби у бившој ЈНА.

С поштовањем
др Радован Караџић
ПРЕДСЕДНИК ПРЕДСЕДИШТВА

92-010-o

SERBIAN REPUBLIC OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
PRESIDENCY
Pale, June 1992
TO: UNPROFOR HEADQUARTERS
Att. GENERAL MACKENZIE

Dear General Mackenzie,

It has been already several weeks that large number of Serbian civilians are being kept in specially organized camps in Herzegovina and Northern Bosnia. With some of them, like one in Bradina, our people have not been able even to establish contact. The Moslem controlled media are, at the same time, accusing Serbian side of doing the same thing at different places where we know there are not similar camps.

We would be grateful if you could mediate and organize a mixed body in order to release these innocent civilians. From our part we are at your disposal.

In respect to the "Love Shield" project we think it would be reasonable to start with it at once the 48 hour cease-fire is achieved or even earlier if possible. The organizers should contact our liaison officer in UNPROFOR for further details.

Yours respectfully,
Dr RADOVAN KARADZIC
PRESIDENT OF THE PRESIDENCY

92-010-п

СРПСКА РЕПУБЛИКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
П Р Е Д С Е Д Н И Ш Т В О

Прима: КОМАНДА УНПРОФОР-а
Не руке: Генералу Мекензију
Пале, 22. јун 1992.

Поштовани генерале Мекензи,

Већ неколико недаља један број српских цивила налази се у специјално организованим логорима у Херцеговини и северној Босни. Са неким од њих, као на пример у Брадини, наши људи нису могли да ступе у контакт. Истовремено, муслимански медији оптужују српску страну да ради исто на другим местима где знамо да не постоје слични логори.

Били бисмо Вам захвални ако бисте могли да посредујете и организујете једно мешовито тело како би ови недужни цивили били ослобођени. Што се нас тиче стојимо Вам на располагању.

Што се тиче пројекта "Love Shield" сматрамо да би било реално да се почне са његовом реализацијом одмах након истека 48 сати од прекида дејстава или, ако је могуће, и раније. За додатне детаље можете се обратити нашем официру за везу при УНПРОФОР-у.

С поштовањем
др Радован Караџић
Председник Председништва

92-011-o

SERBIAN REPUBLIC OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
PRESIDENCY
TO: HIS EXCELLENCY DR BOUTROS GHALI
SECRETARY GENERAL OF THE UNITED NATIONS
June 27, 1992

Your Excellency,

We are informed about the latest decision of the Security Council concerning the fighting in Dobrinja and relocation of the artillery.

From our side fire has already stopped in Dobrinja on June 27, 7 a.m. and relocation of the artillery is in action, according to the agreement.

We want to stress at the same time that the Serbian side opened the routes for the humanitarian aid, and the convoys did not meet any obstacles.

We expect from the other side to do the same and, in order to find political solution, we expect from you to suggest the continuation of the Conference, under the auspices of E.C., as soon as possible, once the airport is opened.

Serbian people in Bosnia and Herzegovina expect that the European Community fulfills its duties and promises.

Yours,
DR Radovan Karadzic
PRESIDENT OF THE PRESIDENCY

92-011-п

СРПСКА РЕПУБЛИКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
П Р Е Д С Е Д Н И Ш Т В О

Прима: Њ. Е. др БУТРОС ГАЛИ
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА

27. јун 1992.

Ваша екселенцијо,

Обавештени смо о последњој одлуци Савета безбедности која се односи на борбе у Добрињи и премештање артиљерије.

Што се нас тиче дејства у Добрињи она су већ прекинута 27. јуна у 7 сати ујутро, а премештање артиљерије је у току, у складу са споразумом.

Истовремено желимо да нагласимо да је српска страна отворила путеве за хуманитарну помоћ и конвоји нису наишли ни на какве препреке.

Очекујемо да и друга страна учини исто, а да бисмо пронашли политичко решење, очекујемо да предложите наставак Конференције, под окриљем ЕЗ, што је пре могуће, чим аеродром буде отворен.

Српски народ у Босни и Херцеговини очекује од Европске заједнице да испуни своје обавезе и обећања.

Ваш
др Радован Караџић
Председник Председништва

92-012-o

SERBIAN REPUBLIC OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
PRESIDENCY
TO: HIS EXCELLENCY MR BOUTROS GHALI
SECRETARY GENERAL OF THE UNITED NATIONS
June 27, 1992

Your Excellency,

In spite of the cease-fire absolutely respected by Serbian side, starting from June 27, 1992 at 7 a.m., Moslem forces continue their armed provocations, terror and killing of Serbian civil population.

During this morning, the Moslem forces made an overall attack with all available weapons upon Serbian parts of Sarajevo: Nedzarici, Dobrinja, Lukavica, Vraca, Rajlovac, Vogosca and Ilijas. The Serbian Army was forced to shoot back, but only from infantry weapons.

The threat of aggression upon the state of Yugoslavia and Serbian people in Bosnia and Herzegovina continues regardless of all that Serbian side has undertaken to stop the war.

Regular units of Republic of Croatia Army continue to attack violently the Serbian population on the territory of Bosnia and Herzegovina.

On account of all that is mentioned above, we are kindly asking you, Mr. Boutros Ghali, to intervene in order to make the other sides in the conflict respect the cease-fire and to avoid mass civilian casualties.

Respectfully yours,
PRESIDENT OF THE PRESIDENCY
Dr Radovan Karadzic

92-012-п

ПРЕДСЈЕДНИШТВО СРПСКЕ РЕПУБЛИКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

27. јун 1992.

ЊЕГОВОЈ ЕКСЕЛЕНЦИЈИ БУТРОСУ ГАЛИЈУ
ГЕНЕРАЛНОМ СЕКРЕТАРУ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА

Упркос прекиду ватре који српска страна апсолутно поштује почев од 27. јуна 1992. године од 07,00 часова, муслиманске снаге настављају са оружаним провокацијама, терором и убиствима цивилног становништва.

У току јутра муслиманске снаге извршиле су општи напад свим расположивим оруђима на српска насеља на подручју Сарајева: Неџарићи, Добриња, Лукавица, Враца, Рајловац, Вогошћа и Илијаш. Српска војска била је присиљена да одговори на ватру, али само пјешадијским наоружањем.

Пријетња агресијом на државу Југославију и српски народ у Босни и Херцеговини се наставља, без обзира на све што је српска страна предузела да се овај рат заустави.

Регуларне јединице војске Републике Хрватске настављају несмањеном жестином да нападају српско становништво на подручју Босне и Херцеговине.

Због свега наведеног молимо Вас, поштовани господине Гали, да интервенишете како би остале стране у сукобу поштовале примирје и како би се избјегле масовне цивилне жртве.

С поштовањем,
ПРЕДСЈЕДНИК ПРЕДСЈЕДНИШТВА
др Радован Караџић

92-013-o

TO: His Excellency Dr Butros Butros Ghali,
United Nations,
New York, New York,
United States of America.

FROM: Dr Radovan Karadzic, Sarajevo,
Bosnia-Herzegovina.

STATUS: MOST URGENT 29 June 1992 15:30 (Belgrade) 0930 (New York)

Serbian forces remain determined to leave Sarajevo airport, handing control to UNPROFOR, however UNPROFOR still do not have sufficient forces to protect the airport from Muslim troops who continue to attack.

We have to inform you herewith that in spite of this situation we will evacuate the airport at 16:00 hrs (local time), however we regret that the airport will almost certainly fall into the hands of Muslim forces.

I would ask you to note that as of 07:00 hrs on 27 June 1992, Bosnian-Serb forces have not responded to fire from Muslim forces in the wider airport zone. As a result we have sustained 11 dead and 19 wounded.

Because we are not willing to return fire we are in an impossible and unequal position and unable to protect ourselves.

Would you kindly inform the Security Council that as of 16:00 hrs local time Sarajevo airport is no longer in the hands of Serb units.

-ends-

92-013-п

ЊЕГОВОЈ ЕКСЕЛЕНЦИЈИ ДР БУТРОСУ БУТРОСУ ГАЛИЈУ
УЈЕДИЊЕНЕ НАЦИЈЕ, ЊУЈОРК, ЊУЈОРК
СЈЕДИЊЕНЕ АМЕРИЧКЕ ДРЖАВЕ

29. јуни 1992.
15:30 (Београд) 09:30 (Њујорк)

ВЕОМА ХИТНО

Српске снаге су и даље одлучне да напусте аеродром у Сарајеву и предају контролу УНПРОФОР-у, међутим, УНПРОФОР још увек нема довољно снага да заштити аеродром од муслиманских трупа које настављају са нападима.

Овим Вас обавештавамо да ћемо, упркос ове ситуације, евакуисати аеродром у 16.00 (по локалном времену), жалимо међутим, што ће аеродром скоро сигурно пасти у руке муслиманских снага.

Замолио бих Вас да уочите да од 07.00 часова 27. јуна 1992. снаге босанских Срба нису одговарале на ватру од стране муслиманских снага, у широј зони аеродрома. Резултат тога је да смо имали 11 мртвих и 19 рањених.

Пошто не желимо да одговарамо на ватру, налазимо се у немогућем и неравноправном положају и не можемо себе да заштитимо.

Љубазно Вас молимо да обавестите Савет безбедности да од 16.00 по локалном времену сарајевски аеродром није више у рукама српских јединица.

др Радован Карацић
Сарајево
Босна и Херцеговина

92-014-o

Radovan Karadzic
Pale, Sarajevo, Bosna & Hercegovina
3 July, 1992

From : The leader of the Serbs in Bosnia & Hercegovina

Hon. George Bush,
President of the United States of America
The Whitehouse,
Washington DC,
United States of America

Dear Mr President,

As the first real sings of peace emerge since the beginning of the conflict in Bosnia & Hercegovina, I am writing to you in the name of all the Serbian people who are disturbed by the apparent rift that has appeared between the United States and the Serbs of Bosnia, traditional friends and allies.

It is unthinkable now, as it would have been during two World Wars, that we would find ourselves on opposing sides. Much commentary has been given to the similarities between the situation in Bosnia & Hercegovina and the Gulf.

There are no such similarities. We have not invaded a foreign country, we are not threatening to dominate an oil supply and disrupt western economies, we are not promising to deliver rockets with biological and chemical war heads into the heart of Europe. We are Bosnians, and we are also dying in a killing field that was until recently home to us all.

Equally the leadership of the Bosnian-Serbs are not clones of Sadam Hussein or his crazed generals, we are not autocrats, dictators or even politicians. I am, as you may know, a Doctor and psychiatrist. As such I am uniquely qualified to spot the first sings of lunacy in any of my colleagues.

As I write this letter Bosnian-Serb towns are being attacked by the Croatian Army and forces loyal to President Izetbegovic. Serb civilians are dying and the United States of America has failed to cease upon the United Nations condemnation of the Croatian Army with the same enthusiasm as it condemns Bosnian-Serbs.

It is very difficult for my people to understand how it is that the world has given every nationality within Yugoslavia the right to Statehood, yet denies the Serbs the right to seek a resolution based on a cantonized Bosnia & Hercegovina with series of shared state responsibilities.

It is not the Bosnian-Serbs who walked away from the negotiating table but the Government of Mr Izetbegovic.

We are not obsessed with the past, however a nation's destiny is unavoidably linked to its history, the fact that the Serbs faced a terrible genocide in Bosnia & Hercegovina is just one of the reasons that the whole question of the new Bosnian State is so sensitive.

As you know, before the genocide Bosnian-Serbs were in a majority in this republic, now we are simply treated as an obstacle by those who forced the pace of events with the implication that we simply had to accept Muslim domination.

There are also 40.000 soldiers of the Croatian army in Bosnia & Hercegovina who are laying waste to territory they have no claim on.

We have suffered greatly from fascism and then 45 years of communist dictatorship. During this period it was the Serbian intellectuals that resisted tyranny and stood up for the principles that bind our way of thinking to that of your fellow Americans. We are doing all we can to hold the peace, we declared a unilateral cease fire, we have handed Sarajevo airport over to UNPROFOR.

Peace must come first and then we can work towards a negotiated settlement. Even if our aspiration seem unrealistic, they should be allowed to flounder at the negotiating table and the battlefield.

I have to say that your statements have led to some confusions and I would ask for clarification.

It would appear, and I may be wrong, that the US Government singles out Bosnian-Serbs for all the blame in this conflict; that the US Government sees any military intervention in Bosnia & Herzegovina as intervention against the Bosnian-Serbs and that other partiers in this civil war remain above reproach.

I have to say that it would be a disaster to contemplate an active role for the US military in a civil war situation, it has never succeeded before and in this case it would be quite unjust.

At a time when your own public opinion suggest that domestic issues are more important to the American people than foreign adventures you must also be aware of the great personal risk involved when considering intervention.

I appeal to you to use the great office you hold to bring pressure on all of us, to show American objectivity and criticism all of those engaged in acts of war or violence.

I write to you not for your support, but for your understanding. Our only desire is to live in a free society without domination, please understand our legitimate fears, please help us.

Yours sincerely,
Radovan Karadzic

92-014-п

Радован Карацић
Пале, Сарајево, Босна и Херцеговина

Шаље: Лидер Срба у Босни и Херцеговини

Поштовани Џорџ Буш,
Председник Сједињених Америчких Држава
Бела кућа
Вашингтон
Сједињене Америчке Државе

3. јули 1992.

Поштовани господине Председниче,

Са првим правим знацима мира од почетка сукоба у Босни и Херцеговини, обраћам Вам се у име свих Срба који су узнемирени очигледним размимоилажењем до којег је дошло између Сједињених Америчких Држава и босанских Срба, традиционалних пријатеља и савезника.

Незамисливо је сада, као што је било незамисливо у току Другог светског рата, да се нађемо на супротним странама. Било је много коментара о сличности између ситуације у Босни и Херцеговини и у Заливу

Нема никакве сличности. Ми нисмо ушли у страну земљу, не претимо да ћемо доминирати над нафтом и ометати западне привреде, не обећавамо да ћемо упутити ракете са биолошким и хемијским бојевим главама у средиште Европе. Ми смо Босанци и умиремо на бојном пољу које нам је до скоро свима било дом.

Осим тога, руководство босанских Срба нису клонови Садама Хусеина или његових лудих генерала, ми нисмо аутократе, диктатори, па ни политичари. Ја сам, као што можда знате, доктор и психијатар. Као такав посебно сам квалификован да препознам прве знаке лудила код сваког мог колеге.

Док пишем ово писмо Хрватска Војска и снаге лојалне председнику Изетбеговићу нападају градове босанских Срба. Српски цивили умиру, а Сједињене Америчке Државе не траже од Уједињених Нација да осуде Хрватску Војску са истим ентузијазмом са којим осуђују босанске Србе.

Српски народ тешко може да схвати како је свет свакој нацији у Југославији дао право државотворности, а Србима оспорава право да траже резолуцију која почива на кантонизованој Босни и Херцеговини са подељеним државним одговорностима. Нису босански Срби напустили преговарачки сто већ влада господина Изетбеговића. Не можемо бити опседнути прошлошћу, међутим, судбина једне нације је неизбежно везана за њену историју; чињеница да су се Срби суочили са страшним геноцидом у Босни и Херцеговини само је један од разлога зашто је целокупно питање нове босанске државе тако осетљиво.

Као што знате, пре геноцида босански Срби су били већински народ у овој републици, а сада смо једноставно третирани као сметња од стране оних који су форсирали развој догађаја и сматрају да једноставно морамо да прихватимо доминацију Муслимана.

У Босни и Херцеговини се такође налази и 40.000 војника хрватских регуларних снага који сеју пустош на територији на коју немају право.

Ми смо доста пропатили од фашизма, а затим 45 година од комунистичке диктатуре. У току овог периода српски интелектуалци су се одупирали тиранији и устали су у одбрану принципа који везују наш начин размишљања са начином размишљања Ваших суграђана Американаца.

Чинимо све што можемо да одржимо мир, прогласили смо једнострано прекид ватре, а аеродром у Сарајеву смо предали УНПРОФОР-у.

Прво се мора успоставити мир, а тек онда можемо да преговорамо о споразуму. Чак и ако изгледа да су наше аспирације нереалне треба их пустити за преговарачки сто а не на бојно поље.

Морам рећи да су Ваше изјаве довеле до извесне конфузије и молио бих Вас да их разјасните.

Изгледа, ако не грешим, да је влада САД одабрала босанске Србе као кривце за све што је у вези са овим сукобом. Влада САД види сваку војну интервенцију у Босни и Херцеговини као интервенцију против босанских Срба, а остале стране у овом грађанском рату остају ван овог приступа.

Морам да кажем да би била катастрофа размишљати о активној улози војске САД у ситуацији грађанског рата, то никада није имало успеха, а у овом случају би било потпуно неправедно.

У време када ваше јавно мњење истиче да су питања на домаћем плану важнија од догађаја у другим државама, морате да будете свесни огромне личне одговорности када размишљате о интервенцији.

Апелујем на Вас да искористите свој велики ауторитет и извршите притисак на све нас, да покажете америчку објективност и искритикујете све оне који учествују у ратним дејствима или насиљима.

Обраћам Вам се, не ради Ваше подршке, већ ради вашег разумевања. Једина жеља нам је да живимо у слободном друштву без доминације, па Вас молимо да схватите наше оправдане страхове и помогнете нам.

С поштовањем
Радован Караџић

92-015-o

Dr Radovan Karadzic,
Pale, Sarajevo, Bosnia & Herzegovina.
Telephone +38-11-455-397 Telefax + 38-11-458-239
From: The Leader of Serbs in Bosnia & Herzegovina
Dr Boutros Boutros Ghali,
The Secretary General,
The United Nations,
New York, New York,
United States of America.
7 July 1992

Dear Secretary General,

I am writing to inform you that I am prepared to immediately order the withdrawal of all Serbian forces from around Sarajevo airport in order to ensure that fighting does not threaten the provision of humanitarian relief if you can give me a personal undertaking that the airport and the Serbian positions around the airport will not be handed over to either Muslim or Croatian forces, but will remain in the hands of the UN until there is a satisfactory solution to the current conflict.

On the question of a land corridor from the coast to Sarajevo for humanitarian aid, we are ready to offer all assistance and guarantees necessary to facilitate such move at the earliest possible moment. I have also written to the French President to this effect.

I am alarmed by reports that could, if accurate, lead to a serious escalation and possible internationalisation of the current conflict in Bosnia & Herzegovina.

The invitation by the President of the United States of America to President Alija Izetbegovic to attend talks with world leaders in Helsinki on Thursday is welcome news. However such invitation should also be extended to the leadership of the Croats and the Serbs, who between them represent the majority of Bosnians.

It is not insignificant that simultaneous to the arrival of the American President's letter, the Government of Bosnia & Herzegovina announced that a major offensive against Serb positions was imminent and that this would inevitably lead to the closure of Sarajevo airport and the Humanitarian mission.

In the interests of natural justice, I would ask you to insist that all sides be heard in Helsinki. I should also stress that we continue to honour our pledge to an unconditional cease fire and we continue to do all in our power to ensure that Sarajevo airport remains open. It is clear that the Government of Bosnia & Herzegovina believes that an upsurge of fighting will internationalise this civil war and that this will benefit their cause.

This is a dangerous misconception for we have no place to go, Bosnia is our home, we too are Bosnians. Our recent concession to peace was not a sign of weakness but an indication of our awareness of the sense of futility to the endless cycle of violence.

I must ask you to use the full weight of the United Nations to assure that the Government of Bosnia & Herzegovina is left under no illusions that any offensive will not be tolerated and that efforts to keep Sarajevo airport open must be maintained.

It is quite clear that attempts to resolve this dispute through military means cannot work. Attempts to internationalise the dispute are extremely cynical.

I would point out that I am ready to fly to Helsinki on Thursday and would welcome the opportunity to put the case of 35% of the population of Bosnia & Herzegovina, who, like their fellow Bosnians, have no desire to meet their Armageddon.

Yours sincerely,
Radovan Karadzic

СРПСКА РЕПУБЛИКА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПРЕДСЕДНИШТВО
КАБИНЕТ ПРЕДСЕДНИКА

Г. БУТРОСУ БУТРОСУ ГАЛИЈУ
ГЕНЕРАЛНОМ СЕКРЕТАРУ
УЈЕДИЊЕНЕ НАЦИЈЕ
ЊУЈОРК, ЊУЈОРК
СЈЕДИЊЕНЕ АМЕРИЧКЕ ДРЖАВЕ

Пале, 7. јули 1992.

Поштовани господине генерални секретаре,

Пишем Вам да Вас обавестим да сам спреман да одмах наредим повлачење свих српских снага из околине сарајевског аеродрома како би се спречило да борбе угрожавају доставу хуманитарне помоћи ако нам Ви лично обећате да аеродром и српски положаји око аеродрома неће бити предани ни муслиманским ни хрватским снагама, већ ће остати у рукама УН док се не постигне задовољавајуће решење садашњег сукоба.

Што се тиче копненог коридора од обале до Сарајева за хуманитарну помоћ, спремни смо да понудимо сву помоћ и нужне гаранције да у најкраћем могућем времену олакшамо тај корак. У вези са овим сам писао и француском председнику.

Узнемирен сам због извештаја, ако су тачни, да би могло да дође до озбиљне екскалације и потенцијалне интернационализације садашњег сукоба у Босни и Херцеговини.

Позив председника Сједињених Америчких Држава председнику Алији Изетбеговићу да у четвртак присуствује разговорима са светским лидерима у Хелсинкију је добродошла вест. Међутим, такав позив би требало упутити и лидерима Хрвата и Срба, који заједно представљају већински део Босанаца.

Није без значаја то што је, истовремено са доласком писма америчког председника, Влада Босне и Херцеговине најавила да се спрема велика офанзива на српске положаје и да ће то неизбежно довести до затварања аеродрома и обуставе хуманитарне мисије.

У интересу природне праведности, замолио бих Вас да инсистирате да се у Хелсинку чују све стране. Нагласио бих и да се ми и даље држимо онога што смо обећали у вези са једностраним прекидом ватре и да и даље чинимо све што је у нашој моћи како би сарајевски аеродром и даље био отворен.

Јасно је да Влада Босне и Херцеговине верује да ће појачана борба интернационализовати овај грађански рат и да ће то користити њиховој ствари.

То је опасна погрешна замисао јер ми немамо где да идемо; Босна је наш дом, ми смо такође Босанци. Наша недавна концесија није знак наше слабости него показатељ наше свести о бесмислу бескрајног циклуса насиља.

Морам Вас замолити да у потпуности искористите значај Уједињених Нација како бисте разuverили Владу Босне и Херцеговине да ће се толерисати било која офанзива и да је уверите да се мора и даље настојати да сарајевски аеродром остане отворен.

Сасвим је јасно да покушаји да се овај спор реши ратом не могу успети. Покушаји да се овај спор интернационализује су крајње цинични.

Подвлачим да сам спреман са у четвртак допатујем авионом у Хелсинки и поздравио бих могућност да изложим случај 35% становништва Босне и Херцеговине, који, као и други Босанци, не желе да доживе Армагедон.

Искрено Ваш,
Радован Караџић

92-016-o

Radovan Karadzic
Pale, Sarajevo, Bosnia & Herzegovina.
Tel: + 38-11-458-239 Telefax: + 38-11-455-397
From the Leader of the Bosnian Serbs
8 July 1992
Monsieur Francois Mitterrand,
President of the Republic of France,
Elysee Palace,
Avenue des Champs Elysee,
Paris, France

Dear Mr President,

I write to you with regard to the on going situation in Sarajevo and Bosnia & Herzegovina generally.

We were a little surprised to learn that a proposal to use sea and air power to forcibly open a corridor from the coast to Sarajevo for humanitarian supplies was being considered.

We were startled not so much by the principle of a corridor but by the fact that discussions have opened on the basis of force. We have not been approached and asked if we will cooperate with a plan, we have not refused such suggestions and therefore it seems the use of force should have been the last item on the agenda and not the first.

In fact our response to the suggestion is, yes. Of course we will cooperate with the opening of such a humanitarian corridor under UN control.

In order to finalise this and other significant matters, I would like to suggest a meeting with either yourself or your Prime Minister on Sunday. I am expecting to be in England, on the South coast at a private house where it is perfectly possible for a helicopter to land. I would be grateful if you could indicate if either of you would be willing to attend these talks.

Yours sincerely,
Radovan Karadzic

92-016-п

Радован Карацић
Пале, Сарајево, Босна и Херцеговина
Тел: +38-11-458-239 Телефакс: +38-11-455-397
Од вође босанских Срба
8. јул 1992.

Господин Франсоа Митеран
Председник Републике Француске
Јелисејска палата
Avenue des Champs Elysee
Париз, Француска

Поштовани господине Предсједниче,

Пишем Вам у вези са тренутном ситуацијом у Сарајеву и Босни и Херцеговини уопште.

Били смо помало изненађени када смо чули да се разматра приједлог о кориштењу поморских и ваздушних снага за насилно отварање коридора од обале до Сарајева ради допремања хуманитарне помоћи.

Нисмо толико изненађени због принципа коридора, него због чињенице да су дискусије отпочеле на бази силе. Нама се нико није обратио ни питао да ли ћемо сарађивати на таквом плану, ми нисмо одбили такве приједлоге и због тога се чини да би кориштење силе требало бити задња тачка дневног реда, а не прва.

У ствари, наш одговор на овај приједлог је "да". Наравно да ћемо сарађивати приликом отварања таквог хуманитарног коридора под контролом УН.

Да бисмо окончали ово и остала значајна питања, хтио бих Вам предложити састанак којем бисте присуствовали Ви или Ваш Премијер у недјељу. Очекујем да ћу бити у Енглеској, у приватној кући на јужној обали, гдје би било идеално погодно за слијетање хеликоптера. Био бих Вам захвалан ако бисте нам јавили да ли неко од вас жели да дође на ове разговоре.

Искрено Ваш,

Радован Карацић

92-017-о

РАДОВАН КАРАЦИЋ
Пале, Сарајево, Босна и Херцеговина

Г. ЏОРѢУ БУШУ
ПРЕДСЈЕДНИКУ СЈЕДИЊЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА
БЕЛА КУЋА
ВАШИНГТОН ДК
СЈЕДИЊЕНЕ АМЕРИЧКЕ ДРЖАВЕ

8. јули 1992.

Поштовани господине Предсједниче,

Пишем Вам у нади да сте примили моје писмо од 3. јула 1992.

Иако се ваш позив предсједнику Алији Изетбеговићу да се у четвртак у Хелсинкију састане са лидерима света може поздравити, ја бих ово предложио као прилику да лидери свих босанских етничких заједница изложе пред вама своје страхове и аспирације.

Као једна од тих, предложио бих да и ја као лидер Срба и лидери босанских Хрвата, који заједно са нама представљају већину становништва у Босни и Херцеговини, добијемо прилику да изложимо наш случај. Сигуран сам да ће Вам се ова идеја допасти, у духу природне праведности.

Није безначајно то што је неколико минута након што је председник Изетбеговић примио Ваше писмо, порт-парол његове владе изјавио је да се они припремају за *"велику офанзиву која ће неизбежно довести до затварања сарајевског аеродрома и суспензије хуманитарне помоћи"*.

Наша војна обавештајна служба је указала на то да се снаге лојалне председнику Изетбеговићу сада групишу на начин који одговара скором нападу великих размера.

Ми нисмо предали аеродром Уједињеним Нацијама да би се он поново затворио нити смо прогласили општу обуставу ватре зато што нисмо способни да се боримо. Ми смо то урадили зато што не желимо ту непрестану спиралу смрти и насиља.

Из тог истог разлога поштујемо услове прекида ватре које смо сами себи наметнули и који намећу велика ограничења у томе када и како можемо одговорати на непријатељску ватру.

Уопште не сумњам у то да снаге лојалне председнику Изетбеговићу верују да могу да интернационализују овај спор.

Можда су у праву.

Једино објашњење за општи напад на наше објекте је самоубиство.

Управо је то један од разлога што Вам се поново обраћам да бих Вас замолио да употребите своју моћ и спречите ескалацију овог тешког грађанског рата.

Потврђујем наше опредељење за обуставу ватре, наше настојање да учинимо све што можемо да сарајевски аеродром и даље буде отворен и наше уверење да само договор може донети мир.

Још једном понављам да сам спреман да отпутујем у Хелсинки или било које друго место које бисте Ви предложили у тежњи за миром.

Наравно да нисмо дорасли неким комбинованим снагама, али таква борба није ни
нужна. Не може да служи неком дугорочном циљу и изазваће хаос на Балкану и шире.
Господине Председниче, теже је избећи рат него га изазвати.

Искрено Ваш,
Радован Караџић

93-017-p

RADOVAN KARADZIC
Pale, Sarajevo, Bosnia-Herzegovina
8 July 1992

ATTN. MR GEORGE BUSH
THE PRESIDENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA
WHITE HOUSE
WASHINGTON DC
UNITED STATES OF AMERICA

Dear Mr President,

I am writing to you in the hope that you have received my letter of 3 July 1992.

Although your invitation to president Alija Izetbegovic to come on Thursday to Helsinki to meet the world's leaders can be acclaimed, I would suggest this as an occasion for the leaders of all Bosnian ethnic communities to express before you all their fears and aspirations.

As one of them, I suggest that myself as the leader of Serbs, and the leaders of Bosnian Croats who, along with us, represent the majority of the population in Bosnia-Herzegovina, get a chance to expound our case. I am sure that you will like this idea, in the spirit of fairness.

It is not irrelevant that a few minutes after president Izetbegovic had received your letter, the spokesman of his government stated that they were preparing for a *"great offensive which will inevitably lead to the closing of the Sarajevo airport and the suspension of humanitarian aid"*.

Our military information office indicated that the forces loyal to president Izetbegovic were now grouping together in a way implying an imminent large-scale attack.

We did not surrender our airport to the United Nations for it to be closed again, nor did we declare a general ceasefire because we were unable to fight. We did that because we do not want that endless spiral of death and violence.

For the same reason we respect the ceasefire conditions we have imposed on ourselves, which call for strict limitations as to when and how we can respond to the enemy's fire.

I have no doubts that the forces loyal to president Izetbegovic believe that they can internationalize this conflict. Perhaps they are right.

The only explanation for a general attack on our facilities is suicide.

That is exactly one of the reasons for my addressing you again, to ask you to use all your power and prevent the escalation of this severe civil war.

I confirm our determination for ceasefire, our struggling to do everything we can so that the Sarajevo airport can still be open, and our belief that only agreement can bring peace.

I repeat once more that I am ready to travel to Helsinki or any other place you may suggest in the struggle for peace.

Naturally we can not cope with some combined forces, but such fighting is unnecessary. It cannot serve any long-term objective, and can set off chaos in the Balkans and the broader region.

Dear Mr President, it is more difficult to avoid a war than to set it off.

Yours sincerely,
Radovan Karadzic

92-018-o

SERBIAN REPUBLIC OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
PRESIDENCY
Pale, July 11, 1992

TO: HIS EXCELLENCY
BOUTROS BOUTROS GHALI,
SECRETARY GENERAL
UNITED NATIONS
NEW YORK

Your Excellency,

The Serbian side in Bosnia and Herzegovina is ready for an immediate cease-fire and peaceful solution of the crisis in Bosnia and Herzegovina.

On the other hand, the Moslem side, being not exposed to any pressure, is not interested in a peaceful solution. They keep seeking for an international military intervention, which would be disastrous for civilians. Therefore the Moslem side continue fighting in order to prove that no peaceful solution is possible.

For the sake of many thousands civilians we thank you for your attitude against military intervention, which would not contribute to peace but would be not only simple involvement but an arbitration in the religious war. Appreciating your attitude, Bosnian Serbs are ready to give all our positions around Sarajevo and in the broader area of Sarajevo to be supervised by UNPROFOR officers. Also, Bosnian Serbs are ready to give all guarantees for full security to all humanitarian convoys arriving from the coast and from other direction to Sarajevo.

Instead of considering international military intervention, it would be more appropriate to think of giving a wider mandate to UNPROFOR. The Serbian side would support any further engagement of the UN.

Sincerely yours,

PRESIDENT OF THE PRESIDENCY
Dr Radovan Karadzic

94-018-п

СРПСКА РЕПУБЛИКА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИМА
ПРЕДСЈЕДНИШТВО
Пале, 11. јули 1992.

ЊЕГОВОЈ ЕКСЕЛЕНЦИЈИ
БУТРОСУ БУТРОСУ ГАЛИЈУ
ГЕНЕРАЛНОМ СЕКРЕТАРУ
УЈЕДИЊЕНЕ НАЦИЈЕ
ЊУЈОРК

Ваша Екселенцијо,

Српска страна у Босни и Херцеговини је спремна на тренутан прекид ватре и мирно решење кризе у Босни и Херцеговини.

С друге стране, муслиманска страна, пошто није изложена никаквом притиску, није заинтересована за мирно решење. И даље тражи међународну војну интервенцију, која би била катастрофална по цивилно становништво. Због тога муслиманска страна наставља са борбом да би доказала да мирно решење није могуће.

Ради добробити много стотина цивила, ми Вам се захваљујемо на ставу против војне интервенције, која не би допринела миру већ би представљала не само укључивање већ и арбитражу у овом рату. Ценећи Ваш став, босански Срби спремни су да ставе све своје положаје око Сарајева и у ширем подручју око Сарајева под надзор официра УНПРОФОР-а. Исто тако, босански Срби су спремни да пруже све гаранције за пуну сигурност свих хуманитарних конвоја који стижу са обале мора и из других праваца у Сарајево.

Уместо да се разматра међународна војна интервенција, било би подесније да се размисли о давању већег мандата УНПРОФОР-у. Српска страна би подржала свако даље ангажовање У.Н.

Искрено Ваш,
ПРЕДСЕДНИК ПРЕДСЕДНИШТВА
др Радован Караџић

92-019-o

16 July 1992

Dear Lord Carrington,

Immediately after I received your letter I gave firm orders to the Army commanders of Bosnian Serbs to place all the groups of armed Serbs in the region of Gorazde under unified command and to place under arrest any commander who refused these orders.

My orders are in full accordance with the wishes expressed in your letter, delivered a few moments ago.

As it is unlikely the Muslim's forces will similarly cease fire, I urgently appeal to you to let me have detailed plans for the immediate deployment of the observers you suggest. I presume that these will be from the UN.

You have my assurance of every cooperation in this matter.

Yours sincerely,
Radovan Karadzic
Leader of the Bosnian Serbs

Dear Lord Carrington,

Immediately after I received your letter I gave firm orders to the Army commands of Bosnian Serbs to place all the groups of armed Serbs in the region of Gorazde under unified command and to place under arrest any commanders who refused these orders.

My orders are in full accordance with the wishes expressed in your letter, delivered a few moments ago.

As it is unlikely the muslim's forces will similarly cease fire, I urgently appeal to you to let me have detailed plans for the immediate deployment of the observers you suggest. I presume that these will be from the UN.

You have my assurance of every cooperation in this matter.

7/16/92 3:00 PM

Your sincerely
Radovan Karadzic
(RADOVAN KARADZIC)
Leader of the Bosnian Serbs

ON CADOGAN PLACE LONDON SW1X 9PY
TEL 071 235 5411 TELEX 21944 FAX 071 245 6570
THE CARLTON TOWER LTD REGISTERED IN ENGLAND NO 157517
REGISTERED OFFICE 16 BEDFORD ST LONDON WC2E 9HF

92-019-п

16. јул 1992. 15:00

Поштовани лорде Карингтон,

Одмах након пријема Вашег писма издао сам изричите наредбе командантима Војске босанских Срба да све групе наоружаних Срба у области Горажда ставе под јединствену команду и да ухапсе све команданте који одбију ова наређења.

Моја наређења су потпуно у складу са жељама израженим у Вашем писму које сам добио пре неколико тренутака.

Пошто муслиманске снаге вероватно неће на сличан начин прекинути дејства, молим Вас да ми хитно доставите детаљан план размештаја посматрача које по Вашој сугестији треба одмах разместити. Претпостављам да ће они бити из УН.

Уверавам Вас да ћу у овој ствари сарађивати са Вама.

С поштовањем,
Радован Караџић
Вођа босанских Срба

92-020-o

SERBIAN REPUBLIC OF BOSNIA-HERZEGOVINA
PRESIDENCY
Pale, 16 July 1992

Attn: Boutros Boutros Ghali
The Secretary General
THE UNITED NATIONS

Your Excellency,

We have to inform you that the civil war on the territory of Bosnia-Herzegovina is raging with increased intensity and claiming more and more victims. There is an increasing number of people in our country who have nothing to do with it. As many times before, the Serbian people is exposed to genocide by foreign mercenaries and foreign citizens. Especially evident is the presence of thousands of regular soldiers of the Republic of Croatia committing monstrous crimes and in the fascist manner setting up ethnically clean territories. In their fighting against the Serbian people the Muslim side has engaged a large number of foreign mercenaries – Libyans, Iranians, Kurds, as well as countless Muslims from the Socialist Republic of Serbia.

We would appreciate if you with your authority tried to prevent further warfare and the engagement of those people who have already committed unheard-of crimes over the Serbian people and inform the world public about that. That would be most important and justified following the withdrawal of all the citizens of Serbia and Montenegro who served in the former Yugoslav People's Army.

Radovan Karadzic

СРПСКА РЕПУБЛИКА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПРЕДСЕДНИШТВО
Пале, 16. јул 1992

Бутос Бутрос Гали
Генерални секретар
УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА

Морам Вас обавестити да се грађански рат територији Босне и Херцеговине води са повећаним интензитетом и да узима све више жртава. Све је већи број људи у нашој земљи који с њим ништа немају. Као и много пута раније, српски народ је изложен геноциду од страних плаћеника и страних држављана. Нарочито је очигледно присуство хиљада страних војника из Републике Хрватске који чине страшне злочине и на фашистички начин успостављају етнички чисте територије. У својој борби против српског народа муслиманска страна је ангажовала већи број страних војника из Републике Хрватске који чине страшне злочине и на фашистички начин успостављају етничке чисте територије. У својој борби против српског народа муслиманска страна је ангажовала већи број страних плаћеника Либијаца, Иранаца, Курда, као и небројено много Муслимана из СР Србије.

Молимо Вас да својим ауторитетом спречите даље ратовање и ангажовање ових људи који су већ починили нечувене злочине над српским народом и о томе обавестите светску јавност. То би било нарочито значајно и оправдано после повлачења свих држављана Србије и Црне Горе који су служили у бившој Југословенској Народној Армији.

Радован Караџић

92-021-o

SERBIAN REPUBLIC OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
PRESIDENCY
Pale, July 20, 1992
TO : MR BOUTROS BOUTROS GHALI, SECRETARY GENERAL
LORD CARRINGTON
HIS EXCELLENCY AMBASSADOR CUTILEIRO

Today Moslem forces have been attacking the Serbian suburb Nedzarici, the Serbian suburb Ilidza, the Serbian town Ilijas, the airport in Sarajevo and the Serbian place Vojkovici.

Respecting the Agreement on 14 days truce, the Serb Army has not answered the attacks but, during the day, informed UNPROFOR representatives several times about the Moslem attacks.

We are informing you, with our regret, that during the first day of the truce, the Serbian side, by not shooting back, lost 25 soldiers.

We would ask you to use your authority and make influence upon the Moslem side to respect the agreed truce.

Yours,
Dr Radovan Karadzic
PRESIDENT OF THE PRESIDENCY

92-021-п

СРПСКА РЕПУБЛИКА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПРЕДСЈЕДНИШТВО

Пале, 20. јула 1992. године

ЊЕГОВОЈ ЕКСЕЛЕНЦИЈИ

Бутросу Галију
Лорду Карингтону
Кутиљеру

Муслиманске оружане снаге су данас напале српско насеље Неџарићи, српско насеље Илиџа, српско насеље Илијаш, Аеродром Сарајево и српско насеље Војковиће.

Поштујући потписани споразум о 14-дневном примирју, српска војска није одговорила на нападе, него је у току дана у више наврата о нападима муслиманских снага извјештавала представнике УНПРОФОР-а.

Са жаљењем вас извјештавамо да је у првом дану примирја, не одговарајући на нападе муслиманских оружаних снага, српска војска изгубила 25 бораца.

Молимо вас да употребите свој ауторитет и утичете на муслиманску страну да поштује договорено примирје.

С поштовањем,
ПРЕДСЈЕДНИК ПРЕДСЈЕДНИШТВА
др Радован Карацић

92-022-o

SERBIAN REPUBLIC OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
PRESIDENCY
Pale, July 22, 1992
TO:
MRS HELEN DELIC-BENTLEY
CONGRESSWOMAN
WASHINGTON

Dear Mrs Delic-Bentley,

Since the situation in the town of Gorazde is being misinterpreted and used for accusation of Serbs, we have invited the UN personnel to visit Gorazde and they are going to do that tomorrow.

Yesterday two high officials from UNPROFOR, General MacKenzie and Colonel Grey separately clearly stated that Moslem side violated the cease-fire. In order to keep you properly informed we are writing you an article whose title is:

THE TRUTH ABOUT GORAZDE

The town of Gorazde has 30% of Serb inhabitants and 70% of Moslems. Even before the civil war started, the Moslem majority in Gorazde had mistreated Serb minority many times. At the beginning of the war, the Moslem majority attacked the Serb minority. Many Serbs escaped to the surrounding hills while their families and relatives remained in the town. For the last three months Serbs have been surrounding the town of Gorazde asking Moslems to release their relatives. During these three months more than 3.000 Serbs captured by Moslems in the town have been extremely tortured, some of them were shoed like horses, many killed and thrown into the Drina River. Every night Serbs around the town listened for hours terrible screams of their relatives who were being tortured (but the Serbian minority did not dare try to free them). Ten days ago Moslems tried to chase Serbs around Gorazde away and in this way the three months lasting balance was put an end to. Moslems burned down three Serbian villages and killed 19 elder Serbs by cutting their throats: Veljko Vukasinovic (72), Danica Vukasinovic (60). Vukasin Vukasinovic (90), Bozana Vukasinovic (75), Milorad Vukasinovic (78), Grozda Vukasinovic (56) and 11 more.

The Serbs surrounding the town were attacked from the town and from their back simultaneously. In spite of being a minority, they succeeded to defend themselves and to make a counter-offensive trying to rescue the Serbs in town.

By my order from London the Serb counter-offensive immediately stopped. But Moslem side continued to torture and kill Serbs and to fight against the Serb Army only for media and propaganda purposes.

Mrs Delic-Bentley, I am assuring you that Serbs are victims in Gorazde, not Moslems. Due to my order to stop fighting, Serbs now have significantly more casualties. The UN personnel who are going to visit Gorazde tomorrow, will prove this. If Moslems had released the captured Serbs, there would have been no fighting.

You can be sure that Serbs will not violate the cease-fire. Moslem side is making propaganda about Gorazde. Therefore we are asking permanent presence of UN monitors at Serb positions in and around Gorazde.

Sincerely yours,
Dr Radovan Karadzic
LEADER OF BOSNIAN SERBS

92-022-п

СРПСКА РЕПУБЛИКА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПРЕДСЈЕДНИШТВО

Пале, 22. јули 1992.

ГОСПОЋИ ХЕЛЕН ДЕЛИЋ-БЕНТЛИ
ЧЛАНУ КОНГРЕСА
ВАШИНГТОН

Драга госпођо Делић-Бентли,

Пошто се ситуација и граду Горажду погрешно тумачи и користи за оптуживање Срба, позвали смо особље У.Н. да посети Горажде и они ће то сутра и учинити.

Јуче су два висока функционера УНПРОФОР-а, генерал Мекензи и пуковник Греј, одвојено јасно изјавили да муслиманска страна крши прекид ватре. Да бисмо Вас правилно информисали, пишемо чланак са насловом:

ИСТИНА О ГОРАЖДУ

Град Горажде има 30% српског становништва и 70% Муслимана. Чак и пре него што је рат почео, муслиманска већина у Горажду је малтретирала српску мањину много пута. У почетку рата та муслиманска већина је напала српску мањину. Многи Срби су побегли на околна брда док су им породице и рођаци остали у граду. Током последња три месеца Срби држе у окружењу Горажде тражећи од Муслимана да ослободе њихове рођаке. Током ова три месеца више од 3.000 Срба заробљених од стране Муслимана у граду изложено је крајњем мучењу, неки су поткивани, многи убијени и бачени у реку Дрину. Сваке ноћи Срби око града сатима слушају крике својих рођака које Муслимани муче (али се српска мањина није усудила да покуша да их ослободи). Пре десет дана Муслимани су покушали да отерају Србе из околине Горажда и тиме је тромесечна равнотежа окончана. Муслимани су спалили три српска села и заклали 19 старијих људи: Вељка Вукашиновића (72), Даницу Вукашиновић (60), Вукашина Вукашиновића (90), Божану Вукашиновић (75), Милорада Вукашиновића (78), Грозду Вукашиновић (56) и још 11 Срба.

Срби око града су били нападнути истовремено из града и с леђа. Упркос томе што су мањина, успели су да се одбране и изврше контраофанзиву покушавајући да спасу Србе из града.

На основу мог наређења из Лондона, српска контраофанзива је одмах прекинута. Али, муслиманска страна је наставила да злоставља и убија Србе и да се бори против српске армије из пропагандно-медијских разлога.

Госпођо Делић-Бентли, уверавам Вас да су Срби жртве у Горажду, а не Муслимани. Због моје наредбе да се престане са борбом, Срби сада имају много више губитака. Особље У.Н. које ће сутра посетити Горажде, то ће и доказати. Да су Муслимани ослободили заробљене Србе, борби не би било.

Можете бити уверени да Срби неће кршити прекид ватре. Муслиманска страна врши пропаганду око Горажда. Због тога тражимо стално присуство посматрача. У.Н. на српским положајима у и око Горажда.

Искрено Ваш,
др Радован Карацић
(вођа босанских Срба)

92-023-o

SERBIAN REPUBLIC OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
PRESIDENCY

Pale, July 23, 1992

TO:

HIS EXCELLENCY

JOSE CUTILEIRO, AMBASSADOR

Dear Mr. Cutileiro,

We hope that you got the report from General MacKenzie about the violation of the cease-fire. During the first day only, Serbian side had 25 casualties because of the restraint. Whenever we were bound to shoot back the UNPROFOR was informed about it in advance.

So far as we are concerned, we insist on the resumption of the talks because we still believe - and you will have remembered that we initiated this Conference - that the political solution is the only humane, just and possible one.

Yours sincerely,

Dr Radovan Karadzic

PRESIDENT OF THE PRESIDENCY

92-023-п

СРПСКА РЕПУБЛИКА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПРЕДСЕДНИШТВО

Пале, 23. јули 1992.

ЊЕГОВОЈ ЕКСЕЛЕНЦИЈИ
ХОЗЕ КУТИЉЕРУ, АМБАСАДОРУ

Драги господине Кутиљеро,

Надамо се да сте добили извештај генерала Мекензија о кршењу прекида ватре. Само у току првог дана, српска страна је имала 25 мртвих због ограничења. Када смо год били принуђени да узвратимо ватру, унапред смо обавештавали УНПРОФОР о томе.

Што се нас тиче, ми инсистирамо на наставку преговора јер и даље верујемо – сећате се да смо ми иницирали Конференцију – да је политичко решење једино хумано, праведно и могуће.

Искрено Ваш,

др Радован Караџић
ПРЕДСЕДНИК ПРЕДСЕДНИШТВА

92-024-o

PRESIDENCY

Pale, July 24, 1992

TO: MRS HELEN DELICH BENTLEY
CONGRESSWOMAN

Dear Mrs Delich-Bentley,

I have read the article ("Bosnians deported...") and I am writing to you immediately. The truth is as follows:

In this civil war, which is in fact an interreligious and interethnic one, the civilians in the zone of war activities are either refugees or hostages. Because of fire, they are in permanent danger and they usually want to leave dangerous areas temporarily or for good. This is their right, according to the Geneva Convention.

If, however, authorities do keep them in those areas against the population's free will, then those people are hostages and the authorities violate the Geneva Convention. That is exactly what has been happening to thousands of Serbs in cities and towns under the Moslem control, including Sarajevo, Gorazde, Zenica, Travnik, Bugojno, Mostar, Pazaric, Tarcin, Gornji Vakuf, Livno, Duvno, Konjic, Breza, Visoko, Bihac, Tuzla and others. More than 2.000 Serbs are captured and not allowed to leave certain areas, which means that they are kept by force. Other 300.000 or more have been expelled from their homes by force, being not allowed to take even their personal effects.

Neither keeping by force nor expelling by force is in accordance with the Geneva Convention.

The Serb authorities are doing nothing of it. They allow Moslems and Croats to stay or to leave an area, according to their free will. If and when they decide to leave, they may return to their own homes, they may return whenever they want to, depending on their feeling of security. We have made a few commitments about that matter. There is no "ethnic cleansing" by Serb side. Those who are leaving are in charge to organize their own transportation and everything else concerning their leave. If the means of transport are not comfortable, it is because of the war. It is needless to say that in such a time all sorts of vehicles are used by people in general.

Since the civilians in this war are, mainly, either hostages or refugees, I would rather have the Serbs to be refugees than hostages, and it would be best if they could be allowed to leave freely, as Moslems and Croats on Serb areas are.

I would ask you to use your influence to release Serbs from the above mentioned cities and towns under the Moslem or Croatian control.

Dear Mrs Delich-Bentley, you probably know that the Serbs in Bosnia are the party which is a minority, and they are attacked by Croats and Moslems which make 65% of the population and a coalition. So, Serbs are not in favour of war. Since we accept all our refugees back, it means that there is no "ethnic cleansing". The thing we are most concerned about is peace and release of captured Serbs.

We are inclosing some information you may find interesting and useful.

Thank you for the opportunity to be in contact with you.

Sincerely yours,

Dr Radovan Karadzic

PRESIDENT OF THE PRESIDENCY

92-024-п

Пале, 24. јули 1992.

ГОСПОЋИ ХЕЛЕН ДЕЛИЋ-БЕНТЛИ
ЧЛАНУ КОНГРЕСА
ВАШИНГТОН

Драга госпођо Делић-Бентли,

Прочитао сам чланак ("Босанци се депортују...") и одмах Вам пишем. Истина је следећа:

У овом грађанском рату, који је у ствари међуверски, међуетнички, цивили из зона ратних дејстава су или избјеглице или таоци. Због пуцњаве, стално су изложени опасности и обично желе да напусте опасна подручја привремено или заувек. То је њихово право, према Женевској конвенцији.

Ако их, међутим, власти задржавају на овим подручјима против слободне воље овог становништва, тада су тим људи таоци и власти крше Женевску конвенцију. Управо се то догађа хиљадама Срба у градовима и мањим мјестима под муслиманском контролом, укључујући Сарајево, Горажде, Зеницу, Травник, Бугојно, Мостар, Пазарић, Тарчин, Горњи Вакуф, Ливно, Дувно, Коњиц, Брезу, Високо, Бихаћ, Тузлу и др. Више од 2.000 Срба је заточено и није им дозвољено да неке крајеве напусте, што значи да их силом задржавају. Још 300.000 или више је протерано из својих домова силом, није им било дозвољено да понесу ни личне ствари.

Ни држање силом ни протеривање силом нису у складу са Женевском конвенцијом.

Српске власти ништа од тога не раде. Оне дозвољавају Муслиманима и Хрватима да остану или оду, сагласно њиховој слободној вољи. Ако и када се одлуче да оду, могу се вратити својим кућама, могу се вратити кад год желе, зависно од свог осећања безбедности. Ми смо и преузели неколико таквих обавеза. На српској страни нема "етничког чишћења". Они који одлазе дужни су да организују властити превоз и све што се тиче њиховог одласка. Ако превозна средства нису удобна, то је због рата. Није потребно да се каже да у оваква времена људи уопште користе све врсте возила.

Пошто су цивили у овом рату углавном или таоци или избеглице, више бих волео да су Срби избеглице, а не таоци, и најбоље би било када би им дозволили да слободно оду, као што је то дозвољено Муслиманима и Хрватима на српским подручјима.

Замолио бих Вас да употребите свој утицај да се Срби из горе наведених градова под муслиманском или хрватском контролом ослободе.

Драга госпођо Делић-Бентли, вероватно знате да су Срби у Босни страна која представља мањину и да су их напали Хрвати и Муслимани који чине 65% становништва а у коалицији су. Зато Срби нису за рат. Пошто ми прихватамо повратак свих наших избеглица, то значи да нема "етничког чишћења". Оно до чега нам је највише стало су мир и ослобођење заробљених Срба.

Прилажемо Вам неке информације које Вам могу бити интересантне и корисне.

Хвала вам на могућности да са Вама будемо у контакту.

Искрено Ваш,

др Радован Караџић
ПРЕДСЕДНИК ПРЕДСЕДНИШТВА

92-025-o

7 Aug. 1992

TO: PATRICK PRENTICE
Deputy Foreign Editor
THE DAILY TELEGRAPH

Dear Mr Prentice,

I am very glad that you send me the letter about your intentions. Somehow I do feel that this project will care about the truth. Just out of record, I am very tired of fighting against many, many lies which are fabricated for different purposes: for initiation of an international military intervention; for the electional purposes; for a support of Islamic movement, and so on. I am sure that the truth is going to explode very soon, but it can't happen without courageous and honest journalists. Then the world will see what was going on here, and particularly that the only victim of dissolution of Yugoslavia was the Serbian people, divided by communist borders into few states and blamed for something that did not commit, on the contrary, that was done to them.

Unfortunately, this is the best area to study a violations of human rights. This is the worst kind of war, the interethnic and interreligions war of the three extremely antagonized ethnic communities. The antagonism lasts for centuries. The communist regime made it worse. Atrocities are done by all of aides even if it is not a part of a policy. Civilians are either ethnic refugees or ethnic hostages, many war prisoners are very heavy to handle, because of shortage of food, medicines and hygienics. We keep opened a proposal to the Muslem side for immediate and complete exchange of POW-a, "all for all". The Muslem side rejects it. The exchange would be the best way to close all of prisons. If the Muslems reject our proposal, we don't know what to do. Your project may help a lot. We may do a spectacular move about the prisons, but I can't yet tell you about it. Mr John Kennedy will be in the course.

You and your associates are wellcome in Serbian part of Bosnia. If you just let know Mr Kennedy in advance, we will receive your people and give them an escort throughout country.

The fax of Mr Kennedy is:

9944 712314740

Thank you for yours interest.

Sincerely yours,

Radovan Karadzic

92-025-п

7. август 1992.

Прима: ПАТРИК ПРЕНТИС
Заменик уредника спољнополитичке рубрике
ДЕЈЛИ ТЕЛЕГРАФ

Поштовани господине Прентисе,

Драго ми је да сте ми послали писмо о својим намерама. Имам осећај да ће овај пројекат водити рачуна о истини. Узгред буди речено, веома сам уморан од борбе са многим, многим лажима фабрикованим са разним намерама: ради иницирања међународне војне интервенције; ради изборне трке; ради подршке муслиманском покрету, итд. Сигуран сам да ће истина ускоро експлодирати, али то се не може догодити без храбрих и поштених новинара. Тада ће свет сазнати шта се овде дешавало, а посебно то да је једина жртва распада Југославије био српски народ, подељен комунистичким границама у неколико држава и окривљен за нешто што није учинио него је учињено њему.

Нажалост, ово је најбоље подручје на коме се може проучавати кршење људских права. Ово је најгора врста рата, међуетнички и међуверски рат три екстремно антагонистичке етничке заједнице. Антагонизам траје већ вековима. Комунистички режим га је још појачао. Гнусних злочина има на свим странама чак и ако то није део политике. Цивили су или етничке избеглице или етнички таоци; тешко је држати много ратних заробљеника због недостатка хране, лекова и средстава за хигијену. Држимо отворен предлог муслиманској страни да одмах вршимо потпуну размену ратних заробљеника, "свих за све". Муслиманска страна га одбацује. Размена би била најбољи начин да се сви затвори затворе. Ако Муслимани одбаце наш предлог не знамо шта да радимо. Ваш пројекат може много да помогне. Можемо да направимо спектакуларни потез у вези затвора, али још Вам о томе не могу ништа рећи. Господин Џон Кенеди ће бити у току.

Ви и Ваши сарадници сте добродошли у српски део Босне. Ако унапред обавестите господина Кенедија, примићемо Ваше људе и обезбедићемо им пратњу у земљи.

Факс господина Кенедија је:
9944 712314740

Захваљујем се на Вашем интересовању,
С поштовањем,
Радован Караџић

92-026-o

Serb Republic of Bosnia and Herzegovina
P R E S I D E N C Y
Pale, August 11, 1992
UNITED NATIONS
Security Council
Boutros Boutros Ghali
Secretary General

Your Excellency,

In connection with the UN's Draft Resolution on the Balkan Crisis we would like to inform you that the Serbian side,

Underlined even before the beginning of the conflict in BH the imperative need for an urgent negotiated political solution. Witness our insistence on the Conference in March and our presence on all sessions in the most cooperative way,

Recognized the need for humanitarian assistance. Witness the airport agreement and escorted convoys on Serbian controlled territories as well as readiness to open other convoy routes,

Commended the UNPROFOR for its continuing action in support of the relief operation in Sarajevo. Witness our agreement about the barracks for UN soldiers (Rajlovac) and our readiness to sign the agreement about Demilitarized zone around the airport whereas the Moslem side rejected it and asked for preconditions,

Was and Still is Deeply Disturbed by the situation that now prevails in Sarajevo. Between 40,000—50,000 Serbs are held as ethnic hostages and the constant daily attacks on Serbian municipalities Ilidza, Lukavica, Ilijas, Vogosca take place. Witness the reports of the UN monitors on all Serbian positions around Sarajevo,

Is also Dismayed by the conditions that impede the delivery of humanitarian supplies because of the Moslem attacks. Witness the UNPROFOR soldiers who went to Gorazde and the officials who revealed the fact during the meeting of August 11,

Is Deeply Concerned by reports of abuses against civilians, especially as Serbs have only 13 war prisons (and not alleged 57 camps); even more because there were no reports about Moslem camps and latest reports show that Serbian prisons are not camps as media falsely tried to launch even with framed up pictures,

Is Equally Determined to establish conditions for the delivery of humanitarian assistance in all along all necessary directions.

This is why we cannot understand that the use of force should be used for such purposes. The use of force - as history shows so abundantly - could only provoke more violence and suffering in spite of its humanitarian excuse. On the contrary, we think that political actions and urgent negotiated solution is necessary instead.

Presidency of Serb Republic of BH
Dr Radovan Karadzic

92-026-п

Српска Република Босне и Хецеговине

ПРЕДСЕДНИШТВО

Пале, 11. август 1992.

УЈЕДИЊЕНЕ НАЦИЈЕ
Савет Безбедности

Бутрос Бутрос Гали
Генерални секретар

Ваша екселенцијо,

У вези са нацртом Резолуције УН о кризи на Балкану желимо да Вас обавестимо да је српска страна

Истакла још пре почетка сукоба у БиХ нужност хитних разговора о политичкој ситуацији. Доказ за то је наше инсистирање на одржавању Конференције у марту месецу, наше присуство на свим седницама и спремност на сарадњу,

Схватила потребу за хуманитарном помоћи. Доказ за то је споразум о аеродрому и конвоји са пратњом на територијама које контролишу Срби, као и спремност да се отворе нови правци конвоја,

Захвална УНПРОФОР-у за непрекидне акције подршке деблокада Сарајева. Доказ за то је наш споразум у вези са касарном за војнике УН (Рајловац) и наша спремност да потпишемо споразум о демилитаризованој зони око аеродрома, док је муслиманска страна то одбила и тражила предуслове,

Била и још увек је дубоко узнемирена тренутном ситуацијом у Сарајеву. Између 40.000 и 50.000 Срба су етнички таоци, а свакоднево се изводе напади на српске општине Илицу, Лукавицу, Илијаш, Вогошће. Доказ су извештај посматрача УН на свим српским положајима око Сарајева,

Забринута због успоравања испоруке хуманитарне помоћи због муслиманских напада. Доказ су УНПРОФОР-ови војници који су ишли за Горажде и званичници који су ову чињеницу изнели на састанку одржаном 11. августа,

Јако забринута због извештаја о злостављању цивила, нарочито када се зна да Срби имају само 13 ратних затвора (а не наводних 57 логора); а још више зато што није било извештаја о муслиманским логорима, а најновији извештаји говоре да српски затвори нису логор како су медији покушали лажно да их представе чак и са монтираним фотографијама.

И даље одлучна да успостави услове погодне за достављање хуманитарне помоћи дуж свих потребних праваца.

То су разлози због којих не разумемо да је за те сврхе потребна употреба силе. Употреба силе - како велики број примера у историји показује - може само да изазове више насиља и патње без обзира на хуманитарни изговор. Насупрот томе ми сматрамо да су уместо тога потребне политичке акције и преговори.

Председништво Српске Републике БиХ

др Радован Караџић

92-027-o

Our ref. no. 04-531/92
Pale, August 19, 1992
For the kind attention of Lt Gen Satish Nambiar

My dear Mr Nambiar,

In connection with Your letter dated August 11, 1992 we are expressing our deep regret if Your findings are correct. Our soldiers were given the strickest orders not to start fire and never to respond to provocations.

The UNPROFOR personnel knows friendly attitude of all our people towards the UN officials, so we find it strange that our soldiers fired upon the UN locations.

We have issued an order for a strict investigation in to this case and, depending on its results, the guilty persons will be severely punished. You will be informed about the results of the investigation in a timely fashion.

With best regards,

Sincerely Yours,
Radovan Karadzic

92-027-п

Наш бр. 04-531/92
Пале, 19. август 1992.

На руке поштованом генерал-потпуковнику Сатишу Намбиару

Драги господине Намбиар,

У вези Вашег писма од 11. августа 1992. године изражавамо најдубље жаљење ако су Ваши налази тачни. Наши војници су добили најстроже наредбе да не започињу ватру и да никако не одговарају на провокације.

Припадницима УНПРОФОР-а је познат пријатељски став наших људи према званичницима УН, тако да нам је чудно да су наши војници дејствовали по положајима УН.

Издали смо наређење са се овај случај подробно испита и, зависно од резултата, кривци ће бити строго кажњени. Благовремено ћете бити обавештени о резултатима истраживања.

Уз најлепше жеље
С поштовањем,
др Радован Караџић

92-028-o

SERBIAN REPUBLIC
PRESIDENCY
Pale, August 21, 1992
Ref.
TO: HOUSE OF COMMONS
LONDON
Att.: SIR RUSSELL JOHNSTON MP

Dear Sir Johnston,

Thank you very much for your letter as well as for your and Mr Ashdown's visit to the Serbian Republic. Your engagement was very encouraging and helpful.

As you could see, this is a war of the worst kind, where many things, which are not a part of policy, happen by the nature of interethnic and interreligious antagonism.

We shall do everything to improve the condition of all the people in the Serbian Republic. Humanitarian convoys will be absolutely safe through the Serbian territory. The ICRC will have, according to my strictest orders, access to all prisons and prisoners. We are closing Omarska and releasing many prisoners of war, mainly those who are not of good health and who are not likely to join the enemy's army too soon.

As far as Bihac is concerned, the Serbian side may not have forced the Moslems to leave the town because the town is under the Moslem control. The Serbian Army near Bihac was provoked every day by Moslem artillery and the Serbs responded in an inadequate scale of retaliation, which I forbade immediately after I had been reported to. Serbs will not take the Moslem side of the town (i.e. the left bank of the Una River).

We have undersigned the agreement with the UNPROFOR on the supervision of our heavy artillery. We have been taking many other steps to establish and reinforce the cease-fire and end this war. I would like to keep you and Mr Ashdown properly informed and, with your permission, I would send to both of you a great part of our documents and measures that we have been undertaking to improve things.

With the hope that the whole crisis will end soon, I am sending you my best regards and I am looking forward to meeting you in better circumstances. I stay

sincerely yours,
Dr Radovan Karadzic
PRESIDENT OF PRESIDENCY
To fax: 99-44-71-498-8849

92-028-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ПРЕДСЕДНИШТВО

Пале, 21. август 1992.

Прима: ДОЊИ ДОМ
ЛОНДОН

За: Сер Расел Џонстон, члан Парламента

Поштовани господине Џонстон,

Захваљујем се на Вашем писму и на посети коју сте Ви и господин Ешдаун учинили Републици Српској. Ваше ангажовање је било веома охрабрујуће и од користи.

Као што сте могли да видите, ово је рат најгоре врсте, у коме се због међуетничког и међуверског антагонизма догађају многе ствари које нису део политике.

Учинићемо све да побољшамо услове за све људе у Републици Српској. Хуманитарни конвоји ће бити апсолутно сигурни кроз српску територију. Међународни Одбор Црвеног крста ће, према мојим стриктним наређењима, имати приступ свим затворима и затвореницима. Затварамо Омарску и пуштамо многе ратне затворенике, углавном оне који нису доброг здравственог стања и који се вероватно неће ускоро придружити непријатељевим снагама.

Што се тиче Бихаћа, српска страна није могла да присили Муслимане да напусте град јер је град под муслиманском контролом. Српска војска у близини Бихаћа је свакодневно провоцирана од стране муслиманске артиљерије и Срби су одговорили несразмерном противватром у циљу одмазде, што сам забранио чим сам добио извештај о томе. Срби неће узети муслимански део града (леву обалу реке Уне).

Потписали смо споразум са УНПРОФОР-ом о надзору над нашом тешком артиљеријом. Предузимамо многе друге кораке како би се успоставио и очувао прекид ватре и окончао овај рат. Желео бих да Ви и господин Ешдаун будете тачно информисани и, уз Вашу дозволу, обојици ћу вам послати велики део наше документације и мера које смо предузели да поправимо ствари.

С надом да ће се целокупна криза ускоро окончати, шаљем Вам најсрдачније поздраве с надом да ћемо се срести у бољим околностима.

С поштовањем,
др Радован Карацић
(ПРЕДСЕДНИК ПРЕДСЕДНИШТВА)
факс: 99-44-71-498-8849

92-029-o

Rt. Hon John Major MP,
Prime Minister,
10 Downing Street,
London, SW1.

3 September 1992

Dear Prime Minister,

I hope that my telefax letter to you of yesterday's date arrived.

We have a severe problem with the continuing flow of arms supplies to Muslim forces, through Split and other Croatian Ports.

Bosnian-Muslim forces now have an increasing supply of heavy weapons which is leading to an escalation of this conflict.

Their infantry advantage means that we are not in a position to simply ignore these developments. I am having to draw up plans to stop the flow of arms by force. This will obviously mean a renewal of engagements and the need to retake strategic position. It is quite obvious that this will undermine all that we achieved in London and could well lead to full engagement across the entire territory.

It is very important for me to have assurances that these supplies will be halted and that both Conference Co-Chairmen will take every measure and sanction against the Government of President Izetbegovic to halt this escalation.

Would it be possible for you to send an envoy to Geneva to meet me next week. I fear we are now only days away from a disasterous situation.

Yours sincerely,
Radovan Karadzic

92-029-п

3. септембар 1992.

Веома часни Џон Мејдор, члан Парламента
Премијер
10 Downing Street
London SW1

Поштовани премијеру,

Надам се да сте примили моје писмо које сам Вам послао јуче телефаксом.

Имамо озбиљан проблем са непрекидним допремањем наоружања муслиманским снагама преко Сплита и других хрватских лука.

Босанско-муслиманске снаге имају сада повећене залихе тешког наоружања што води ка ескалацији овог сукоба.

Предност њихове пешадије значи да нисмо у ситуацији да једноставно игноришемо овакав развој догађаја. Зато морам да израдим планове и силом зауставим проток наоружања. То ће свакако значити обнову дејстава и потребу поновног заузимања стратешких положаја.

Сасвим је јасно да ће ово минирати све што смо постигли у Лондону и да би могло да доведе до борбених дејстава на целој територији.

За мене је веома важно да добијем уверавања да ће се ове испоруке зауставити и да ће оба ко-председавајућа Конференције предузети све мере и санкције против владе председника Изетбеговића како би зауставили ову ескалацију.

Да ли бисте могли да пошаљете Вашег изасланика у Женеву следеће недеље да се састане са мном? Бојим се да нас само дани деле од катастрофалне ситуације.

С поштовањем,
Радован Караџић

92-030-o

Dr Radovan Karadzic
Pale. Sarajevo. Bosnia
From the Leader of the Bosnian Serbs
4 September 1992.
Rt. Hon John Major MP,
President of the EC Council of Ministers,
10 Downing Street,
London, SW1.

Dear Prime Minister,

Following yesterday's letter I am able to update you as to the situation on the ground and my concerns regarding the escalation of this conflict.

We are getting more and more informations regarding the supply of new weapons to Bosnian- Muslim forces in breach of the UN arms embargo. Today a grave incident took place which I would like investigated by a third party.

I am getting reports that in the Bihac area chemical weapons were used for the first time. It appears that they were launched by mortar equipment of Turkish origin.

Due to adverse wind conditions the gas was blown away from front line forces. I am sure that UN detection equipment will be able to pin point the exact type and nature of chemical used.

I would be obliged if contact can be made in order to establish exactly what has been going on.

In fact we are having great difficulty in the Bihac area generally. There has been a significant increase in activity since I agreed to place heavy weapons under UN inspection during the London Conference. I would like to get inspectors in as soon as possible as it is clear from which direction the offensive is coming.

With regard to the shooting down of the Italian aircraft, I issued a press release shortly before the London Conference following the interception of Bosnian-Muslim signals. In this release I confirmed that we were aware of a plan to destroy an aircraft in order to provoke an outrage.

I have to confess that I am puzzled by the location of the attack, significantly behind Bosnian-Muslim lines, as it does not follow the usual pattern of leaving sufficient uncertainty for the '*It must be the Serbs syndrome*'. It is clear that an attack in this area must have come from Bosnian - Muslim or Croatian forces who are the only forces active.

I believe that this could have been the work of a stinger missile, which, we understand, the Croatian forces now have.

Additionally you will be aware that Bosnian-Muslim forces have confirmed that they opened fire from the ground on United States Search and Rescue helicopters. I understand that this was also confirmed by the BBC World Service during their broadcast at 18.00 GMT.

I have not released this letter to the Press, although some of the contents form a separate news release.

Yours sincerely,
Radovan Karadzic

92-030-п

Др Радован Караџић
Пале, Сарајево, Босна

4. септембар 1992.

Веома часни Џон Мејдор, члан Парламента
Председник Савета министара ЕЗ
10 Downing Street
London SW1

Поштовани премијеру,

У вези са јучерашњим писмом могу да Вам дам нове податке у вези са ситуацијом на терену и своја страховања у вези са ескалацијом сукоба.

Добијамо све више информација у вези са новим оружјем које стиже босанским Муслиманима чиме се крши ембарго УН на оружје. Данас се догодио озбиљан инцидент који бих желео да испита трећа страна.

Добијам информације да је у зони Бихаћа по први пут употребљено хемијско оружје. Изгледа да је лансирано минобацачима турског порекла.

Захваљујући супротном ветру гас је одуван од линије фронта. Сигуран сам да ће опремом за детекцију бојних отрова коју поседују снаге УН моћи тачно да се утврде тип и природа хемијског средства које је употребљено.

Био бих захвалан ако би се могао направити контакт да би се тачно утврдило шта се дешава.

Ми, у ствари, посматрано у целини имамо великих тешкоћа у зони Бихаћа. Евидентно је да се активности појачавају откад сам се на Лондонској конференцији сагласио да тешко наоружање ставим под контролу УН. Желео бих да инспектори буду овде што пре је могуће јер је јасно са које стране офанзива долази.

Што се тиче обарања италијанског авиона, дао сам изјаву за штампу непосредно пред Конференцију у Лондону након хватања босанско-муслиманског сигнала. У тој изјави сам потврдио да смо свесни да је постојао план да се уништењем авиона изазове експлозија.

Морам признати да ме збуњује локација напада, знатно иза линија босанских Муслимана, јер није примењен уобичајени модел по коме се оставља довољно простора за тврдњу "*То мора да је српски синдром*". Јасно је да су напад у том рејону могли да изврше босански Муслимани или хрватске снаге јер су то једине активне снаге.

Верујем да је напад извршен ракетом "стрингер" коју, по нашем сазнању, сада поседују хрватске снаге.

Поред тога, уверићете се да су снаге босанских Муслимана потврдиле да су са земље отвориле ватру на америчке хеликоптере за трагање и спасавање. То је потврдио и *BBC World Service* у вестима у 18:00 сати по Гриничу.

Ово писмо нисам доставио штампи, мада неки његови делови представљају посебну изјаву за штампу.

С поштовањем,
Радован Караџић

92-031-o

SERBIAN REPUBLIC
PRESIDENCY
Pale, September 7, 1992
TO: HON. R. CYRUS VANCE
HON. R. LORD OWEN

Dear Sirs,

The Bosnian Serb side had been invited to take part in the working group for succession of Yugoslavia. However, the Moslem side was against it, and the Bosnian Serb delegation, as well as the Bosnian Croat delegation, was not allowed to participate.

Bosnia and Herzegovina does not exist as a state and it surely cannot be represented only by the Moslem side, which does not make a majority. The Bosnian Government is not legal, according to the Constitution of B-H. There is no Assembly, the Presidency is rump, and the whole establishment is rump and illegal. The Moslem side can possibly represent only the Moslem national community. It seems to me that it is enough that the Moslem side simply says and the Serbian side is excluded from the Conference.

Would you, please, intervene and help us to take part in the talks on the succession of Yugoslavia, since we are the legitimate successors.
With best regards

Sincerely yours,
Dr Radovan Karadzic
PRESIDENT OF PRESIDENCY

92-031-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ПРЕДСЕДНИШТВО

Пале, 7. септембар 1992

Прима: Поштовани Сајрус Венс
Поштовани лорд Овен

Поштована господо,

Босански Срби су добили позив да учествују у радној групи за сукцесију Југославије. Међутим, муслиманска страна се противи томе, па делегацијама босанских Срба и босанских Хрвата није дозвољено учешће.

Босна и Херцеговина не егзистира као држава и сигурно је не може представљати само муслиманска страна, која не представља већину. Босанска влада, према Уставу БиХ, није легална. Не постоји Скупштина, Председништво је крње и целокупни естаблишмент је крњ и нелегалан. Муслиманска страна може да представља само муслиманску националну заједницу. Изгледа ми као да је довољно да муслиманска страна само каже па да српска страна буде искључена са Конференције.

Будите љубазни и помозите нам да узмемо учешће у разговорима о сукцесији Југославије с обзиром да смо њени легитимни сукцесори.

Уз најлепше жеље

С поштовањем
др Радован Карацић
(Председник Председништва)

95-032-o

SERBIAN REPUBLIC
PRESIDENCY
Ref. 01-825/92
Pale, September 8, 1992

OPEN LETTER OF RADOVAN KARADZIC TO BOUTROS GHALI, MITTERRAND,
MAJOR, VANCE AND OWEN

WHY DOES NOT THE WAR IN BOSNIA-HERZEGOVINA END?

In spite of all unilateral measures and concessions being carried out by the Serb side, peace in Bosnia and Herzegovina cannot be established due to the following reasons:

1) The regular army of the Republic of Croatia is still taking part in combat operation in B-H (more than 50 thousand soldiers), and from territory of the Republic of Croatia long-range artillery weapons operate upon Serb civilian and military positions. Instead of imposing sanctions upon Croatia, the international community tolerates the invasions on B-H.

2) The Croatian and Moslem sides breach the embargo on weapons import. Foreign-made weapons are imported via Croatia ports of Rijeka and from Germany and some Islamic countries and are used in the escalation of the war in B-H. Many mercenaries from Islamic countries are engaged in B-H on the Moslem and Croatian sides.

3) The Moslem side launches offensives one after another on Serbian positions and areas; they kill Serbs and carry out ethnic cleansing and burn villages. Contrary to the Geneva Conventions, Moslem and Croats hold Serb civilians (women, children and elder people) in camps. In Sarajevo only, Moslems are holding 40 thousand Serb civilians as hostages. They are not allowed to leave cities and towns under Moslem control-Sarajevo, Tuzla, Zenica and others.

4) The Moslem side keeps committing crimes against their own population, bombing their own cities and towns, killing their own people in bread-queues, on market-places, at funerals, attacking UNPROFOR personnel and facilities, and now starting to shoot down humanitarian relief planes, all that with the purpose of provoking international wrath against Serbs.

Although all this is known, the international community does not make pressure upon the Moslem and Croatian sides but enforces the sanctions imposed upon Serbia and Montenegro, which are not involved in the conflict.

We are in the possession of proofs of all this.

Peace in B-H can be established if the international community wishes it. It is necessary to treat all sides in the conflict in the same way, to impose sanctions upon Croatia or to lift sanctions from Yugoslavia, and to make pressure upon the Moslem and Croatian sides not to start fights but to start negotiations.

With my respect,

Yours
Dr Radovan Karadzic

PRESIDENT OF PRESIDENCY

СРПСКА РЕПУБЛИКА
ПРЕДСЈЕДНИШТВО

Број: 01-825/92
Пале, 8. септембар 1992. године

ОТВОРЕНО ПИСМО РАДОВАНА КАРАЦИЋА
ГАЛИЈУ, МИТЕРАНУ, МЕЈЦОРУ, ВЕНСУ И ОВЕНУ

ЗАШТО НЕ ПРЕСТАЈЕ РАТ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Упркос свих унилатералних мјера и концесија које чини српска страна, мир у Босни и Херцеговини не може да се успостави из следећих разлога:

1. Регуларна војска Републике Хрватске још увијек учествује у борбеним операцијама у БиХ (преко 50 хиљада војника), а са територије Републике Хрватске дјелују далекометна артиљеријска оружја по српским цивилним и војним положајима.

2. Хрватска и муслиманска страна крше ембарго на увоз оружја. Преко хрватских лука Ријеке и Сплита увози се страно наоружање из Њемачке и исламских земаља и користи се за ескалацију рата у БиХ. Многи плаћеници из исламских земаља ангажовани су у БиХ на муслиманској и хрватској страни.

3. Муслиманска страна предузима једну за другом офанзиве на српске положаје и подручја, масакрира Србе и врши етничко чишћење и спаљивање села. Супротно Женевским конвенцијама Муслимани и Хрвати држе Србе – цивиле, жене, дјецу и старце у логорима. Само у Сарајеву Муслимани држе око 40 хиљада Срба – цивила као таоце. Њима није допуштено да напусте градове под муслиманском контролом – Сарајево, Зеницу, Тузлу и др.

4. Муслиманска страна и даље врши недјела над сопственим становништвом, бомбардује своје градове, убија своје људе у реду за хлеб на пијаци, на погребу, напада објекте и људство УНПРОФОР-а, а сада обара и авионе хуманитарне помоћи, а све ово чини у циљу изазивања међународног бијеса према Србима.

Иако се све ово зна, међународна заједница не врши притисак на муслиманску и хрватску страну, него умјесто тога појачава санкције према Србији и Црној Гори, које нису умешане у овај сукоб.

О свему што наводимо у овом писму постоје чврсти докази.

Мир у Босни и Херцеговини може се успоставити одмах, ако међународна заједница тако жели. Потребно је да се подједнако третирају све стране у сукобу, да се Хрватска стави под санкције, или да се санкције укину са Југославије, те да се муслиманска и хрватска страна ставе под притисак да не започињу борбе и да приступе преговорима.

С искреним поштовањем,
ПРЕДСЈЕДНИК ПРЕДСЈЕДНИШТВА
др Радован Караџић

92-033-o

Dr Radovan Karadzic
Suite 401, 302 Regent Street, London, W1
From the leader of the Bosnian Serbs
10 September, 1992.
Rt. Hon John Major MP,
President of the EC Council of Ministers,
10 Downing Street,
London, SW1

Dear Prime Minister,

Following my earlier correspondence regarding an upsurge in violence and the increasing offensives by Bosnian-Muslim forces, I have to tell you that things are getting worse.

I anticipate that we will see a continuing deterioration to the point that the London Conference and its advances will soon be irrelevant.

This is largely due to the continued blind spot the West has for "*aggression*", other than of Bosnian-Serb origin. It may well be that you feel the greatest anger towards the Serbs generally but I have to say that aggression is aggression, war is war and violence is violence from which ever quarter it comes.

Equally I have to say to you that none of us are enjoying the mayhem and chaos into which we have been plunged.

It seems more and more apparent to me that both the Bosnian-Muslims and Bosnian-Croats see no need to end the armed conflict with the Bosnian-Serbs. Croatia has 55,000 regular forces in the neighbouring State of Bosnia-Herzegovina, whilst Serbia has none, Serbia is under sanctions whilst Croatia is not.

I have to be frank, the reluctance to see the obvious, to act, with sanctions, against all parties in this dispute is taken as passive approval for actions from one side which are considered unacceptable from the other.

Until this reality is grasped there will be no end to this conflict. It is with all our ability that we will continue to cooperate with you, to do all you ask of us and to hope.

It will eventually be obvious that there are no good guys or bad guys in this war, that this is a humanitarian disaster where entire communities are antagonised to the point of hatred and murder.

Failing to see that ethnic cleansing, murder and intimidation are being systematically carried out against the Serbs, failing to respond to the deliberate destruction of UN aircraft and "*own goal atrocities*" will all prolong all our misery.

I would simply ask you to review, as a matter of urgency, your sanctions policy, please apply the same rules to all parties in this conflict and do not imagine that rigerous measures against one party will lead to capitulation. This will not happen, it is already hardening the attitudes of those I have to influence.

Yours sincerely,
Dr Radovan Karadzic.

92-033-п

Др Радован Караџић
Suite 401, 302 Regent Street, London W1

10. септембар 1992

Од вође босанских Срба

Веома часни Џон Мејџор , члан Парламента
Председник Савета министара ЕЗ
10 Downing Street
London, SW1

Поштовани премијеру,

У вези мог ранијег обраћања које се односило на нагло повећање насиља и све жешће нападе босанских Муслимана, морам да Вас обавестим да се ствари погоршавају.

Очекујем даље погоршање ситуације до тачке када ће Лондонска конференција и њени резултати бити небитни.

То је великим делом због тога што Запад и даље затвара очи пред сваком "агресијом" која не долази од стране босанских Срба. Можда сте Ви највише љути на Србе генерално, али морам да кажем да је агресија агресија, рат је рат, а насиље је насиље било са које стране да долази.

Исто тако морам да Вам кажем да нико од нас не ужива у касапници и хаосу у који смо гурнути.

Све је очигледније да ни босански Муслимани ни босански Хрвати не виде потребу за прекидом оружаних сукоба са босанским Србима. Хрватска има 55.000 војника регуларних снага у суседној држави Босни и Херцеговини, док Србија нема ни једног, а ипак је Србија под санкцијама а Хрватска није.

Морам бити искрен, одбијање да се види оно што је очигледно и да се примене санкције на све стране у овом сукобу, може да се схвати као пасивна сагласност са акцијама једне стране које нису прихватљиве када је у питању друга страна.

Све док се ова реалност не схвати неће бити краја овом сукобу. Колико год будемо у могућности наставићемо да сарађујемо са Вама, урадићемо све што тражите и наставити да се надамо.

Коначно ће бити јасно да у овом рату нема добрих и лоших момака, да је ово хуманитарна катастрофа у којој су целе заједнице антагонистички расположене до тачке мржње и убијања.

Несагледавање чињенице да се етничко чишћење, убијање и застрашивање систематски спроводи против Срба, нереаговање на намерно уништавање авиона УН и "свирепост према сопственом циљу" само ће продужити нашу несрећу.

Замолио бих Вас да поново, по хитном поступку, размотрите вашу политику санкција, и да примените иста правила за све стране у овом сукобу, и немојте мислити да ће ригорозне мере према једној страни довести до капитулације. То се неће догодити јер се већ заштрава став оних на које треба да утичем.

С поштовањем,
др Радован Караџић

92-034-o

Rt. Hon. John Major MP,
10 Downing Street,
London, SW1.
13 September 1992

Dear Prime Minister,

I am writing to both yourself and Dr Boutros Boutros-Ghali as Co-Chairmen of the London Conference.

I am concerned by reports of a planned exclusion zone over the territory of Bosnia & Herzegovina and would like you to consider some practical matters before a decision on the scope of such a zone is taken.

The principle of a partial air exclusion zone over some of the territory of Bosnia & Herzegovina (to protect humanitarian flights) is sound and one we will generally support.

We are happy to agree to *"no fly corridors"* and exclusion zones surrounding such passages as may be used by either UN aircraft or ground personnel transporting humanitarian aid throughout the territory.

We will however resist a total exclusion zone across the entire territory, which the US State Department reportedly described yesterday as being necessary to stop Bosnian-Serbs giving air cover to ground units.

To impose such a blanket ban on flights across the whole territory is a direct involvement in the strategic balance in Bosnia & Herzegovina and could not be justified by the pretext of securing the delivery of humanitarian aid as UNPROFOR is not operating in such a capacity across the whole of Bosnia & Herzegovina.

More importantly such a move would be a violation of the London Conference agreement signed by all the parties in the civil war. I refer to *"Programme of action on humanitarian issues agreed between the Co-Chairmen to the Conference and the parties to the conflict"*. In particular; *"that in granting safe access to the international humanitarian organisations there would be a clear understanding that no party would gain military advantage"*.

I am advised that the grounding of all our aircrafts would give a significant military advantage to those forces that continue to launch offensives against the Bosnian-Serbs, especially at a time when the Bosnian-Muslims are blatantly re-arming.

Many of our flights are to airlift the sick and wounded who would otherwise simply be left to die. Additionally the civilian population who rely on food relief missions would also perish as winter would make them inaccessible by road.

In the event that it is decided to impose a total exclusion zone across the entire territory, without full dialogue and consultation, I must give notice that we will withdraw from the London Conference totally.

Under such circumstances we will voluntarily appoint *"no fly zones"* around all corridors used by UNPROFOR but will continue to operate normally in other areas. Aircraft that are attacked, from what ever source, will be protected by air and ground cover.

You will understand that we are under a sustained offensive from a Muslim-Croat coalition and as 35% of the Bosnian population we can not accept any measure that are designed towards our defeat rather than a settlement. We will do anything we can to avoid conflict, but find it difficult to understand why the more we co-operate the more we are pressured, and that we should be punished for Muslim aggression against UNPROFOR.

Could I suggest that all parties meet face to face urgently to discuss this matter.

I await your urgent response. A message can be left for me at any of the numbers you have, I hope to hear from you later today.

Yours sincerely,
Radovan Karadzic

92-034-п

13. септембар 1992

Веома часни Џон Мејдор , члан Парламента
10 Downing Street
Лондон, SW1

Поштовани премијеру,

Пишем Вама и др Бутрос Бутрос Галију, копредседавајућима Лондонске конференције.

Забринут сам због извештаја о планираној забрањеној зони над територијом Босне и Херцеговине и молио бих вас да размотрите нека практична питања пре него што донесете одлуку о величини те зоне.

Зоне делимично забрањеног лета над једним делом Босне и Херцеговине (у циљу заштите хуманитарних летова) јесте исправан став који ћемо генерално подржати.

Радо ћемо се сложити са *"коридорима забрањеним за летове"* и забрањеним зонама око пролаза које могу да користе или авиони УН или особље на земљи које превози хуманитарну помоћ на територији.

Противимо се, међутим, успостављању зоне забрањених летова над целом територијом, што је, како смо обавештени, Министарство иностраних послова САД јуче описало као потребу да би се босански Срби спречили у пружању ваздушне подршке копненим снагама.

Наметање такве опште забране летова над целом територијом је директно уплитање у стратегијску равнотежу снага у Босни и Херцеговини и не може се оправдати изговором да се на тај начин обезбеђује достављање хуманитарне помоћи, јер УНПРОФОР у том својству не ради на целој територији Босне и Херцеговине.

Још важније је да би такав потез представљао кршење споразма који су на Лондонској конференцији потписале све стране у грађанском рату. Позивам се на *"Програм акција хуманитарне помоћи договорен између копредседавајућег Конференције и страна у сукобу"* посебно на део који гласи: *"да би се обезбедио безбедан приступ међународним хуманитарним организацијама треба да постоји јасан договор да се ни једној страни неће дати војна предност"*.

Обавештен сам да би забрана летења за све наше авионе обезбедила значајну војну предност оним снагама које наставе са нападима на босанске Србе, нарочито у време каде се босански Муслимани тако разметљиво поново наоружавају.

Многи наши летови обављају се у циљу превозења болесних и рањених лица која би у противном била једноставно остављена да умру. Поред тога цивилно становништво које се ослања на мисије достављања хране би са доласком зиме умирало, јер се до њих не би могло доћи путем.

У случају да се донесе одлука о увођењу зоне забрањених летова над целом територијом, без пуног дијалога и консултације, морам да вас обавестим да ћемо се потпуно повући са Лондонске конференције.

У тим околностима ми ћемо добровољно применити *"зоне са забраном летова"* око свих коридора које користи УНПРОФОР али ћемо наставити нормално да летимо у другим зонама. Авиони који буду нападнути, било из ког средства, биће брањени средствима ваздушне и земаљске подршке.

Разумећете да смо изложени непрекидним нападима муслиманско-хрватске коалиције и да будући да представљамо 35% босанског становништва не можемо да прихватимо мере које су усмерене ка нашем поразу, а не ка смирењу ситуације. Учинићемо све што је у нашој моћи да избегнемо сукоб, али нам је тешко да схватимо да је што више сарађујемо притисак на нас све већи, и да ми треба да будемо кажњени за муслиманске нападе на УНПРОФОР.

Могу ли да предложим да се све стране хитно састану и расправе о овом питању.

Очекујем ваш хитан одговор. Порука за мене може се оставити на било који број који имате. Очекујем да Вас чујем касније у току дана.

С поштовањем,
Радован Караџић

92-035-o

Dr Radovan Karadzic
Suite 401, 302 Regent Street, London, W1
From the leader of the Bosnian Serbs
Rt. Hon. John Major MP,
10 Downing Street,
London, SW1.
16 September 1992

Dear Prime Minister,

I am a little concerned that my letter to you of Sunday's date has been ignored. As I have not received an acknowledgement of any kind, I assume that the letter has not reached you.

It contained some important points for your consideration, a copy of which also went to the Foreign Secretary at Brocket Hall.

Since I wrote this letter to you, I have forwarded an amendment to the UN proposals on "No-fly" zones.

I attach a copy of this proposal, which we are willing to accept at once, for your consideration.

I would be grateful if receipt of this letter could be acknowledged.

Yours sincerely,
Radovan Karadzic.

92-035-п

Др Радован Караџић
Suite 401, 302 Regent Street, London, W1

Од вође босанских Срба

16. септембар 1992.

Веома часни Џон Мејџор , члан Парламента
10 Downing Street
London, SW1

Поштовани премијеру,

Мало сам забринут јер је моје писмо које сам Вам упутио у недељу игнорисано. С обзиром да нисам добио никакву потврду о пријему, претпостављам да писмо није ни стигло до Вас.

Писмо је садржало нека важна питања које је требало да размотрите, а копија је достављена министру иностраних послова у Brocket Hall-у.

Пошто сам написао ово писмо Вама, послао сам амандман на предлог УН о "зонама забрањених летова".

Прилажем копију овог предлога, који смо спремни одмах да прихватимо, да бисте га размотрили.

Био бих Вам захвалан ако бисте потврдили пријем овог писма.

С поштовањем,
Радован Караџић

92-036-o

Dr Radovan Karadzic
Suite 401, 302 Regent Street, London, W1.
From the leader of the Bosnian Serbs
Reverend Martin Smyth MP
House of Commons
LONDON
SW1A 0AA
23 September 1992

Dear Mr Smyth,

Thank you for taking the trouble to reply to my letter of 25 August. I read your response of 2 September 1992 with great interest.

It is encouraging that there are at least some who understand the deep problems that nations face when communities within them are suddenly unable to live together, and the influence outside pressures can have on that antagonism.

I recently invited Paddy Ashdown to visit Bosnia and see the situation for himself.

As a result of that visit I think he now has a clearer picture of the very real difficulties Europe, and not just Bosnia, faces.

I wonder if you would be prepared to be included on a future delegation of MPS?

If you are in a position to take part in such a visit, it would depart on a Friday, returning to London on Tuesday in the early afternoon. In this way this would avoid any problems with voting in the House of Commons.

I look forward to hearing from you in due course.

Yours sincerely,
Radovan Karadzic

[This same letter was sent to Dr Charles Goodson-Wicks MP and Dafydd Wigley MP.]

92-036-п

Др Радован Карацић
Пале, Сарајево, Босна и Херцеговина

Од вође босанских Срба
23. септембар 1992

Веома часни Мартин Смит, члан Парламента
Доњи дом
ЛОНДОН
CW1A 0AA

Поштовани господине Смит,

Захваљујем на труду што сте одговорили на моје писмо од 25. августа. С великим интересовањем прочитао сам Ваш одговор од 2. септембра 1992. године.

Охрабрујуће је сазнање да постоји бар неко ко разуме велике проблеме са којима се суочава држава када заједнице унутар ње изненада схвате да не могу да живе заједно и какав је утицај спољњег притиска на тај антагонизам.

Недавно сам позвао Педија Ешдауна да посети Босну и сам сагледа ситуацију. Мислим да после те посете има јаснију слику стварних тешкоћа са којима се суочавају не само Босна већ и Европа.

Да ли бисте и Ви могли да се припремите и укључите у неку будућу делегацију чланова Парламента?

Ако будете у могућности да учествујете у таквој посети, могли бисте да кренете у петак и да се вратите у Лондон у уторак рано поподне. На тај начин избегли би се било који проблеми у вези гласања у Доњем дому.

Очекујем ускоро Ваш одговор.

С поштовањем
Радован Карацић

[Исто писмо упућено је и др Чарлсу Гудсону-Виксу, члану Парламента, и господину Дејфиду Виглију, члану Парламента.]

92-037-o

DR RADOVAN KARADZIC
PALE, SARAJEVO, BOSNA & HERZEGOVINA

Mr Julian Brazier MP
House of Commons
LONDON
SW1A 0AA

23 September 1992

Dear Mr Brazier,

A number of Members of Parliament recently visited Bosnia & Herzegovina, as a result of which they came to understand more closely some of the real problems we face.

I have noticed that you recently made a contribution to the general debate on this disastrous situation and would very much like to invite you to consider coming to Bosnia at some stage in the near future, to see the situation for yourself.

Quite obviously we would not expect or ask you to take sides, or even to offer us any kind of support. We firmly believe that we do have legitimate aspirations and a legitimate case and that the more people will see this better, from our point of view. This was demonstrated by the recent visit of Paddy Ashdown. If you are willing to consider this invitation in principle, I can tell you that we would arrange departure from London on a Friday returning to the United Kingdom again this following Tuesday. In this way we would avoid any difficulties with voting commitments that you might have in the House of Commons.

Could you let me know if this is of an interest to you and we will see if the necessary arrangements can then be made.

Yours sincerely,
Radovan Karadzic

[The same letter was sent to Allan Clark and Sir Edward Heath MP.]

92-037-п

Др Радован Карацић
Пале, Сарајево, Босна и Херцеговина

Од вође босанских Срба
23. септембар 1992.

Господин Џулијан Бразијер, члан Парламента
Доњи дом
ЛОНДОН

Поштовани господине Бразијер

Један број чланова Парламента недавно је посетио Босну и Херцеговину, што им је помогло да боље схвате стварне проблеме са којима смо суочени.

Приметио сам да сте недавно допринели општој дебати о овој катастрофалној ситуацији, па бих желео да Вас позовем да у наредном периоду посетите Босну и сами се уверите каква је ситуација.

Јасно је да не бисмо очекивали нити бисмо тражили од Вас да станете уз једну страну нити да нам понудите неку врсту подршке. Чврсто смо уверени да имамо легитимне тежње и легитимни случај, па је са нашег становишта боље да што више људи то сагледа. То је показала и недавна посета Педија Ешдауна. Ако у начелу желите да прихватите овај позив, организовали бисмо да кренете из Лондона у петак и вратите се у Уједињено Краљевство следећег уторка. На тај начин избегли бисмо било које проблеме везане за Вашу евентуалну обавезу да гласате у Доњем дому.

Молио бих Вас да ме обавестите ако сте за ово заинтересовани да бисмо извршили потребне припреме.

С поштовањем
Радован Карацић

[Исто писмо упућено је и Алану Кларку и сер Едварду Хиту.]

92-038-o

Dr Radovan Karadzic
Sous Caran 45, Geneva, Switzerland
From the leader of the Bosnian Serbs
7 October 1992

Sir Russell Johnston MP
House of Commons
LONDON
SW1A 0AA

Dear Sir Russell,
Thank you very much for your letter of 2 October 1992.

I apologise for taking so long to respond however, this was largely due to the rather peculiar route the letter took to get to me. Could I suggest that future correspondence can be faxed to me either on 010-38-11-669-867 or sent care of John Kennedy at 9 Cork Street, London W1.

You are correct to point out that fighting seems to have intensified throughout Bosnia in the 6 weeks since we last corresponded. This has inevitably resulted in heavy casualties amongst the civilian population. This war shows little sign of easing up and those casualties, it must be said, come from all religious groups although I would concede that the majority of them tend to be Muslims.

This is not because there is a deliberate policy to kill Muslim civilians but because of the strategic problem that this war has created. As you know our front lines tend to be exclusively military positions whereas Muslim forces have, and continue to, entwine their active units amongst the civilian population. That population is physically prevented from leaving the areas of conflict in breach of the Geneva Convention.

The rising death toll in Bosnia is appalling. It has as much to do with continuing Bosnian offensives as it has to do with results of subsequent battles. I have, on several occasions, pleaded with other side not to launch new attacks. I urge you as someone with influence to do the same thing. There must also be an absolute insistence that all civilians should be given free passage from areas of conflict in line with the Geneva Convention. It is unacceptable that the citizens of Sarajevo should be physically prevented from removing themselves. Since your letter was written UNPROFOR has announced that they will name those parties that initiate fire first. This will soon bring clarity to the situation and make it apparent that the Bosnian-Serbs cannot simply be blamed each and every time battles erupt in Sarajevo.

The question of ethnic cleansing is a very important one and one I am struggling with on a daily basis. Hate is a very difficult emotion to deal with, it manifests itself in the most unpleasant fashion from village to village. It is wrong to assume that every event and every action taking place in Bosnia, committed by either Serbs or Muslims, is a result of the policy of the respective leaderships.

I wish to make it perfectly clear that we have no *policy* of ethnic cleansing and I am doing all in my power to try and control this inevitable consequence of a civil war in such a mixed environment. I have stated, and state again, that the transfer or confiscation of property against the will of its owners or occupants is not and will not be considered legitimate.

It does have to be said that there is a considerable and ongoing policy of intimidation, murder and expulsion being conducted against Bosnian-Serbs although this is reported somewhat less enthusiastically in the media.

Having spent some time together I think that you know I am not the sort of man that would wish to encourage people to these extremes. I have a very difficult task in controlling human excesses in a situation that is as near to anarchy as I can ever imagine.

The longer that it remains fashionable to blame one side, and the leadership of that side in particular, for the unacceptable faces of this civil war, the longer a solution will be.

I would urge you to encourage the British Government to understand that this is a European issue that must be settled by those who helped create the climate which led to disintegration as well as those who are actually fighting.

Having seen the situation here for yourself you cannot possibly imagine that I wish to live under these circumstances for a minute longer than necessary.

Yours sincerely,
Radovan Karadzic

92-038-п

Др Радован Карацић
Sous Cagan 45, Женева, Швајцарска

Од вође босанских Срба

7. октобар 1992.

Сер Расел Џонстон, члан Парламента
Доњи дом
ЛОНДОН
SW1A 0AA

Поштовани сер Расел,

Захваљујем на Вашем писму од 2. октобра 1992.

Извињавам се што ми је било потребно толико времена да одговорим на Ваше писмо, међутим, то је углавном због мало необичног пута које је писмо прешло док је стигло до мене. Предложио бих да се у будуће кореспонденција шаље факсом на број 010-38-11-669-867 или преко Џона Кенедија, 9 Cork Street , London W1.

У праву сте када кажете да изгледа да су се за 6 недеља од нашег последњег контакта борбе широм Босне интензивирале. То је неизбежно довело до озбиљних жртава међу цивилним становништвом. Овај рат показује слабе знаке јењавања, а жртве су, мора се рећи, из свих верских група, мада морам признати да су већина њих Муслимани.

Ово није због неке смишљене политике убијања цивила Муслимана већ због стратешког проблема који је створио овај рат. Као што знате, ми се трудимо да наше линије фронта буду искључиво војни положаји, док муслиманске снаге имају распоређене, а и даље распоређују, своје активне јединице међу цивилним становништвом. То становништво је физички онемогућено да напусти зоне сукоба чиме се крше Женевске конвенције.

Запрепашћује све већи број мртвих у Босни. То има везе са босанским офанзивама које се настављају и са резултатима битака које следе. Ја сам у неколико наврата молио другу страну да не започиње нове нападе. Молим Вас да као човек од утицаја учините исто. Мора се апсолутно инсистирати да се свим цивилима обезбеди слободан излазак из зона сукоба у складу са Женевском конвенцијом.

Неприхватљиво је да становници Сарајева буду физички онемогућени да се склоне.

Од времена када је Ваше писмо написано УНПРОФОР је најавио да ће именовати стране које прве почну дејства. Тако ће се убрзо разјаснити ситуација и биће јасно да босански Срби не могу увек и у сваком тренутку бити окривљени за борбе у Сарајеву.

Етничко чишћење је веома важно питање са којим се свакодневно борим. Мржња је осећање којим се тешко може владати, а манифестује се на најнепријатнији начин од села до села. Погрешна је претпоставка да су сваки догађај и свака акција која се изведе у Босни, било од стране Срба или Муслимана, резултат политике њиховог руководства.

Желим сасвим јасно да кажем да *не водимо политику* етничког чишћења и да чиним све што је у мојој моћи и покушавам да контролишем ову неизбежну последицу грађанског рата у једном овако мешовитом окружењу.

Већ сам навео, и поново наводим, да пренос или конфискација својине без жеље њеног власника или корисника није и неће се сматрати легитимним чином.

Мора се рећи да је присутна значајна и стална политика застрашивања, убијања и протеривања босанских Срба, мада се о томе у медијима говори са мање ентузијазма.

С обзиром да смо извесно време провели заједно, мислим да знате да ја нисам човек који би подстицао људе на такве екстреме. Имам веома тежак задатак да контролишем људске преступе у ситуацији која је ближа анархији него што могу и да замислим.

Што дуже буде важио обичај да се окривљује једна страна, а посебно њено руководство, за неприхватљива злодела грађанског рата, дуже ће и ситуација бити оваква.

Молио бих Вас да подстакнете британску владу да схвати да је ово европско питање, које морају решити они који су помогли да се створи клима која је довела до дезинтеграције, као и они који се заправо боре.

Пошто сте се и сами уверили у тренутну ситуацију вероватно не можете да поверујете да желим да живим под оваквим околностима ни минут дуже него што је потребно.

С поштовањем,
Радован Караџић

92-039-o

Republic of Srpska
PRESIDENCY
Ref. 01-1229/92
Pale, October 20, 1992.
To: His Excellency
Boutros Ghaly
Secretary General – OUN

Your Excellency,

I would like to inform you that the situation in former Bosnia and Herzegovina has deteriorated.

The Serbian side is talking about the peace and preparing for the peace, whilst the other sides intensify their own offensives.

While the Serbian side is preparing dislocation of the combat aircrafts into another country, yesterday we had four relevant events:

1. The Croatian armed forces (mainly HOS) have entered Bosnia and Herzegovina in Orasje with at least 6.000 men combatants and 15 tanks and 16 armoured cars. They intensified their own attacks on the Serbian positions in the corridor.

2. About 16.000 men entered town of Neum on the coast, with the intention to join the Croatian army in Herzegovina.

3. The unknown aircrafts have flown over the Serbian positions in Herzegovina.

4. Mr Alija Izetbegovic, the Moslem leader, in an interview to the Croatian press clearly said that the Moslems are continuing to fight to the final victory.

Your Excellency, neither of these events are consistent with the London conference, and the Serbian peacemaking attitudes

.
Yours sincerely,
REPUBLIC OF SRPSKA
PRESIDENT OF PRESIDENCY
Dr Radovan Karadzic

92-039-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ПРЕДСЈЕДНИШТВО

Број: 01-1229/92
Пале, 20. октобар 1992. године

ЊЕГОВОЈ ЕКСЕЛЕНЦИЈИ БУТРОСУ ГАЛИЈУ
ГЕНЕРАЛНОМ СЕКРЕТАРУ УН

Ваша Екселенцијо,

Мислим да Вас информишем да је ситуација у Босни и Херцеговини погоршана. Српска страна говори о миру и припрема се за мир, док друга страна интензивира своје офанзиве.

Док српска страна припрема дислокацију своје ратне авијације у другу земљу, јуче су се десила четири важна догађаја.

1. Хрватске оружане снаге (већином ХОС) ушле су у Босну и Херцеговину у Орашју са најмање 6.000 нових бораца, 15 тенкова и 16 оклопних возила. Они су интензивирали своје нападе на српске позиције у коридору.

2. Око 16.000 људи ушло је у град Неум на обали, са намјером да се придруже хрватским снагама у Херцеговини.

3. Непознати авиони су надлијетали српске положаје у Херцеговини.

4. Господин Алија Изетбеговић, муслимански лидер, у свом интервјуу хрватској штампи јасно је рекао да ће они наставити борбу до коначне побједе.

Ваша Екселенцијо, ни један од ових догађаја није у складу са Лондонском конференцијом и српским мирољубивим настојањима.

Срдачно ваш,

ПРЕДСЈЕДНИК ПРЕДСЈЕДНИШТВА
др Радован Караџић

92-040-o

THE REPUBLIC SRPSKA
PRESIDENCY
Pale, November 25, 1992
To: UN HIGH COMMISSIONER FOR REFUGEES
Att: MRS SADA KO OGATA

Dear Mrs Ogata,

It is not the Army but civilians who stopped the convoy, the civilians whose families were killed by the Moslems to whom the relief is being sent to. So far 270 Serbian civilians have been killed and 27 Serbian villages burnt to the ground by the very Moslems.

We had asked that the convoy be postponed for a day or two in order to have time to make political influence upon the masses. Unfortunately, this was not accepted. Our estimation proved to be correct.

We are assuring you that this and all other convoys will pass, but in some areas where Moslems were especially cruel towards Serbian civilians we need more time for preparations. It is also necessary that Serbs receive relief at the same time when Moslems do. That is a way to protect respectability of your organization.

With my best regards,
Dr Radovan Karadzic
PRESIDENT OF PRESIDENCY

92-040-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ПРЕДСЕДНИШТВО

Пале, 25. новембар 1992.

Прима: ВИСОКИ КОМЕСАР УН ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ
Госпођа САДАКО ОГАТА

Поштована госпођо Огата,

Конвој није зауставила Војска већ цивили чије су породице побили Муслимани којима је послата помоћ. Ти исти Муслимани до сада су убили 270 Срба цивила и до темеља спалили 27 српских села.

Тражили смо да се конвој за дан-два одложи како бисмо имали времена да политички утичемо на масе. Нажалост, то није прихваћено. Наше процене су се показале као тачне.

Уверавамо Вас да ће овај и сви други конвоји проћи, али нам је у неким зонама, у којима су Муслимани били посебно окрутни према српским цивилима, потребно више времена за припрему. Важно је и то да Срби приме помоћ истовремено када и Муслимани. То је начин на који ће се обезбедити поштовање ваше организације.

Срдачни поздрав

др Радован Карацић

92-041-o

REPUBLIC OF SRPSKA

PRESIDENCY

Ref. 01-173/92

Pale, November 28, 1992

TO: MR CYRUS VANCE CO-CHAIRMAN OF THE CONFERENCE
ON THE FORMER YUGOSLAVIA

Dear Mr Vance,

I received your letter concerning the alleged "ethnic cleansing" in and around Banja Luka and immediately investigated the matter. The truth is as follows:

It is absolutely excluded that there are any kind of either forcible or unforcible shifting of people, let alone any cleansing. The entire area is quiet and safe.

There are intentions of many Moslems, and a fewer number of Croats and Serbs as well, to leave the area and the country and go abroad. For that purpose some of them even forge identification cards in order to prove that they are citizens of Yugoslavia.

As you can see, it is more difficult to leave the country than to stay in it.

The authorities, both military and civilian ones, have full control in the area. Any alleged or factual intimidation of either Moslems or Croats is investigated, discouraged and stopped.

Also, I can confirm, with full moral responsibility, that we never force the Moslems or Croats to join our Army. Nobody can find a single case of forcible mobilization of non-Serbs. The Moslems from Trebinje, Bijeljina and Doboje, as well as some from other places in which there was no conflict between the Serbs and the Moslems, voluntarily join our Army and are very good fighters, but we never put them into the position to fight against their own people. We also have a number of combatants and officers of the Croatian nationality.

Your Excellency, we point out to the fact that the Moslem side is permanently playing a game of disinforming, distorting the truth and accusing the Serbs. Local commanders of SDA and HDZ, particularly in Banja Luka (Mr Kozic and Mr Gabelica) produce "news" and invent cases which confuse not only the international press but the international diplomacy as well.

To prove the truth to those who are not too willing to accept it or who are exposed to a constant antiserbian propaganda, needs time. In the hope that this will be achieved before long,

I remain sincerely yours,

Dr Radovan Karadzic

PRESIDENT OF PRESIDENCY

Attached please find a letter we have just received, as an illustration of what we have said in our fax. We would ask you to protect the secrecy of the two young people who are still in Sarajevo because they may be in peril due to the letter. Once they are on our territory you may get in touch with them. We are enclosing a copy of their original letter.

Dear Professor,

Two of your students, the class of the young men and girls who graduated at the Faculty of Arts in Sarajevo in 1985/86, Porobic Suad and Huseinovic (now Porobic) Amra, are addressing you this letter. You will probably have remembered us if not by our papers on stylistics but by a performance of the theatre group "Sarlatan".

We have decided to leave this dirty*) city and try to cross, at any price, to the territory of the Republic of Srpska. At the moment our objectives are much bigger than our resources and we place some hope in you and your help.

We are asking you to understand this letter not as a try of desperate people to get out of Sarajevo but as a real willingness of two young persons who are capable of doing their job for the welfare of the Republic of Srpska. Amra is a M.A. librarian, she speaks English and is employed at the National and University Library at the moment. We have heard that Mr Nedjo Sipovac is looking for experts for the needs of a new library. Suad could work on the Radio and in the library. He has not been engaged anywhere so far nor engaged in any sort of Alija Izetbegovic's formations, which does not mean that he will escape any military obligations in the Republic Srpska.

We are addressing this letter through and Mr Lukic, and we have sent similar requests to our friends employed at the Radio Broadcast of the Republic of Srpska.

With respect

Suad and Amra Porobic

* It is not clear whether they meant "dirty" or "untidy" as the Serbian word has the two meanings.

92-041-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ПРЕДСЕДНИШТВО

Бр. 01-1713/92
Пале, 28. новембар 1992.

Прима: Господин САЈРУС ВЕНС
КОПРЕДСЕДАВАЈУЋИ КОНФЕРЕНЦИЈЕ
О БИВШОЈ ЈУГОСЛАВИЈИ

4 стране

Поштовани господине Венс,

Примио сам Ваше писмо о наводном "етничком чишћењу" у Бања Луци и око ње и одмах испитао случај. Истина је следеће:

Апсолутно није дошло до било каквог померања људи, присилног или без присиле, а да не говоримо о етничком чишћењу. Цело подручје је мирно и безбедно.

Има много Муслимана, а нешто мање Хрвата и Срба, који намеравају да напусте ове просторе и земљу и оду у иностранство. Неки су за те потребе чак и фалсификовали личне карте да би доказали да су држављани Југославије.

Као што видите, теже је напустити земљу него остати у њој.

Војне и цивилне власти држе овај регион под контролом. Свако наводно или фактичко застрашивање било Муслимана било Хрвата се истражује, обесхрабрује и зауставља.

Такође могу да потврдим, уз пуну моралну одговорност, да ми никада нисмо присиљавали Муслимане или Хрвате да се придруже нашој Војсци. Нико не може да нађе ни један случај присилне мобилизације не-српског живља. Муслимани из Требиња, Бијељине и Добоја, као и неки из других места у којима није било сукоба између Срба и Муслимана, добровољно су ступили у нашу Војску и веома су добри борци, али их никада не доводимо у ситуацију да се боре против сопственог народа. Такође имамо један број бораца и официра хрватске националности

Ваша екселенција, указујемо на чињеницу да муслиманска страна непрекидно игра игру дезинформисања, извртања истине и оптуживања Срба. Локални команданти СДА и ХДЗ у Бања Луци (господин Козић и господин Габелица) производе "вести" и измишљају случајеве који збуњују не само међународну штампу већ и међународну дипломатију. Потребно је време да се докаже истина онима који не желе да је прихвате или који су изложени константној антисрпској пропаганди. У нади да ће се то ускоро постићи,

С поштовањем,
др Радован Караџић
Председник Председништва

У прилогу је писмо које смо управо примили, а које је илустрација онога о чему смо говорили у факсу. Молили бисмо Вас да заштитите идентитет ово двоје младих људи који се још увек налазе у Сарајеву, јер могу бити у опасности због овог писма. Чим буду на нашој територији можете да ступите са њима у контакт. Прилажемо копију њиховог оригиналног писма.

Поштовани професоре,

Овим писмом Вам се обраћају два ваша студента из класе младића и девојака који су дипломирали на Факултету уметности у Сарајеву 1985/86, Поробић Суад и Хусеиновић (сада Поробић) Амра. Вероватно ћете нас се сетити, ако не по радовима из стилистике, онда по представама позоришне групе " Шарлатан".

Одлучили смо да напустимо овај прљави* град и покушамо да пређемо, по било коју цену, на територију Републике Српске. Тренутно су нам циљеви већи од могућности, па полагамо наде у Вас и Вашу помоћ.

Молимо Вас да ово писмо не схватите као покушај очајних људи да изађу из Сарајева, већ као стварну жељу двоје младих људи способних да обављају свој посао за добробит Републике Српске. Амра је магистар библиотекарства, говори енглески и тренутно је запослена у Народној и Универзитетској библиотеци. Чули смо да господин Неђо Шиповац тражи стручњаке за потребе нове библиотеке. Суад би могао да ради на радију и у библиотеци. До сада није био нигде ангажован, нити у било којој формацији Алије Изетбеговића, што не значи да ће избегавати било коју војну обавезу у Републици Српској.

Ово писмо шаљемо преко и господина Лукића, а сличан захтев смо упутили нашим пријатељима запосленим у Радио станици Републике Српске.

С поштовањем
Суад и Амра Поробић

* Није јасно да ли они имају на уму "прљав" или "нечист", пошто та српска реч има два значења.

92-042-o

REPUBLIC OF SRPSKA
PRESIDENCY
Ref. 01-1773/92
Pale, December 4, 1992
To: MR DANIEL SALVATORE SHIFFER

Dear Mr Shiffer,

I wish to express my pleasure with your and Mr Viesel's visit to Yugoslavia and the Republic of Srpska. In the circumstances in which the truth is distorted, the visit of persons of such moral and human authority as Mr Viesel and his associates are, is one of those rare blessings.

You have seen that Serbs in Bosnia have prisoners of war and that they are treated in accordance with the Geneva conventions. The Moslem and the Croatian side do not respect the human rights of imprisoned Serbs.

So far the Serbs have made many unilateral gestures, including several cases of unilateral release of prisoners of war. The other side has not made a single reciprocal move. In spite of that we are ready to make another move. In honour of Mr Viesel and his associates' visit to Yugoslavia and the Republic of Srpska and on the occasion of our Orthodox Christmas, we are willing to release all prisoners from Manjaca if the international community and the ICRC are ready to accept them and convey them to third countries.

We do hope and expect that Mr Viesel's reputation of a man of high moral standards and respectability of his associates will exert pressure upon the Moslem and Croatian side to release thousands of captured Serbs.

With my deepest respect

Yours,
Dr Radovan Karadzic
PRESIDENT OF THE PRESIDENCY

92-042-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ПРЕДСЕДНИШТВО

Бр. 01-1773/92
Пале, 4. децембар 1992.

Прима: Господин ДАНИЕЛ САЛВАТОРЕ ШИФЕР

Поштовани господине Шифер,

Желим да изразим своје задовољство посетом коју сте Ви и господин Визел учинили Југославији и Републици Српској. У околностима када се истина изврће, посета људи таквих моралних и људских квалитета као што су господин Визел и његови сарадници, један је од ретких благослова.

Видели сте да Срби у Босни имају ратне затворенике и да су они третирани у складу са Женевском конвенцијом. Муслиманска и хрватска страна не поштују људска права затворених Срба.

До сада су Срби направили много једностраних потеза, укључујући неколико случајева једностраног ослобађања ратних затвореника. Друга страна није учинила ни један реципрочни потез. Без обзира на то спремни смо и на следеће кораке. У част господина Визела и његових сарадника који су посетили Југославију и Републику Српску и поводом православног Божића, спремни смо да ослободимо све затворенике из Мањаче ако су међународна заједница и Међународна комитет Црвеног крста спремни да их прихвате и спроведу у треће земље.

Надамо се и очекујемо да ће репутација господина Визела као човека високо моралних стандарда и углед који имају његови сарадници извршити притисак на Муслимане и Хрвате да ослободе хиљаде заробљених Срба.

Уз најдубље поштовање

Ваш
др Радован Карацић
Председник Председништва

REPUBLIC OF SRPSKA
PRESIDENCY
Ref. 01-17 98/92
Pale, December 6, 1992
UNPROFOR - SARAJEVO
GENERAL P. MORILLON

URGENT

Dear General Morillon,

When the convoys left Sarajevo on November 11, 15 and 25 of this year, we found out that the Serbs in Sarajevo had started dying of hunger and that they were at the very edge to make the decision to commit collective suicide. During the last weeks the ill-treatment has achieved such a form and degree that the Serbian young men are being forced, by brutal means of physical violence, to join the Moslem Army. Serbs are arrested or killed in the streets. The situation in Sarajevo prisons was testified to by Mr Daniel Shiffer, Mr Viesel's associate, on November 30, 1992.

As you already know, more than a hundred thousand Serbs have been ethnic hostages in cities and towns under Moslem authorities. Several times already we have called the attention of the world public to the fact that the position of these people is much more difficult than that of prisoners of war, in Manjaca for example. They are not only deprived of food and freedom of movement but are exposed to all sorts of physical and psychological ill-treatment. It is not only a question of physical survival. It is a question of other aspects of human rights. Serbs, General Morillon, are pariahs in these towns, without any protection. They are molested not only by Moslem authorities and military or paramilitary groups. Perhaps the worst terror they are exposed to is committed by their Moslem neighbour shop-assistants in shops, passers-by in streets. At least that is what those who left Sarajevo testified to. Every child has the right to throw a stone at a Serb. Serbs are not allowed to meet or to pay visits to one another. Sir, such a bitter fate was shared only by the Jews during nacism in Germany. The lives of these people are not worth living, as has been shown by numerous testimonies given by witnesses, which we shall present to the world public.

An agreement on free circulation of civilians (which is provided by the Geneva Conventions) was reached at the London Conference and all three sides signed it in Geneva on October 2, 1992. But it has not been respected so far in spite of the authority of the institutions of the international community, as well as in spite of a number of convoys which have safely passed across the Serbian territories including the Sarajevo airport, which was handed over to UNPROFOR for humanitarian purposes. The Serbian side cannot be expected to take part in any negotiations until the Moslem side fulfills this long-ago undertaken obligation.

By this policy, the Moslem side fully ignores the free will of the civilian population. They show despise for the agony of thousands of people whose close relatives are in life peril.

In this situation, the Presidency and the Government of the Republic of Srpska brought a decision, on December 1, 1992, to present you a demand for an urgent and obligatory rendering possible for all those who wish it (regardless of nationality), to cross to the Serbian territory - Grbavica, at the Bratstvo i jedinstvo bridge, on a date in December, under the protection of UNPROFOR. The gathering place would be the hotel "Bristol", and the citizens of Sarajevo would be informed through the radio and Television three days in advance.

If UNPROFOR cannot support this unique humanitarian action of rescuing thousands of innocent ethnic hostages, the State and military bodies of the Republic of Srpska will be forced to organize, by themselves, the rescue and protection of their compatriots. Besides the armed protection of the innocent, world media will have the chance to be unbribable witnesses to this,

we hope so, quiet evacuation. If the other side tries to obstruct the peaceful exodus, the Army of the Republic of Srpska will prevent it by all means.

Respectfully yours,
Dr Radovan Karadzic
PRESIDENT OF THE PRESIDENCY

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ПРЕДСЕДНИШТВО

ХИТНО

Бр. 01-1798/92
Пале, 6. децембар 1992.

УНПРОФОР - САРАЈЕВО
ГЕНЕРАЛ П. МОРИЛОН

Поштовани генерале Морилон,

Када су конвоји напустили Сарајево 11, 15. и 25. новембра ове године установили смо да су Срби у Сарајеву почели да умиру од глади и да су на самој ивици да се одлуче на колективно самоубиство. У току последњих недеља злостављање је достигао такву форму и степен да су српски младићи бруталним физичким насиљем приморавани да се придруже муслиманској војсци. Срби се хапсе и убијају на улицама. О ситуацији у сарајевским затворима сведочи посета господина Данијела Шифера, сарадника господина Визела, 30. новембра 1992.

Као што Вам је познато, више од сто хиљада Срба су етнички таоци у градовима и местима под муслиманском управом. Већ неколико пута смо скренули пажњу светске јавности на чињеницу да је положај тих људи много тежи од положаја ратних затвореника, на пример у Мањачи. Не само да су лишени хране и слободе кретања већ су и изложени свим врстама физичког и психичког злостављања. Више се не ради само о физичком преживљавању. У питању су други аспекти људских права. Срби су, генерале Морилон, парије у тим градовима, без икакве заштите. Не злостављају их само муслиманске власти и војне и паравојне групације. Највећи терор коме су изложени је можда онај који врше њихови суседи Муслимани, продавци у радњама, пролазници на улицама. Тако бар сведоче они који су напустили Сарајево. Свако дете има право да баца камен на Србина. Србима није дозвољено да се састају нити да се посећују. Господине, овако горку судбину имали су само Јевреји у нацистичкој Немачкој. Животи ових људи немају вредност, као што је приказано у многим сведочењима која смо презентирали светској јавности.

Споразум о слободном кретању цивила (по Женевској конвенцији) постигнут је на Лондонској конференцији и све три стране су га потписале у Женеви 2. октобра 1992. Али он до сада није поштован без обзира на ауторитет институција међународне заједнице, и без обзира на број конвоја који су безбедно прошли преко српских територија, укључујући сарајевски аеродром који је предат УНПРОФОР-у за хуманитарне потребе. Од српске стране се не може очекивати да узме учешћа у преговорима све док муслиманска страна не испуни ове давно преузете обавезе.

Оваквом политиком муслиманска страна потпуно игнорише слободну вољу цивилног становништва. Они показују презир према агонији хиљада људи чији се блиски рођаци налазе у животној опасности.

У таквој ситуацији, Председништво и влада Републике Српске донели су 1. децембра 1992. године одлуку да вам доставе захтев да хитно омогућите свима онима који то желе (без обзира на националност) да пређу на српску територију - Грбавица, на мосту Братство и јединство, једног дана у децембру, под заштитом УНПРОФОР-а. Место

прикупљања би био хотел "Бристол", а становници Сарајева ће о томе бити обавештени преко радија и телевизије три дана унапред.

Ако УНПРОФОР не може да обезбеди ову хуманитарну акцију спасавања хиљада недужних етничких талаца, државни и војни органи Републике Српске ће бити приморани да сами организују спасавање и заштиту својих земљака. Осим оружане заштите невиних, светски медији ће имати прилику да буду непристрасни сведоци ове, надамо се, мирне евакуације. Ако друга страна покуша да спречи овај мирни егзодус, Војска Републике Српске ће то спречити свим средствима.

С поштовањем

др Радован Караџић
Председник Председништва

92-044-o

REPUBLIC OF SRPSKA
PRESIDENCY
Ref.
Pale, December 7, 1992
UNPROFOR - SARAJEVO
MAJOR GENERAL P. MORILLON

Sir,

The Moslems from the area of Srebrenica brutally attacked locations in the Municipality of Milici on December 3, 1992. During the attack on the facilities of the firm "Boksit", 11 employees were killed and 21 wounded. Some dead attackers had weapons and ammunition produced by Arab countries and several UNPROFOR packages.

We are sharply protesting against the assault whose victims are civilians and are asking you to check whether the UNPROFOR packages had anything to do with the last convoy to Srebrenica.

We are enclosing a copy of the letter we have just received from Mayor of Milici, Mr Mile Lalovic.

Sincerely yours,
Dr Radovan Karadzic
PRESIDENT OF THE PRESIDENCY

92-044-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ПРЕДСЕДНИШТВО

Пале, 7. децембар 1992.

УНПРОФОР - САРАЈЕВО
ГЕНЕРАЛ-МАЈОР П. МОРИЛОН

Господине,

Муслимани из подручја Сребренице извршили су 3. децембра 1992. год. брутални напад на одређене локације у општини Милићи. У току напада на објекте предузећа "Боксит" погинуло је 11, а рањено 21 запослено лице. Код неких погинулих нападача пронађени су оружје и муниција произведени у арапским земљама и неколико УНПРОФОР-ових пакета.

Оштро протестујемо због овог напада чије су жртве цивили и тражимо од вас да проверите да ли УНПРОФОР-ови пакети имају везе са последњим конвојем за Сребреницу.

Прилажемо копију писма које смо управо примили од градоначелника Милића, господина Милета Лаловића.

С поштовањем

др Радован Карацић
Председник Председништва

92-045-o

Dr Radovan Karadzic
From the leader of the Bosnian Serbs
16 December 1992
Dr Boutros Boutros-Ghali
Secretary General
The United Nations
NEW YORK
USA

Dear Secretary General,

I hope that you have had a chance to see my Press statement issued yesterday evening regarding the current proposals for action to enforce the no fly zone over Bosnia-Herzegovina.

You will have intelligence reports gathered not only from ground based monitors but via other means, which indicate clearly that there have been no combat missions flown over Bosnia-Herzegovina by either the Bosnian-Serbs or the Croatian Air Force since 13 October 1992.

You will understand therefore the degree of alarm that has been caused, particularly in the Parliament of the Republic of Srpska over the sudden urgency that has been attached to destroying aircraft that "defy" the no fly zone.

Such actions cannot possibly help anybody on the ground and will not save a single life. The use of aircraft is not a factor in the continuation of this war or the intensity of its bloodshed.

Indeed our helicopter flights tend to be for the transportation of the sick and wounded who will die unless moved to more suitable medical premises.

Rather than pursuing this great step I would like to recommend an urgent review of the mechanisms by which we monitor the content of aircraft in order that the United Nations can be completely confident of the humanitarian nature of such flights.

It is not always possible to inform the authorities prior to departure of helicopter flights, due to their nature. In the event of heavy casualties it is often necessary to take off and fly immediately in order to save lives.

I have to say to you that if it is decided that the UN Security Council Resolution should be enforced by the use of force and that this results in the destruction of our helicopters, the Parliament of the Republic of Srpska will almost certainly declare all UN Forces as hostile.

Should this happen, and it would be a regressive thing, I think that we should have contingency arrangements to evacuate all UN ground troops currently serving in the Serbian-controlled parts of Bosnia-Herzegovina as quickly as possible. For it would not be possible for us to guarantee their safety in the light of the popular revolt which we can anticipate from our people.

The influence of the Bosnian-Serb leadership over individual units on the ground, in the event of UN military action would be limited and our prime concern would be to ensure that UN personnel could be evacuated promptly and safely. We would naturally formally have to request such forces to leave and our consensus for their presence as part of a humanitarian force would have to be removed.

I have written to Prime Minister Major along these lines.

Yours sincerely,
Dr Radovan Karadzic

92-045-п

Др Радован Караџић

Од вође босанских Срба

16. децембар 1992.

Др Бутрос Бутрос-Гали

Генерални секретар

Уједињене нације

ЊУЈОРК

САД

Поштовани генерални секретаре,

Надам се да сте имали прилику да видите изјаву за штампу коју сам дао јуче увече у вези са садашњим предлозима да се успостави зона забрањених летова над Босном и Херцеговином.

Добићете обавештајне извештаје добијене не само од посматрача са земље већ и преко других средстава који јасно указују да ни босански Срби ни Ратно ваздухопловство Хрватске нису имали борбених летова изнад Босне и Херцеговине од 13. октобра 1992. год.

Зато ћете схватити степен узнемирености, посебно у Парламенту Републике Српске, због тако изненадне хитности која је дата одлуци да се сруши сваки авион који "пркоси" одлуци о зони забрањених летова.

Такве акције вероватно не могу да помогну никоме на земљи нити ће спасити било који живот. Коришћење авиона није фактор продужетка овог рата нити интезитета проливања крви у њему.

Ми заиста намеравамо да користимо хеликоптере само за превоз болесних и рањених људи који би умрли уколико се не преместе у неку погоднију медицинску установу.

Желео бих да уместо предузимања овог великог корака предложим да се хитно поново размотри механизам контролисања садржаја авиона како би Уједињене нације биле сасвим уверене у хуманитарну природу оваквих летова.

Није увек могуће обавестити надлежне пре полетања хеликоптера, због природе њиховог лета. У случају тежих несрећа често је потребно одмах полетети да би се спасли животи.

Морам вам рећи да ће Парламент Републике Српске, ако се донесе одлука да се силом стави на снагу Резолуција Савета безбедности и да као резултат тога наши хеликоптери буду уништавани, сасвим сигурно прогласити све снаге УН непријатељским.

Ако би се ово догодило, а то би значило назадовање, мислим да бисмо морали да се договоримо о хитној евакуацији свих копнених јединица УН које су тренутно на служби у деловима Босне и Херцеговине под српском контролом. Ово зато што не бисмо могли да гарантујемо њихову безбедност због револта наших људи који можемо очекивати .

Утицај руководства босанских Срба на појединачне копнене јединице, у случају војне акције УН био би ограничен и наша највећа брига би била да омогућимо људству УН брзу и безбедну евакуацију. Природно бисмо морали да захтевамо од тих снага да оду и морали бисмо да повучемо своју сагласност за њихово присуство у саставу хуманитарних снага.

О овоме сам писао и премијеру Мејџору.

С поштовањем
др Радован Караџић

92-046-o

Republic of Srpska

PRESIDENCY

No.: 01-1861/92

Pale, 17 December 1992

Mrs SADAKO OGATA — UNITED NATIONS HIGH COMMISSIONER
FOR REFUGEES /UNHCR/

Mr CORNELIO SOMMARUGA — PRESIDENT OF THE INTERNATIONAL
COMMITTEE OF THE RED CROSS

GENEVA

In the letter I sent you on December 9, 1992 you were informed on big humanitarian action which would enable free movement of civilians in Sarajevo because of the tragic situation in which they found themselves due to lack of food, cold and anarchy in the town.

In the framework of mixed military group, which was under the UNPROFOR auspices on December 13, 1992 held a meeting in Sarajevo, the agreement on opening of three corridors for free movement of civilians in the town. The Moslem side canceled its signature the next day and gave up the agreement.

Our side, first of all, because of the destiny of more than 40.000 Serbs who are still in Sarajevo, but also because of great sufferings of other citizens, will not abandon the agreement. We have decided to start unilaterally and unconditioned with this action. We have invited all the citizens of Sarajevo, whom it would be possible and who wish it, to move down the corridor tomorrow on December 18, at 10 a.m. from the Church St. Trinity in Novo Sarajevo, then down the streets Vojvoda Putnik and Proleterske Brigade to Stup and Ilidza where they will be accepted. We esteem that about 95% of Serbs, about 85% of Croats and 75% of Moslems want to leave the town. We have got very upsetting information about terror which Moslem authorities carry out against the Serbs in Sarajevo. The whole families for whom the police found out that they wanted to leave the town disappear and are being physically liquidated. Those who temporary leave their apartments they cannot return there and they usually end in prisons. The Army of B-H carries out the additional mobilization of children over 15 years of age, even female children, and old men over 60 years. The population is being systematically frightened. All the telephone line were cut off to the Serbs. The day when we announced our intention to carry out this action, one of the central power-transforming stations in Blazuj was destroyed by the shells from Igman so that Sarajevo is without electric power till today.

In Sarajevo prisons the situation is tragic. Physical and psychic terror over the prisoners, executions without trial, rapes of mail and female prisoners, forced castrations are being carried out. Mass arresting of Serbs are being carried out, too.

A number of civilian policeman in Sarajevo was doubled. The exits of the buildings where Serbs live were closed.

Dear Mrs Ogata,

Dear Mr Sommaruga,

We expect you to completely understand the tragic situation in which the citizens of Sarajevo are, and especially Serbs who live under the Moslem control. We have invited your representatives to come to Sarajevo and to follow tomorrow's humanitarian operation. We have no information they have come. There is also a certain responsibility of the International Community to help us in solving of inhuman positions of civilians in this town. None humanitarian organization, especially the organizations headed by You, cannot disassociate itself from this.

We appeal once more to UNHCR and ICRC to, urgently, take active steps to allow civilians in Sarajevo free movement and choice of safe territories to save themselves and to continue living.

Sincerely highly respecting You,
PRESIDENT OF THE PRESIDENCY
Dr Radovan Karadzic

[This letter points to an extremely important fact – the ban on the freedom of movement of civilians in Sarajevo, which, throughout the 1992-1995 war, represented one of the gravest violations of human freedoms and rights pledged by relevant international legal acts. On the pretext that the compulsory military service and labour apply to all citizens, without exception, the Muslim leadership in Sarajevo banned not only Serb and Croat, but also Muslim civilians from leaving the Muslim part of Sarajevo. Interestingly enough, United Nations and International Red Cross Committee officials failed to pay enough attention to this serious breach of human freedoms and rights.]

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ПРЕДСЈЕДНИШТВО
Број: 01-1861/92
Пале, 17. децембар 1992.

ГЋА. САДАКО ОГАТА – ВИСОКИ КОМЕСАР ЗА ИЗБЈЕГЛИЦЕ
УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА

ГДИН. КОРНЕЛИЈО САМАРУГА – ПРЕДСЈЕДНИК МЕЂУНАРОДНОГ
КОМИТЕТА ЦРВЕНОГ КРСТА
ЖЕНЕВА

У писму које сам Вам упутио 9. децембра 1992. обавијештени сте о великој хуманитарној акцији којом би се омогућило слободно кретање цивила у Сарајеву, због трагичне ситуације у којој су се нашли услед недостатка хране, хладноће и безвлашћа у граду.

У оквиру мјешовите војне групе, која је под покровитељством УНПРОФОР-а 13. децембра 1992. године одржала састанак у Сарајеву, постигнут је договор о отварању три коридора за слободно кретање цивила у граду. Већ сутрадан муслиманска страна је поништила свој потпис и одустала од договора.

Наша страна, прије свега због судбине више од 40.000 Срба који су још увијек у Сарајеву, али и због огромних патњи осталих грађана, неће одустати од договора. Ми смо одлучили да једнострано и безусловно отпочнемо ову акцију. Позвали смо све грађане Сарајева, којима то буде могуће и који желе, да сутра (18. децембра) у 10.00 по локалном времену крену коридором од Цркве Светог Тројства у Новом Сарајеву, улицом Војводе Путника и Пролетерских бригада ка Ступу и Илици, гдје ће бити прихваћени. Процењујемо да око 95% Срба жели изаћи из града, те око 85% Хрвата и 75% Муслимана. Ми ових дана имамо веома забрињавајуће информације о терору који муслиманске власти спроводе над Србима у Сарајеву. Нестају и физички се ликвидирају цијеле породице за које је полиција сазнала да желе изаћи из града. Они који привремено напусте стан, у исти се више не могу вратити и обично заврше у затворима. Армија БиХ спроводи додатну мобилизацију дјеце изнад 15 година старости, чак и женске дјеце, и старца изнад 60 година. Становништво се систематски застрашује. Србима су искључене све телефонске линије. На дан када смо објавили нашу намјеру да спроведемо ову акцију уништена је једна од централних трафо–станица у Блажују гранатама са Игмана, тако да је Сарајево без електричне струје и тако је до данас.

У сарајевским затворима трагична је ситуација. Физички и психички терор над затвореницима, стријељања без истраге и суђења, силовање затвореника и затвореница, принудне кастрације. Спроводе се масовна хапшења Срба.

Дупло је увећан број цивилних полицајаца у Сарајеву. Затворени су излази из зграда у којима станују Срби.

Поштована госпођо Огата,
Поштовани господине Самаруга,

Ми очекујемо да ћете потпуно разумјети трагичну ситуацију у којој се налазе грађани Сарајева, а посебно Срби који живе под муслиманском контролом. Ми смо

позвали Ваше представнике да дођу у Сарајево и прате сутрашњу хуманитарну операцију. Немамо информацију да су дошли. Постоји несумњива одговорност и међународне заједнице да помогне у рјешавању нехуманог положаја цивила у овоме граду. Од тога се не може дистанцирати ни једна хуманитарна организација, а посебно организације којима Ви стојите на челу.

Још једном апелујемо на УНХЦР и ИЦРЦ да хитно учине активне кораке ради дозвољавања цивилима у Сарајеву слободног кретања и избор безбједних подручја ради спасавања и наставка живота.

Примите изразе нашег високог уважавања.

ПРЕДСЈЕДНИК ПРЕДСЈЕДНИШТВА
др Радован Караџић

[У овом писму указује се на једну изузетно важну чињеницу - укидање слободе кретања цивила у Сарајеву, што је током целог рата од 1992. до 1995. године представљало једну од најтежих повреда људских слобода и права зајемчених одговарајућим међународним правним актима. Под изговором да сви грађани без икакве разлике подлежу војној или радној обавези, муслиманске власти у Сарајеву забрањивале су не само српским и хрватским него и муслиманским цивилима да напусте муслимански део Сарајева. Занимљиво је да званичници Уједињених нација и Међународног комитета Црвеног крста нису посвећивали довољну пажњу овој тешкој повреди људских слобода и права.]

92-047-o

REPUBLIC OF SRPSKA
PRESIDENT'S OFFICE
Ref. 01-2068/92
Pale 27. December 1992
HEAD OFFICE
UNHCR SARAJEVO
PTT BUILDING
Att. MR JEREMY BRADE

Dear Mr Brade,

Concerning your letter on the humanitarian aid for Cerska and Zepa, I would like to discuss it with Mr Vladusic and he will contact the Army commanders, since fights are going on in this region permanently. The Moslems are killing Serbian civilians every day, and nobody pays any attention to it. The difficulties that may occur have to be resolved with patience, which will require some time.

All the best for the New Year.

Sincerely yours,
Dr Radovan Karadzic
PRESIDENT OF THE REPUBLIC

92-047-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА
КАБИНЕТ ПРЕДСЕДНИКА

Бр. 01-2068/92
Пале 27. децембар 1992.

ДИРЕКЦИЈА
УНХЦР САРАЈЕВО
ЗГРАДА ПТТ
Прима: Господин ЦЕРЕМИ БРЕИД

Поштовани господине Бреид,

У вези Вашег писма о хуманитарној помоћи за Церску и Жупу, хтео бих о томе да поразговарам са господином Владушићем, а он ће ступити у контакт са командантима Војске, јер се борбе у овом региону настављају. Муслимани свакодневно убијају српске цивиле, а нико не обраћа пажњу на то. Тешкоће које се могу јавити морају се стрпљиво решавати, а за то је потребно извесно време.

Најбоље жеље у Новој години

С поштовањем
др Радован Карацић
Председник Републике

Rt. Hon John Major MP,
10 Downing Street,
London, SW1
28 December 1992.

Dear Prime Minister,

There has been a great deal of talk in recent days regarding the enforcement of the no fly zone over Bosnia Hercegovina.

Our respective positions are clear but have been obscured by a hysterical debate whipped up by those who will have to bear no responsibility for the escalation of the conflict in Bosnia should they be mistaken in their eagerness to "*do something*".

I should like to begin by paying tribute to the calm way in which you have handled this issue. I say this realising that your approach in no way diminishes your criticism of me or my people.

I believe that we have to move forward and do this in a positive way. I have a proposal that I would like you to consider.

Firstly I should stress that we are not engaged in any aerial combat missions and have no intention using our aircraft for such purposes. UN reports and United States surveillance will have already made this clear. It is obvious from these same sources that no such missions have taken place since the middle of October.

In order to clarify the precise nature of the flights we are operating, and to confirm our contention that they are used for humanitarian purposes only, I would like to make a new suggestion. I propose that monitors be specifically allocated to each aircraft, that they have full access to these aircraft and that in the event that these aircraft have to fly, for whatever reason, they will be allowed to travel on board. This access will be unrestricted and on a 24 hour per day basis.

In this way it will be perfectly clear, flight by flight, as to the precise nature of operations and the conduct of each flight. In addition, we will make available all flight data at the conclusion of each flight.

In order to observe the requirements of the United Nations No Fly Zone regulations I also propose to review the way in which these emergency flights operate. We will make every attempt to inform UNPROFOR in advance of any flight, but in any case will not depart without UNPROFOR Monitors on board.

I am also prepared to accept the deployment of additional UNPROFOR Monitors across our entire territory, wherever you feel they can be most productively used. This may be a means of further securing land corridors currently used for the transportation of humanitarian relief.

I do not wish to make capital out of General Morillon's public rebuke of Mr Izetbegovic's forces following attacks on UNPROFOR HQ, however I would say to you that I believe that there is a dedicated group of Bosnian-Muslims who are determined to escalate this conflict even if this means the deliberate killing of UNPROFOR personnel.

I believe that the shelling of the British convoy which resulted in the injuries to Lieutenant Justin Freeland was an example of this. I have been able to find no evidence to suggest that any of my forces opened fire on this convoy and wish to be informed of any indication to the contrary. In the event that more detailed information exists to pin point the coordinates of the unit that launched this attack, I would be grateful for urgent advice.

In conclusion I wish to emphasize the depth of comradeship that exists between all Serbian people towards the British, especially your armed forces, an affinity that is in no small

part due to our alliance in two World Wars, something that can be understood by any people subjected to occupation and then liberation.

I look forward to your urgent reply in order that sensible measures and precautions can be adopted rapidly.

Yours sincerely,
Dr Radovan Karadzic

28. децембар 1992.

Веома часни Џон Мејдор
10 Downing Street
London, SW1

Поштовани премијеру,

Последњих дана много се говори о увођењу зоне забрањених летова изнад Босне и Херцеговине.

Наше позиције су јасне али су у сенци хистеричних дебата које подстичу они који неће сносити одговорност за ескалацију сукоба у Босни уколико, у жељи да "*учине нешто*", погреше.

Прво желим да Вам изразим своје поштовање за миран начин на који сте пришли овом питању. Кажем ово схватајући да Ваш приступ ни на који начин не умањује Вашу критику упућену мени или мом народу.

Верујем да морамо да идемо даље и то на позитиван начин. Имам предлог о коме бих желео да размислите.

Прво, треба да нагласим да ми не учествујемо ни у каквим ваздушним борбеним задацима и немамо намеру да користимо авионе за такве потребе. Извештаји УН и осматрање САД ће то већ разјаснити. Из ових истих извора се јасно види да таквих летова није било од средине октобра.

Да би разјаснили праву природу летова које обављамо и потврдили нашу тврдњу да се они користе само за хуманитарне потребе, желео бих да дам нови предлог. Предлажем да посматрачи буду постављени у сваком авиону, да имају пун приступ тим авионима и да у случају да авиони, из било ког разлога, треба да полете имају право да путују у њима. Приступ ће бити слободан свих 24 сата дневно.

На тај начин ће сасвим прецизно бити разјашњене права природа и сврха сваког појединачног лета. Поред тога, на крају сваког лета давали бисмо на увид и све податке о лету.

Да бисмо испоштовали захтев УН о зони забрањених летова, такође предлажем да размислимо о начину на који ће се одвијати ови хитни летови. Потрудићемо се да унапред обавестимо УНПРОФОР о сваком лету, али у сваком случају нећемо полетети ако у авиону није посматрач УНПРОФОР-а.

Спреман сам и да прихватим размештај додатног броја посматрача УНПРОФОР-а на целој територији, где год мислите да могу да буду најкорисније употребљени. На тај начин би се могли додатно осигурати копнени коридори који се тренутно користе за превоз хуманитарне помоћи.

Не желим да извлачим корист из јавног прекора који је генерал Морилон упутио снагама господина Изетбеговића после напада на команду УНПРОФОР-а, међутим, рекао бих Вам да верујем да постоји једна одређена група босанских Муслимана који су одлучни да прошире овај сукоб чак и по цену намерног убијања припадника УНПРОФОР-а.

Мислим да је пример тога дејство артиљеријском ватром по британском конвоју када је повређен поручник Џастин Фриленд. Нисам успео да пронађем ни један доказ који би указивао да је било који део мојих снага отворио ватру на овај конвој и желео бих да будем обавештен ако има супротних индикација. У случају да постоји детаљнија

информација која би указивала на координате јединице која је извела напад, био бих захвалан ако бисте ми је хитно доставили.

На крају бих желео да истакнем степен пријатељства које постоји између српског народа и Британаца, нарочито ваших оружаних снага, а тај афинитет је великим делом резултат нашег савезништва у светски ратовима, а то је нешто што може да разуме сваки народ који је претрпео окупацију а затим ослобођење.

Очекујем да ми хитно одговорите како би се брзо могле применити осетљиве мере предострожности.

С поштовањем,
др Радован Карацић

92-049-o
REPUBLIC OF SRPSKA
PRESIDENT

Pale, December 28, 1992

To: Mr A.M. ROSENTHAL
NEW YORK TIMES

Dear Mr Rosenthal,

I read with surprise and pleasure your column "On My Mind" in New York Times of December 22.

With surprise, as I know that, in the Yugoslav crisis, you have more understanding for the Moslem than for the Serbian side.

With pleasure, as you showed, in the way you described it, that the Israeli situation is identical to the Serbian situation and this may mean more understanding for us.

The Serbs have been living here for more than 13 centuries. In the Middle Ages Turkey occupied a highly developed Serbian state and destroyed the Serbian culture, which had been a leading one in this part of Europe at that time.

During the five centuries of Turkish occupation, some Serbs converted to Islam in order to obtain many privileges. These Serbs - converts are Moslems now, and they claim they are a separate nation. They are bitterest enemies to the Serbs now. In the 20th century, they have always aligned on the side of our enemies and occupiers, and participated in genocide on Serbs.

Relying on the fundamentalistic regimes in Iran and Sudan, and on Turkey lately, the Moslems in Bosnia-Herzegovina did not want to continue living in Yugoslavia, and they seceded unilaterally and unconstitutionally, forcing the Serbs, which make about 35% of the Bosnian-Herzegovinian population and a majority at 64% of the whole territory (Serbs are private owners of), to do the same.

Before the recognition by the international community, the Moslems accepted transformation of Bosnia-Herzegovina into a confederation consisting of three constituent states. Immediately after the recognition, the Moslems started war on Serbs in order to annul the Lisbon Agreement on Confederation and to expel the Serbs from Bosnia-Herzegovina.

The Moslems in B-H do not accept that the Serbs have the same status as they have. They want to dominate the Serbs, in the same way they did for five centuries. The Moslems proclaimed jihad on Serbs. They do not want to stop war because for them this is a religious war.

The Serbs have two options: either to leave their properties and move out of Bosnia-Herzegovina or to accept "dhimmitude" and Moslem domination. The third option is to defend themselves and their territories in spite of the lack of understanding of the international community.

Your article "As You Sow" is a picturesque representation of what has been happening to the Serbs.

Accept, Sir, the assurances of my highest consideration,

Sincerely your,
Dr Radovan Karadzic

92-049-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ПРЕДСЕДНИК

Пале, 28. децембар 1992.
Прима: Господин А.М. РОЗЕНТАЛ
ЊУЈОРК ТАЈМС

Поштовани господине Розентал,

Прочитао сам са изненађењем и задовољством вашу рубрику "О чему размишљам" објављену 22. децембра у Њујорк Тајмсу.

Са изненађењем, јер знам да у југословенској кризи имате више разумевања за муслиманску него за српску страну.

Са задовољством, јер сте показали, на начин како сте описали, да је израелска ситуација идентична српској, а то може да значи више разумевања за нас.

Срби живе овде више од 13 векова. У средњем веку Турци су окупирали веома развијену српску државу и уништили српску културу, која је у то време била водећа у овом делу Европе.

Током пет векова турске окупације неки Срби су прешли у ислам како би обезбедили многе привилегије. Ови Срби - преобраћеници су сада Муслимани и тврде да су посебна нација. Они су сада најљући непријатељ Срба. У 20. веку они су увек били на страни наших непријатеља и окупатора и учествовали су у геноциду над Србима.

Ослањајући се на фундаменталистичке режиме Ирана и Судана, а касније и Турске, Муслимани у Босни и Херцеговини нису желели да наставе да живе у Југославији, па су извршили једнострану и противуставну сецесију, натеравши Србе, који чине око 35% становништва Босне и Херцеговине на већинској територији (64% укупне териорије је у приватном власништву Срба), да учине исто.

Пре признавања од стране међународне заједнице, Муслимани су прихватили трансформацију Босне и Херцеговине у конфедерацију која се састоји од три конститутивне државе. Одмах након признавања, Муслимани су започели рат са Србима како би поништили Лисабонски споразум о конфедерацији и истерали Србе из Босне и Херцеговине.

Муслимани у Босни и Херцеговини не прихватају да Срби имају исти статус као и они. Они желе да доминирају над Србима, на исти начин како су чинили пет векова. Муслимани су прогласили цихад против Срба. Они не желе да прекину рат јер је ово за њих верски рат.

Срби имају две опције: или да напусте своју имовину и иселе се из Босне и Херцеговине или да прихвате "дхиммитуде"* и муслиманску доминацију. Трећа опција је да одбране себе и своје територије иако за то не постоји разумевање међународне заједнице.

Ваш чланак "Како сејете" је сликовит приказ онога што се дешава у Србији.
Примите, господине, изразе мог поштовања,

С поштовањем
др Радован Караџић

* Значење овог израза није нам познато.

ГОДИНА 1992.
НЕДАТИРАНА ПИСМА

YEAR 1992
UNDATED LETTERS

Message of President of Serbian Republic of Bosnia and Herzegovina to the Public of Great Britain and the USA

I appeal to friendly people of Great Britain and the United States of America with message that there is no single reason for a British or American military involvement in the Civil War in Bosnia and Herzegovina.

The Bosnia-Herzegovina Serbs, with a tragic memories of a genocide committed over them during two world wars, deeply regret all of civilian victims of this terrible Civil War.

The Serbian side was imposed to defend against a shovinistic and religious agression of Bosnia Moslems and Croats. The Civil War waging on the territory of Bosnia and Herzegovina presents the criminal heritage of Communism. The unfair policy of the Communism party led against Serbs in the former Tito's Yugoslavia, especially in Bosnia and Herzegovina in which terror of Communism reduced the Serbian population from 44% down to 32% - that policy gains today the wide international political support. The fail of Communism in Yugoslavia and in Bosnia and Herzegovina we met with joy and hope that international community would not legalize the Communist way of solving the state and national problems in the former Yugoslavian republics.

It is very hard for the Serbian people both in Bosnia and Herzegovina as well as at the entire territory of the former Yugoslavia to accept one sided and prejudiced reporting on the Civil War. At this moment there are two internationally recognized states - Bosnia and Herzegovina and the Republic of Croatia waging war against Serbian people in Bosnia and Herzegovina. This war is not merely an inter-ethnic war, but also a religious one, and that is why any military intervention helping both the Moslem and Croatian side would inevitably get such characteristics.

Althought Moslems and Croats are heavily attacking, the Serbs are really willing to cooperate with international authorities in order to open Sarajevo airport. As far as we are concerned the airport may be opened in a few days. The Serbs are not attacking the civilian population in Sarajevo, and all that done purely for the reasons of propaganda. All the artillery units received a very strict order to withdraw from the airport and we are ready to put our artillery under the control of UNPROFOR.

Any kind of military intervention in Bosnia and Herzegovina would pretend to be merely involving into the Civil War with unforeseeable consequences. We are convinced that the public of America do not wish repeating another Vietnam, especially as the aims of the Serbian people are identical with the aims of the international community: life in peace, economic prosperity and democratic system.

Serbs in Bosnia and Herzegovina insist that no double standards are to be applied when solving the Yugoslav crisis as well as in offering the peacefull solutions. Serbian people in Bosnia and Herzegovina are asking the same what is offering and acceptable for others: the right of self-determination and the right to decide on its own destiny. And that is why we are relying on the high democratic sense of the American and British people, as well as on proved inclination for the justice and freedom.

Dr Radovan Karadzic
President of Serbian Republic of
Bosnia and Herzegovina

[This letter was probably sent in June or July 1992]

ПОРУКА ПРЕДСЕДНИКА СРПСКЕ РЕПУБЛИКЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЈАВНОСТИ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И САД

Обраћам се пријатељском народу Велике Британије и Сједињених Држава Америке са поруком да нема ниједног разлога за британско или америчко војно уплитање у грађански рат у Босни и Херцеговини.

Босанскохерцеговачки Срби, са трагичним сећањем на геноцид који је над њима почињен током два светска рата, дубоко жале све цивилне жртве овог ужасног грађанског рата.

Српској страни је наметнута одбрана од шовинистичке и верске агресије босанских Муслимана и Хрвата. Грађански рат који се води на територији Босне и Херцеговине представља криминално наслеђе комунизма. Непоштена политика Комунистичке партије вођена против Срба у бившој Титовој Југославији, нарочито у Босни и Херцеговини у којој је терор комунизма смањио српско становништво са 44% на 32% - та политика добија данас широку међународну подршку. Неуспех комунизма у Југославији и у Босни и Херцеговини примили смо са радошћу и надом да међународна заједница неће легализовати комунистички начин решавања државних и националних проблема у бившим југословенским републикама.

Српском народу како у Босни и Херцеговини тако и на целој територији бивше Југославије врло је тешко да прихвати једнострано и предрасудама опхрвано извештавање о грађанском рату. У овом тренутку две међународно признате државе - Босна и Херцеговина и Хрватска – воде рат против српског народа у Босни и Херцеговини. Овај рат није само међуетнички рат него и верски рат и због тога било каква војна интервенција зарад помоћи како муслиманској тако и хрватској страни нужно ће добити такве карактеристике.

Иако Муслимани и Хрвати опасно нападају, Срби су стварно вољни да сарађују са међународним властима зарад отварања сарајевског аеродрома. Што се нас тиче, аеродром може да буде отворен за неколико дана. Срби не нападају цивилне циљеве. Ми критикујемо све злочине Муслимана против цивилног становништва у Сарајеву, и све је то учињено у пропагандне сврхе. Све артиљеријске јединице примиле су строго наређење да напусте аеродром и ми смо спремни да ставимо артиљерију под контролу УНПРОФОР-а.

Свака врста војне интервенције у Босни и Херцеговини претендовала би да буде пуко уплитање у грађански рат са непредвидљивим последицама. Уверени смо да јавност Америке не жели понављање другог Вијетнама, поготово што су циљеви српског народа истоветни циљевима међународне заједнице: живот у миру, економском просперитету и демократском систему.

Срби у Босни и Херцеговини инсистирају да се не примењују двојна мерила приликом решавања југословенске кризе и нуђења мировних решења. Српски народ у Босни и Херцеговини тражи оно исто што се нуди и што је прихватљиво другима: право на самоопредељење и право да се одлучује о својој властитој судбини. И због тога се

уздамо у високо демократско осећање америчког и британског народа, као и у доказану тежњу ка правди и слободи.

др Радован Карацић
Председник Српске Републике
Босне и Херцеговине

[Ово писмо је било упућено вероватно јуна или јула 1992. године.]

92-051-o

RADOVAN KARADZIC
PALE, SARAJEVO, BOSNIA-HERZEGOVINA

From the leader of Serbs in Bosnia-Herzegovina

DR BOUTROS BOUTROS GHALI
UNITED NATIONS SECRETARY GENERAL
NEW YORK, NY
UNITED STATES OF AMERICA

Dear Sir,

I would like to use this opportunity to confirm the stand of the Bosnian Serbs towards the current ceasefire and conditions of humanitarian aid intended for the people of Bosnia-Herzegovina.

The Bosnian Serbs still honour the ceasefire, which was declared last week, and do not return intensive fire coming from the Bosnian government and Croat positions.

In Sarajevo alone, that has taken a heavy death toll of Serbs and has led to the loss of considerable Serb territory, Muslim and Croat forces continue with their attacks on Serbs in west Bosnia, whereas Croatian military aircraft operate in the Neretva river valley.

As for the supply of humanitarian aid which is under way, I personally guarantee security to convoys on all roads controlled by Bosnian Serbs. We have formed special escorts for these convoys.

We are determined to facilitate the delivery of aid to all destinations.

I would appreciate it if you could inform all the interested authorities that the Bosnian Serbs will fully cooperate with those engaged in providing humanitarian aid.

Yours faithfully,

RADOVAN KARADZIC

[This letter was probably sent in June or July 1992.]

92-051-п

РАДОВАН КАРАЦИЋ
ПАЛЕ, САРАЈЕВО, БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Од: Лидера Срба у Босни и Херцеговини

Др БУТРОС БУТРОС ГАЛИ
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР
УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА
ЊУЈОРК, ЊУЈОРК
СЈЕДИЊЕНЕ АМЕРИЧКЕ ДРЖАВЕ

Драги генерални секретаре,

Желео сам да искористим ову прилику да потврдим став босанских Срба према садашњем прекиду ватре и условима хуманитарне помоћи народу Босне и Херцеговине.

Босански Срби се и даље придржавају обуставе ватре проглашене прошле недеље и не одговарају на жестоку ватру од стране босанске Владе и хрватских положаја.

У самом Сарајеву то је довело до великих губитака српских живота и територије. Муслиманске и хрватске снаге настављају са нападима на Србе у западној Босни, а хрватски војни авиони дејствују у долини Неретве.

Што се тиче обезбеђења хуманитарне помоћи која је у току, ја лично гарантујем безбедност конвојима на свим путевима под контролом босанских Срба. Формирали смо специјалну пратњу за ове конвоје.

Одлучни смо да олакшамо доставу помоћи на сва одредишта.

Био бих Вам захвалан ако бисте обавестили све заинтересоване власти да ће босански Срби у пуној мери сарађивати са актерима хуманитарне помоћи.

Искрено Ваш,

Радован Карацић

[Ово писмо је вероватно било упућено јуна или јула 1992. године]

REPUBLIC OF SRPSKA
NATIONAL ASSEMBLY
SARAJEVO

REPUBLIC OF FRANCE
THE GOVERNMENT

1. The essence of the Yugoslav crisis is the Serbian-Croatian dispute unresolved. However, so far this crisis have been treated partially. It is unlikely that the Serbian-Croatian dispute in Bosnia can be resolved without an overall Serbian-Croatian solution.

2. Concerning the Bosnian crisis, there are few possible solutions. It is inevitable that Bosnia and Herzegovina be divided into three separate states. That already has happened, and the war is not about the division, but about unification of Bosnia. Namely, the Moslem side still wants to achieve a unitary state of B & H under their own domination. Now, in former Bosnia & Herzegovina we have formed two states, the Serbian and Croatian, while the Moslems pretend to represent the legal authorities of B & H. The Moslems, so far, refuse to form their own state on their own territories in central Bosnia. To conclude, in Bosnia and Herzegovina there already has happened what was proposed by Lord Carrington's Conference, so called Lisbon Paper: the three constituent states.

3. The Serbs and Croats in Bosnia have some disputed territories that do not involve the Moslems. If the French Government would be able to help Bosnian Serbs and Bosnian Croats to resolve the disputed questions and to sign an agreement which would include a delimitation of the Republic of Srpska and the Herzeg-Bosnia (the Serbian and Croatian states that are formed in former Bosnia and Herzegovina) that would be a real advancement.

It could precede to an overall Serb-Croat agreement, concerning the Serbian Krajina, too. By exchanging territory and population (on the basis of free will) the very core of the Yugoslav crisis would be resolved.

4. After forming the Serbian and Croatian states there should be formed a state of the Bosnian Moslems. This Moslem state could be in a Bosnian Confederation (with the Croatian, the Serbian, or both) or an independent state.

5. The most natural solution would be to have the Bosnian-Croatian state in federation with Croatia, the Bosnian-Serb state with Yugoslavia, and the Moslem state with the either one.

6. A stability of the Balkans cant't be achived unless the Serbian national question is resolved. The only realistic solution is to form the Serbian federation composed of the Serbian countries. The Serbian federation would be a factor of stability of the Balkans, a reliable only of France and democratic world.

An initiative of the French Government that could bring the Serbs and Croats from Bosnia around the same table for the talks face-to-face would be the most welcome. Later on the Bosnian Moslems could join the conference, which would help them to achive their own objectives.

Also, a possible all-Serbs and all-Croats meeting in Paris could bring us closer to an overall solution of the Yugoslav crisis.

PRESIDENT
Dr Radovan Karadzic

[This letter was probably sent in the second half of 1992.]

РЕПУБЛИКА СРПСКА
НАРОДНА СКУПШТИНА
САРАЈЕВО

РЕПУБЛИКА ФРАНЦУСКА
ВЛАДА

1. Суштина југословенске кризе је нерешени српско-хрватски спор. Међутим, до сада се са овом кризом поступало пристрасно. Није вероватно да се српско-хрватски спор у Босни може решити без свеобухватног српско-хрватског решења.

2. У погледу босанске кризе постоји неколико могућих решења

Неопходно је да Босна и Херцеговина буду подељене на три одвојене државе. То се већ догодило, па се рат не води због поделе већ због уједињења Босне. Наиме, муслиманска страна још увек жели да оствари унитарну државу БиХ под својом доминацијом.

Сада смо у бившој Босни и Херцеговини образовали две државе, српску и хрватску, док Муслимани претендују да представљају законите власти Босне и Херцеговине. За сада Муслимани одбијају да образују своју државу на својим територијама у централној Босни.

Да закључимо, у Босни и Херцеговини се већ догодило оно што је предложила конференција лорда Карингтона, такозвани лисабонски документ: три конститутивне државе.

3. Срби и Хрвати у Босни имају неке спорне територије које не укључују Муслимане. Уколико би француска Влада могла да помогне босанским Србима и босанским Хрватима да реше спорна питања и потпишу споразум који би укључивао разграничење Републике Српске и Херцег-Босне (српске и хрватске државе које су образоване у бившој Босни и Херцеговини), то би значило стваран напредак.

То би могло да претходи свеобухватном српско-хрватском споразуму, такође и у погледу Српске Карајине. Разменом територије и становништва (на основу слободне воље) само језгро југословенске кризе било би решено.

4. После образовања српске и хрватске државе образовала би се и држава босанских Муслимана. Ова муслиманска држава могла би бити у босанској Конфедерацији (са хрватском, српском или обема државама) или би била независна држава.

5. Најприродније решење било би да држава босанских Хрвата буде у федерацији са Хрватском, а босанских Срба у федерацији са Југославијом, а муслиманска држава у федерацији са једном од ових двеју држава.

6. Стабилност Балкана не може се постићи док се не реши српско национално питање. Једино реалистичко решење је образовање српске федерације састављене од српских земаља. Српска федерација могла би бити чинилац стабилности на Балкану, а са ослонцем само на Француску и демократски свет.

Највећма би добродошла иницијатива Француске Владе која би довела Србе и Хрвате из Босне за исти сто за разговоре лицем у лице. Касније би и босански Муслимани могли да се придруже конференцији, која би им помогла да постигну своје властите циљеве.

Такође би могући свесрпски и свехрватски сусрет у Паризу могао да нас приближи свеобухватном решењу југословенске кризе.

Председник
др Радован Караџић

[Ово писмо је било упућено вероватно у другој половини 1992. године.]

Dear Mr. Ashdown,

Thank you for your letter. Unfortunately, the first page of your fax was almost illegible and we were not able to get in touch with you to have the page faxed again. As far as we could make it out and from the rest of your letter we understand and very much appreciate the humaneness of your attitudes and honest efforts to make an objective approach to the whole problem.

Wars provoke worst feelings in man. Whatever other sources of such feelings are, a significant contribution to their rise was given by foreign and Moslem media, the tremendous anti-Serb propagande. "Treat one as a dog and he will start barking" is a universal human experience. But we have put all things under our control, it is now time to remove residues of such behaviour. To avoid listing the procedure, we are enclosing some of our documents.

As far as Omarska is concerned, we are closing it down. Medical resources - yes, but the best thing is to close down all places of detention and make exchange of prisoners of war on the basis "all for all". Our resources are limited and, although this may sound unbelievable to you, in a way the prisoners of war are better provided for than some of our refugees from the Moslem and Croatian territory. The demand for food and shelter, as most important for survival, is enormous. The problem is lessened thanks to Serbia, who received a great number of Serbs and Moslems, in spite of its problems coming out from the blockade.

As for exchange, we still insist upon the other side to exchange all prisoners, but I repeatedly point out their lack of interest for such arrangements. The help of the MCRC and/or the Red Cross will be most welcomed in this matter.

We still insist that someone visit Moslem camps for Serbs. We have asked, begged, appealed, requested everybody whom we supposed to be able or willing to go there. We received no answer. We are enclosing a list of such camps, Central Prison in Sarajevo, Tarcin (the silo), Konjic being among the worst, not to mention many private prisons in Sarajevo and organized brothels with Serb women.

Although war is killing and destruction, we fully agree with you that unnecessary destructions are barbaric. We have taken measures that not a single town in B-H shares the destiny of Dresden.

Sir, we wish to thank you for your kind efforts and hoping to see you in better circumstances, I remain

Sincerely yours

dr Radovan Karadzic
President of Presidency

[This letter was probably sent in August 1992.]

Драги господине Ешдаун,

Хвала Вам на Вашем писму. Нажалост, прва страна Вашег факса била је скоро нечитљива, а нисмо могли да успоставимо везу са Вама да бисмо изнова добили ту страну. Колико смо могли да је изведемо из остатка Вашег писма, разумели смо и веома ценимо хуманост Вашег става и часне напоре да створите објективан приступ целом проблему.

Ратови изазивају најгора осећања у човеку. Какви год да су извори таквих осећања, значајан допринос њиховом јављању дају страни и муслимански медији, страховита пропаганда. "Запрети некоме као псу и он ће почети да лаје" – то је универзално људско искуство. Али, ми смо све ствари ставили под нашу контролу па је сада време да уклонимо остатке таквог понашања. Да бисмо избегли листање поступка прилажемо неке од наших докумената.

Што се тиче Омарске, ми је затварамо. Медицински извори – да, али је најбоље да се затворе сва места лишења слободе и изврши размена ратних заробљеника на основи "сви за све". Наши извори су ограничени и, што Вам може звучати неуверљиво, ратни заробљеници су унеколико боље обезбеђени него неки од наших избеглица са муслиманске и хрватске територије. Огромни су захтеви за храну и станиште, као најбитније ствари за опстанак. Проблем је умањен захваљујући Србији, која је примила велики број Срба и Муслимана упркос проблемима проистеклим из блокаде.

За узврат, ми још увек захтевамо од друге стране да размени све заробљенике, али ја непрестано указујем да они немају интереса за такву размену. Помоћ МКЦК и/или Црвеног крста била би у овој ствари највећа добродошла.

Ми још увек инсистирамо да неко посети муслиманске логоре за Србе. Ми смо питали, молили, апеловали, захтевали за свакога за кога смо претпостављали да би био вољан и кадар да оде тамо. Нисмо добили никакав одговор. Прилажемо листу таквих логора, Централни затвор у Сарајеву, Тарчин (силос), Коњиц који је међу најгорима, а да не помињем приватне затворе у Сарајеву и организоване јавне куће са српским женама.

Иако је рат убијање и разарање, потпуно се слажемо са Вама да су ненужна разарања варварска. Предузели смо мере да ниједан град у Босни и Херцеговини не подели судбину Дрездена.

Господине, желимо да Вам захвалимо на Вашим љубазним напорима у нади да ћемо Вас видети у бољим околностима. Остајем

Искрено Ваш,

др Радован Карацић
(Председник Председништва)

[Ово писмо је било упућено вероватно августа 1992. године.]

92-054-o

From: Radovan Karadzic
To: Brig. Gen. Mackenzie
Fax: No: 460-533

Dear Gen. Mackenzie,

I am very sorry about mistake made by local correspondent of SRNA from Trebinje. I do sincerely appologize to you and to the UNPROFOR.

A small investigation that I have made showed that local people in Trebinje where not aware about the mandate. They are attacked day by day, and I have forbidden them to respond these bombardments, which are done in order to provoke bombardment from the Serbian side. The Serbs in Trebinje are very dissapointed because nobody pays any attention to their problems caused by the Croatian artillery, while the whole world was excited about Dubrovnik.

The editorial board of SRNA have realized the mistake by themselves and in the next bulletin they have corrected it.

I do hope that it is the last mistake toward the UNPROFOR by the Serbs, who are misunderstood also because of their own unskillfulness in dealing with a foreign people.

Once again I ask you to understand and accept this appologee.

Yours sincerely,
dr Radovan Karadzic

[This letter was sent probanly in August 1992.]

92-054-п

Од: др Радован Караџић
За: Бригадни генерал Мекензи
Факс бр. 460-533

Драги генерале Мекензи,

Веома ми је жао због грешке локалног дописника СРНЕ из Требиња. Искрено се извињавам и Вама и УНПРОФОР-у.

Мала истрага коју сам спровео показала је да локални људи у Требињу нису знали за тај мандат. Они су дан за даном изложени нападу, а ја сам им забранио да одговоре на ове нападе, који се чине да би испровоцирали бомбардовање са српске стране. Срби у Требињу су веома разочарани, јер нико не обраћа пажњу на њихове проблеме проузроковане хрватском артиљеријом, док се цео свет узбуђује због Дубровника.

Издавачи одбор СРНЕ сам је уочио грешку и у следећем билтену даће исправку.

Надам се да је то последња грешка о УНПРОФОР-у од стране Срба, који такође нису схваћени због њихове неспремности у опхођењу са странцима.

Још једном Вас молим да разумете и примите ово извињење.

Искрено Ваш,
др Радован Караџић

[Ово писмо је било упућено вероватно августа 1992. године.]

92-055-o

FROM: H.E. RADOVAN KARADZIC
PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SRPSKA

TO: AMBASSADOR ANDREAS SYROPULOS

My Dear Ambassador,

With my deep appreciation to the Sovereign Greek order of St. Dennis of Zante and acceptance of its honor of Knighthood bestowed upon me. All of us regret the diplomatic source that stated my visit to Zakinthos would be dangerous to the people of Zakinthos. The diplomatic source informed us that the people of Zakinthos would suffer during the feast of St. Dennis if we participated.

Further to correspond with our deep appreciation for your Honorary Citizenship Status bestowed upon me, we want to thank your Mayor for his consideration to us in this respect.

H.E. Mladin Zarubica who bestowed the Knighthood upon me, and I shall visit Zakinthos in the future to participate in your worthwhile religious work and help to further its values to world peace.

With deep appreciation to you and his Eminence the Arch Bishop of Zakinthos

Sincerely yours with respect, I remain,

H.E. President Radovan Karadzic
Republic of Srpska

c.c. H. E. Mladin Zarubica

[This letter was probably sent in August 1992.]

92-055-п

Од: Њ.Е. Радован Карацић
Председник Републике Српске
За: Амбасадор Андреас Сиропулос

Мој драги амбасадоре,

Са дубоким уважавањем сувереног грчког реда Св. Дениса од Занте и прихватањем његове части витештва које ми је подарено. Сви жалимо због дипломатског извора који је изјавио да би моја посета Закинтосу била опасна за народ Закинтоса. Дипломатски извор нас је обавестио да би народ Закинтоса патио током празника Св. Дениса ако бисмо ми учествовали.

Даље да наставим са нашим дубоким уважавањем статуса почасног грађанина који сте ми доделили, желим да Вашем градоначелнику захвалим за његову пажњу према нама у овој ствари.

Њ.Е. Младин Зарубица, који ми доделио витештво, а ја ћу у будућности посетити Закинтос да бих учествовао у Вашем вредном верском раду и помогао увођењу његових вредности у светски мир.

Са дубоким уважавањем Вас и његове еминенције архиепископа Закинтоса.

Искрено Ваш са поштовањем,

Њ.Е. Председник Радован Карацић
Република Српска

[Ово писмо је било упућено вероватно августа 1992. године.]

92-060-o

REPUBLIC OF SRPSKA
PRESIDENT OF THE REPUBLIC
SARAJEVO

UNHCR SARAJEVO
ATT. MR HOLLINGSWORTH

Dear Mr Hollingsworth,

I am addressing you in the name of Government and a Commissioner for Refugees of the Republic of Srpska with intention to find a proper solution for a problem of civil population of Sarajevo and Tuzla, after many attempts in the past.

Despite the ethnic or religious belonging, some categories of civil population in a.m. cities are in such a situation that only by changing the residence they find a security on a long term basis.

We believe that large and massive moves of civil population haven't brought good results for various different reasons, but the worst consequence was that any moves of civilians were prevented as of end November 1992. Therefore we believe it would be necessary that UNHCR and ICRC assist in organizing a continuous operation for a single reason of assisting a most vulnerable groups of a civil population to find its shelter. Such an operation would be organized under following conditions and principles:

1. GROUPS OF CIVIL POPULATION

- Citizens of other Yugoslav republics (by birth or by parental origin);
- citizens leaving residence joining their families;
- citizens intending to go to a place of their birth or where they have a number of relatives in the territory of former B&H;

All of the groups shouldn't be restricted by sex, age, ethnic or religious belonging. They would freely choose the final destination and all males would be abolished from their obligation to join the Army.

2. METHODS FOR IMPLEMENTATION

- Preceding consent of both sides that UNHCR or ICRC deal with all the procedures in verifying persons that would be enabled to move to new residence.
- Possibility of expressing free will in a.m. procedure followed by a guarantee for secrecy of interview for civilians.
- Departure from Sarajevo and Tuzla in groups not larger than 20 to 30 people, at least 4 times a week on a regular basis.
- Already established routes and guarantees would be used.
- Reverse flow (movement of civilians to the cities) would be enabled under present circumstances.

I sincerely hope that our initiative would serve as a good basis for establishing of the free movement of population. For all of the details and further consultation we remain at your disposal.

Sincerely yours,
dr Radovan Karadzic
PRESIDENT

[This letter was sent probably in December 1992.]

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ПРЕДСЈЕДНИК РЕПУБЛИКЕ
САРАЈЕВО

Поштовани господине Холингсворт,

Обраћам Вам се у своје име, те у име Владе Републике Српске и Комесаријата за избјеглице у настојању да након много покушаја нађемо рјешење за проблеме становништва у градовима Сарајево и Тузла.

Одређене категорије цивилног становништва, без обзира на националну и вјерску припадност, су у таквој ситуацији, да искључиво промјеном мјеста боравка могу наћи толико потребну безбједност.

Сматрамо да велики и масовни покрети цивилног становништва нису дали добре резултате из многих разлога, али најгора од свега је последица да од краја новембра 1992. године кретања цивилног становништва практично нема. Стога би било неопходно да УНХЦР и МКЦК асистирају у организовању једне континуиране операције која би се вршила искључиво из хуманитарних разлога за најугроженије групе цивилног становништва. Ова операција, по нашем виђењу, била би обављена под следећим условима и принципима:

1. ГРУПЕ ЦИВИЛНОГ СТАНОВНИШТВА

- држављани других југословенских република (рођењем или по родитељима);
- лица која напуштају пребивалиште ради спајања са члановима породице;
- лица која желе да оду у мјесто свог рођења на територији бивше БиХ.

Ове групе становништва не би смјеле бити ограничене полом, старошћу, етничком или вјерском припадношћу. Свима би било гарантовано опредјељење о мјесту новог пребивалишта, а војни обавезници би били аболирани.

2. МЕТОД ИЗВОЂЕЊА ОПЕРАЦИЈЕ

Претходна сагласност обију страна да УНХЦР или МКЦК врше све процедуре код утврђивања која лица могу да промијене мјесто боравка.

- Могућност изражавања слободне воље за све цивиле, те гарантовање дискреције претходног поступка;

- Одлазак на мјеста пребивалишта у групама не већим од 20-30 људи, редовно, барем четири пута недељно.

- Користе се већ успостављени путни правци и гаранције безбједног кретања.

- Обезбеђује се и повратни ток, односно долазак цивилног становништва у

Сарајево, по основама наведеним тачком 1.

- Грађани могу, у датим околностима, носити само личну имовину у свом пртљагу.

Надам се да наша иницијатива може да послужи као добра основа за успостављање слободе кратања цивилног становништва. За све детаље ове операције и даље договоре стојимо Вам на располагању.

ПРЕДСЈЕДНИК
др Радован Караџић

[Ово писмо је било упућено вероватно децембра 1992. године.]